

312172

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ మే నెల 23-వ తేది గురువారము

శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ పౌర్ణమి

సంచిక ౪౩
No 48

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెణుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.

చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో

6, 7 తంబు శెట్టిపిఠి, మద్రాసు
ఈ

109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్, బాంబాయి.

సువర్ణసుందరసము సర్వసేవామేహములకు సంజీవివంటిది

ఎటువంటి సవామేహములైన గుడుబ్బు, ఇకా శైక్ష నలు
అనవసరం. నోరుపట్టుట మొదలైన దుర్గుణములు లేవు. అనే
కులు వాడి మెచ్చియున్నారు. 60 ఏండ్లు వైద్యమున అను
భవము గల శ్రీ శేట్టి సేవారిసుందరశాస్త్రీగారిచే కనిపెట్టబడి
నది. వాడు విధము మందుతో పంపబడును.

4 వెల: 50 మాత్రలు రు 5-0-0.
అర్బర సాయనశాల, ముక్త్యాల (కృష్ణా)

కీర్తి శేషులైన రావుబహదూరు కందుకూరి

వీరేశలింగం పంతులుగారి గ్రంథములు

ప్రహసనములు, నాటకములు, భాషాంతరీకృత నాటక
ములు, వచనప్రబంధములు, పద్యకావ్యములు, స్త్రీలకుపయో
గించు కథలు, పుస్తకములు, ఉపన్యాసములు, జీవచరిత్రలు,
సాహిత్యగ్రంథములు, పూర్వాంధ్రకవులు, శాస్త్రము మొద
లగునవి గలవు. క్యాటలాగునకు వ్రాసిన పంపబడును.

జయంతి గంగన్నగారు, బి. ఏ. యల్. టి.,
హైదరాబాద్, వీరేశలింగం హైస్కూలు, రాజమండ్రి.

WANTED.

Candidates for Wireless Telegraph and Sta-
tion Masters's Courses. Railway Fare PAID.
Boarding arrangements. Apply for Prospectus
and Application Form enclosing stamp As. 2.
ROYAL WIRELESS-TELEGRAPH COLLEGE
Clock Tower, DELHI.

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల
విశేషమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది, పం
గియే. 15 తుల డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము 4

తగ్గు, ఉబ్బునము, కఫము, రై, మొదలగు శాస్త్రకోశ
సంబంధమును వ్యాధులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును
15 తుల డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.
.సి.వి.అందు కో, అయుక్త్యవసమాజం, పెరిచేరి, నెల్లూరుజిల్లా.

వెల స్వల్పము! ఫల మధికము!!
చలువకు, చత్వారమునకు, తగిన స్వలోచ
నములు మంచి వమ్మకముగా యివ్వగలనమర్దులు.
వెట్టు-ఎండు వస్త్రా గడియారములు నమ్మకముగా
ఒకేఖరారు ధరకు యివ్వబడును.

యిమ్మడి చలమయ్య, తెనాలి.

గొంది దైవజ్ఞుడు

భవిష్యత్తునుగురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు
రూ 1-0-0. ప్రశ్నప్రతిక్షకు 0-4-0 అవును. ప్రశ్న వ్రాయు
ముకాలను తెలుపలేని సర్వకార్యములయందును జయము
పొందుటకు "జయశివరజి" తాయతు 1కి రూ 2-0-0. వి. పి.
ఖర్చును. 0-4-0. 102
వి. కె. శతగోపాచార్యులు. తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

హిందూదేశపు వర్తకులకు ప్రత్యేకసౌకర్యము

అన్నిప్రాంతములందు గల మాప్రాత, శాశ్వత కాలాదారులు పలుమారు కోరుటచే మేము ప్రత్యేకముగా
జనరలు కమిషన్ శాఖను స్థాపించితిమి.

పీస్-గుడ్లు, కిరానా, కట్టరి, గ్లాసువేర్, ధాన్యములు, కెమికల్సు, వెండి, బంగారు,
హోసైరి, రంగులు, వెయింట్లు, స్టేషనరీ ఇతర షాన్సి సామానులు మొదలగు వాటికి మాకు ఏజన్సీ
గలదు. ఇందుకు సంబంధించిన పనులను నిర్వహించుటకు మిక్కిలి అర్హత అనుభవము గలిగినట్టివారే నియమింపబడి
యున్నారు.

ఇతరలతరపున ఏజంటుగా నుండి కమిషను పగతిపైన వారిసామానులను మాకు పంపిన విక్రయింతుము.

నేట్టి అగ్గిపుల్లులు, గంధకము అన్నిరకములది, లేబిల్సు మొదలగునవి మిక్కిలి సరసముగా సరఫరా
చేయగలము.

మిక్కిలి తృప్తికరముగా గమ్యస్థానమునకు చేరుటకై అర్జరులు మిక్కిలి శీఘ్రముగా చేరునట్లు పంపబడును.
నేట్టి అగ్గిపుల్లులు మాకు దగ్గర నుండు రైలుస్టేషనుకు ఇనాముగా సరఫరాచేయబడును. లేబిలులను మా కిచ్చిన ఇతర
లేబిలులుగల సామానులు కూడ సరఫరాచేయబడును.

LALLUBHAI JECHAND SHAH

Wholesale Matches Merchant,

Factory Agent & General Commission Agent, 125, Nagdevi St., Bombay No 3

phone 23496.
Tele gram: Shravak.

నైమన్ రైలుబండివై బాంబులు వేయుట

హరేంద్ర భట్టచర్జి మాజీమోహన్ గుప్తాగారల పై కేసువిచారణ

నాసిక్, మే 21:—సిప్రీక్స్ నెషన్లు జడ్జియేరుట హరేంద్ర చర్జి, మాజీమోహన్ గుప్తాగారలపై ఆయుధశాసనము, ఎక్స్‌ప్లోసివు ఆక్ట్‌లంద యారోజు ప్రారంభమయ్యెను. నైమన్ సంఘ సభ్యులను సందర్శించి నుండి మన్మాత్ గొంపోవు రైలువీధి బాంబులు వేసినను సేరముక్రింద వీరిని ప్రత్యేక సభ్యులను వేజీస్ట్రీలు గారు విచారించి 7-10-28 తారీఖున సేవమును సేయబడెను.

ప్రభుత్వము వారిపక్షమున ప్రభుత్వన్యాయవాది సంగతి సందర్భములను పునర్వీక్షణ జేసెను. ముద్దాయి నిర్దోషి నని యనెను. సబుసరు అసెనర్లు నియమించ బడిరి.

మొదటి ముద్దాయి ప్లేడరును కెట్టుకొనలేదు. కోర్టువారు నమోదుచేసికొనిన సాక్ష్యమునంతయు పంగభాషలో తనకిన్నె వలినదని యివ్వకు కోరెను.

నేషనల్ ఇండియన్ లైఫ్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

నూతనముగా ఏర్పరచబడ్డ రైటింగులాభముల వద్దట నూత్ని నలుబదివంతున తీరిగి యిచ్చునధతులు యొక్క-వివరములు

యీ దిగువవారికి వ్రాసి కనుగొనుడు.

హిందూ దేశములో యిట్టి లాభములను చూపు కంపెనీ యిదితప్ప మరియొకటిలేదని నమ్ముచున్నా మని స్టేట్సుమెంట్ చేసినవారు 15-2-28 లేదిన ప్రచురించియున్నారు.

వివరములకు యీ దిగువకు వ్రాయుడు.

82-1 వి. కె. చెట్టి, శ్రీకృష్ణ మద్రాసు. పోస్టుబాక్సు నెం. 150
ఫోను నెం. 2420
చీఫ్ ఎజెంట్:—టి. వి. రాఘవయ్య, నార్తర్న్ సర్కిల్స్, బెజవాడ.

నూతనవైద్యగ్రంథములు	
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	1-0-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-8-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0
ఆంధ్రవైద్యగ్రంథములు	0-4-0

చంద్రా నర్సరీతోటలు- నేలం జంగ్‌షన్

మామిడిపండ్లు, ఇంగ్లీషు మాకగాయలు మార్కెటుధన ప్రకారము పంపబడును. మామిడిచెట్లు, ఇతర ఫలవృక్షములు, క్రొవలులు, ఇంగ్లీషు, స్వదేశీ మాకగాయల పూలని త్రవములు క్రొత్తవిగా ఉన్నవి. క్యాటలాగు పంపుము.

Chandra Nursery P O Salem Junction

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. Apply to:—IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE Nai Sarak, Delhi.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము (స్వీతియ ముద్రణము) చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

మహాత్మునిరాక, మదనపల్లె

మేనెల 20:—మహాత్ములవారు 15 వ తేదీ సాయంత్రము 9¹⁵ గంటలకు మదనపల్లె కరుదెంచిరి. అదియకే చాలాకాలాంతరమై యుండినందున వారి కేలాటి తొందర నివ్వక బంగళాదరికి యెవరిని రానివ్వక తనమైన కట్టుబాట్లనక్కరపడి యుండెను.

మరునాడు ప్రాతఃకాలము 6 గంటలకే సభజనునని తెలియచేయబడి యుండుటచే జనులు నిర్విఘటమునకు 6 గంటలకే రాసాగిరి. 6 గంటలకు మహాత్ములవారి కేలాటి శ్రమ నివ్వక విడిచినుండి పురవీధులనుండా సభా నిర్మితస్థానమునకు పూరేగింపుతో చేరిరి. అందందు స్త్రీలు మహాత్మునిపై పూల పూ ము కురిపించిరి. తదుపరి మహాత్ముని వేదికపై నెక్కి హిందీయ దుపన్యసింప మొదలీసిరి. శ్రీవారు చెప్పినదంతయు శ్రీయుతులు కొండా వెంటబుప్పయ్య పంతులుగారు ఆంధ్రమున అనునదించుచుండిరి.

ఉపన్యాస సారాంశము

“నేనీ గ్రామముయొక్క వాతావరణము యిదివరకే విని యుంటినికాని, నే నిప్పుడు మాత్రము కనులార కనుగొంటిని. ఇక్కడ నాకు కలిగినశ్రమ చాలవగ కుపశమించినది. నేనిప్పుడు యింకను రెండు దినము లుండవలయునని నిశ్చయించుచుంటిగాని వ్యతిరేకరేపనను నిలుచుటకు వీలులేదు. తుయరోగుల కిందు ప్రత్యేకముగ ఔషధాలయమున్నది. విదుషీమణియు అభిలభారత జాతీయమహాసభ కధ్యక్షతనహించిన విశేషముగారి దివ్యజ్ఞాన కళాశాల యిందే వెలసియుండుటచే వాటినికూడ సం దర్శించ కుతూహలపడెనై యుంటినిగాని నాకార్యక్రమము నకు భంగము కాగలదని విశమించుకొంటిని. ఇందు జేరియుండు స్త్రీసంఘమునకల్ల నే శిక్షణజేయవలె, పోషకపంజుల! మీరు సీతామహాదేవివలె పవిత్రశిల్పలై పవిత్రతావిధానము కొనసాగిం పనిచేసింపవలెనని యాజానీసతివలె ఖద్దరు ధరించి దేశాభిమా నులై దేశసాభాగ్యమునకు తోడ్పడుడు. స్త్రీలకు మానాభిమా నములే భూమణములుగాని మీ పంటినిండ ధరించిన భూమణ ములు గావు”. త దు ప రి పు రు షు ల ను గూర్చి నీరీతిగ ప్రసంగించెను.

“పోదరులారా! మనదేశము నిప్పుడు పూర్తిగా నావరించి యుండు మద్యపానపిశాచమును నిర్మూలించుడు. ఖద్దరుకట్ట నేర్చుడు. ఈకార్యక్రమమును కొనసాగించియెడల మనజా తీయ మహాసభ నిర్ణయించినరీతి 1930 సంవత్సరమునందు రామరాజ్యము స్థాపింపలేదు. అందరు శ్రద్ధసహించి ఆనాటికి సరిపెరులుగ నుండుడు.”

తదుపరి పురసంఘమువారు, తాలూకాబోర్డువారు, విద్యార్థిసంఘము వారు, అబలాభివృద్ధిసంఘమువారు తమతమ సన్మానపత్రముల నొసంగిరి. పు ర స ం ఘ ము త ర పు న 2245 రూప్యములు విద్యార్థిసంఘముతరనపున రూ 200 రెండు నూర్ల రూప్యములు స్త్రీసంఘము తరపున 80 ముప్పయి రూ ప్యములు సమర్పించబడెను. మహాత్ముని కొకగడియారమును సమర్పింపగ యది 27 యిరుదియేడు రూప్యములవరకు పాట పాడబడి సమర్పింపబడెను. సన్మానపత్రముల చట్టములు 4 నాలుగు రూప్యములకు వేలము నేయబడెను. వెరళి 2506 రూప్య ముల మొత్తము మహాత్ములవారికి సమర్పింపబడెను. పిమ్మట

బ్రిటిష్ గుడ రిచ్ మీకొసం గున దెద్దిమన, ఒత్తిడి తక్కువలో సౌఖ్యమును, ఎక్కువదూరమును గొంపోవ గలుగుట. తోడ్పనకు అంటిపోవును నిరపాయకరమే నిశ్చయము. విశిష్టమును చేకూర్చును.

మహాత్ముని వేదికదిగి మోటారునెక్కి జనుజను ధ్యమలా మిన్నమునుండ మదనపల్లె వీడి కదిరికి వెళ్ళిరి. సుమారు పదివేల మంది ఎరకు జనులు వచ్చియుండిరి. మహాత్ముని ప్రసంగించు నప్పుడు అందరును నిశ్శబ్దముగ నాలకించుచుండిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

ద్వితీయ అఖిలభారతదేశీయ దేవాంగ మహాజనసభ - కోయంబత్తూరు

ఈ 1929 సం. జూలై 1, 2, 3 తేదీలలో కోయం బత్తూరునందు ద్వితీయ అఖిలభారతదేశీయ దేవాంగమహాసభ జరుపునట్లు ఏర్పాటు చేయబడెను.

మదరాసు పురపాలకసంఘ సభ్యులయిన శ్రీయుత, మ-రా-రా-శ్రీ, పిట్టి కుమారస్వామిశెట్టి, బి. ఏ. గారు సద రు మహాసభకు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించునట్లు కార్యక్త పూర్వకంబుగ నంగీకరించిరి.

గుంతకల్లు యంత్రాధికారులగు శ్రీయుత, రాయినా హెబ్ మిడతల హంపయ్య, యం. యచ్. సి. గారు, మరమగ్గు ములయొక్కయు, చేతిపనులయొక్కయు ప్రదర్శనాగారంబును దెబలనట్లు ప్రీతితో సమృద్ధించిరి.

మొనూరు సంస్థానోద్యోగులు శ్రీయుత, డాక్టరు, బి. యచ్. పుట్టన్న, బి. ఏ. యచ్. ఆర్. సి. యచ్. ఈ గారు యువక సమాజంబునకు నగ్రాసనాధిపత్యము నొందునట్లుగ ప్రే మతోడ నామోదించిరి.

మదరాసు వర్తకోత్తంసులును సమదర్శిని పత్రికా సంపాదకులును నగు శ్రీయుత, మ-రా-రా-శ్రీ పింజల శుబ్ర హ్యాయము నెట్టిగారు ధ్వజారోహణము నేమ నుత్సాహంబుగ నామోదించిరి.

ఈ సమయమునందే శ్రీదేవాంగ యువతీమణుల సమా వేశంబునుకూడా జరిపించునట్లుగ నుద్దేశింపబడెను.

పండితోత్తముల సమావేశంబును, వారికి యధోచిత సన్మానంబులును జరుపబడును.

దేవాంగసోదరు లందరును ఈ మహాజనసభ జయప్రద ముగ నెంతేజుట్టకై ధారాళంబుగ ద్రవ్యసాహాయ్యముచేసి, యింకను వారివారి పట్టణములయందును, గ్రామములయందును విరాళముల రూపముగ నమూలుగావించి కోశాధిపతిపేరుకు ధనంబును బంపునట్లుగ మిక్కిలియుఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

ప్రతినీధులు, ప్రేక్షకులు నందఱును, వారువారు నిష్పా డు వచ్చుటయును, వారివారికి నెట్టి సదుపాయములు గావలసి యుండుటయును, ఇక్కడ తగిన యేర్పాటులు జరుపుటగా! నిర్వహి కార్యవర్గులకుఁ దెలియచేయుమన నేమకొనుచున్నా రము.

ప్రదర్శనము—మనవారిలో నర్తకులును, కార్మికులును, ప్రవృత్తంబునకై తమతమ వస్తువులను బంపుదురని యుత్సా హముతో నిరీక్షించుచున్నారము.

బ నుటి దేశములనుండి బాంధులుగ రాగోరువారు తమ ాయధేయంబులను పంపుకొనవలయునని విన్నవించు చున్నాము.

సి యం. క్షీరామచంద్రశెట్టి, వి. అరుణాచలము శెట్టి, కార్యదర్శులు.

Paraffin Lique

Pure and of the highest quality

Solely for medicinal purposes

Prepared by the Paraffin Lique Co. Ltd. London

PARAFFIN LIQ. 41B

Solely for medicinal purposes

ఉద్యోగస్వీకార ప్రచారము

"అభ్యుదయముల కార్యవాదిత్వము"

సభయందు అల్లరిజరుగుట

చెన్నైలోని తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘ యజమాన్య మున శ్రీ డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారి అధ్యక్షతక్రింద మొన్నటిసాయంత్రము 6 గంటలకు హైకోర్టు సమావేశమునందొక పౌరసభ జరుపబడెను. సభ కరుదొందిన ప్రముఖులలో శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, సి. యస్. గోవిందరాజులు దలియారు, కందసామిశెట్టి ప్రభృతులు గలరు.

అధ్యక్షులు డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారు మాట్లాడుచుండగా సభయందు వారిలో కొందరు కొన్ని ప్రశ్నల వడిగిరి. అధ్యక్షులు వారికి సమాధానములజెప్ప ప్రయత్నించిరి గాని మరికొందరు చెల్లకే ప్రశ్న లడిగినవారిని నిరసనభావము లో మాట్లాడుచు, తమొకరినొకరు సభలో గందరగోళమును కలు గజేసిరి. సభ జరుగ.చుండగానే ఈ వాదోపవాదములవలన సభ కావల వావుననే, ఇరుపక్షములవారు కొందరిక గుంపుగాచే రిరి. శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారు వెళ్లి ఆయలరిని కొంతసేపు సద్దుబాటుచేసిరి. శ్రీ అయ్యగారు మాట్లాడుట కవకాశములే కుండగానే సభ త్వరలో ముగిసబడవలసి వచ్చెను.

అధ్యక్షులు

డాక్టరు వరదరాజుల నాయుడుగారు మాట్లాడుచు లోగడదినమందు జరిగిన తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘమువారి ఉద్యోగస్వీకారమున తీర్మానమునుగూర్చి ప్రచారముగావించుటకై నాడు సభ జరుపబడినదనియు, తాము ప్రభుమునుండియు కాసనసభా బహిష్కరణమునకు ప్రతిహతులగానే యుం డిమనియు, కాంగ్రెసువారు కా సన స భా బ హి ష్క ర ము న రిం చి న ప్ర జా శ య ప్ర తి ప త్తు లు ను, ప్రభుత్వమువారును, దేశవిద్రోహులు నగు వా రాసాసముల నాక్రమించి దేశమునకు చెప్పరాని దొంగ లావరించెదరని తమ యభిప్రాయమై యుండెననియు, 1926 సం॥ నందు ఎన్నికలు ముగిసినవెంటనే స్వరాజ్యపక్షము బహుసంఖ్యాకులైనచో ఉద్యోగస్వీకారము గావించవలసినదిగా తాము తిరిగి నొసంగి యుంటిమనియు, జస్టిసు స్వతంత్ర పక్షములు మంత్రిపదవుల నాక్రమించి స్థానిక పురపాలక సంఘముల నన్నిటిని తమపక్ష మువారిలో నింపివేయుటచే మూడు నాలుగు సంవత్సరములనుండి కాంగ్రెసు పక్షమువారికి దేశములో ప్రాతిహ్య మధికమై నానాటికి వారి పలుకుబడి క్షీణించుచున్నది. తాలూకా జిల్లా బోర్డులు మునిసిపాలిటీలయందు కాంగ్రెసుకు ప్రతిహతులుగ పనులు జరుపబడుచున్నవి. ఇంతకాలమును ఈ యధికారపదవుల నాక్రమణ విషయమై ఉపేక్షనహించి కేవలము సంపూర్ణ స్వా తంత్ర్యాదర్శములపై లక్ష్యముంచిన శ్రీ శ్రీనివాసయ్యగారును తదభిప్రాయులునగు ఇతరులును కారకులు. మనశ్శ్రులు స్థానిక పురపాలక సంఘముల నాక్రమించి తమబలము సభివృద్ధి జేసికొనుటచేతనే కాంగ్రెసువారిరువురు ఎన్నికలందు అత్యధిక శ్రమకు పాలు గావలసినవచ్చుచున్నది.

ఇట్లు ఉద్యోగ స్వీకార మొనరించుట పూర్వాభిప్రాయ ములకు విరుద్ధమును, అత్యగౌరవమునకు భంగకరమును కావచ్చు ను. కాని సత్కార్యాచరణమునకు ఒకపరి దుష్ప్రయత్నమైనను త్రొక్కవలసినవచ్చును. మానవుని వధించుటపాప మేదైనను కొన్ని పందర్బములం దయ్యది కర్తవ్యమే యగును. కావున వివాది దారులును, దేశద్రోహులు నగువారికి మంత్రి పదవులు ఇతము జేయుకుండుటకై మనమే ఉద్యోగ స్వీకార మొనరింపవలెను. ఈ స్వల్పకాలములో కాంగ్రెసు మంత్రులు వేతనములద్వారా లక్షలు గడింపబోరు. మధ్య రాష్ట్రములందు రాఘవేంద్రరావు ప్రభృతులు మంత్రి పదవులందుండి పైనుకు కమిషనువారియెదు రు తమ ఏలూబడి క్రిందనుండు అధికారులచే సాక్ష్య మొసంగ కుండునట్లునర్పిరి. చెన్నై పురియంగుగూడ కాంగ్రెసువారే మం త్రి పదవులందుండిన అట్టి పనుల జేయజాలెదవాకే.

సభలో నొకరు—కాంగ్రెసు మంత్రి పదవు లంగీకరిం చినచో అటులే చివరవరకు అధికారమునం దుండెదమటకాధా ర మేమి. ఇమ కిష్టముగానిచో గవర్నరుగారు సభను రద్దుజేసి మంత్రులను తొలగింపజాలరా.

అధ్యక్షులు :—మా యుద్దేశ్యమే యిది. గవర్నరుగారు సభను రద్దుజేసి ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంతమొందించిన మా యుద్దేశ్యము నెరవేరును. కాంగ్రెసువారికి సుమారు 80 మంది సభ్యులుండినచో ఏపక్షమువారుగాని మంత్రిపదవులందుండకుం

డునట్లు జేయవచ్చును. కాని అట్లు అత్యధికసంఖ్యాకులు లేని చో ఇతర మంత్రిపద వుండునను నివారించుటకగాను ఇతరు లను కొందరను చేర్చుకొని వీరే మంత్రిపదవుల నాక్రమింపవలసి వచ్చును.

"బ్రాహ్మణ మాయగాదు"

"కాంగ్రెసువారు మంత్రిపదవుల స్వీకరింపవలెననుట బ్రా హ్మణులకు అధికారపదవులు దత్తముచేయుటకుగాదు. ఈ ఉ ద్యోగస్వీకారము ప్రభుముందు బ్రాహ్మణులలో ఉదయించి యుండలేదు. గత ఫిబ్రవరి 20-వ తేదీయందు సేను శ్రీ శ్రీని వాసయ్యగారితో రెండుగంటలవిషయమై ముచ్చటించిరి. ఆ సమయముననే దక్షిణదేశమందు కాంగ్రెసుప్రతిష్ఠ నిలుప వలెననిన దేశభక్తి ప్రజ్వలింపవలెననిన కాంగ్రెసు వారు ఉద్యోగ స్వీకార మొనరింప వలెననివారితోసేను కేల్పియుంటిని. సేనుమాత్రమింకను కా సనసభా ప్రకేత విషయమై స్థిరపరచుకొనియుండలేదు. కావున నియ్యది బ్రాహ్మణుల అధికారవాంఛాపరత్వమని భ్రమ జెంద రాదు. మీరు పది సంవత్సరములుగా జస్టిసు మంత్రి పదవును స్వతంత్ర మంత్రిపదవును విశ్వసించియుంటిరి. ఈ స్వల్పకాల ము కాంగ్రెసు పక్షమువారి నెందులకు విశ్వసించరాదు? సేను ను, శ్రీనివాసయ్యగారును, తదితరులును విశ్వాసపాత్రులము గామని మీ రెంచినచో మీయభిప్రాయములు మార్చుకేయ జాల ము. కాంగ్రెసువారు మంత్రి పదవునందుండినచో ఏ సంఘము నకుగాని ఎంత మాత్రమును అన్యాయము జరుగునని మీ రెంత మాత్రమును భీతిజెందవలెద. ప్రభుత్వమువారిలో తీవ్రముగ ఘోరాదులకే కాంగ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరింతు రు" అని పల్కిరి.

శ్రీ రాజారామ్ పాండ్యగారు—అనంతరము మాట్లాడుచు "దక్షిణ జిల్లాలందు అత్యగౌరవమువారు గావించు చున్న దుష్ప్రచార ఫలితము గ కాంగ్రెసు పలుకు బడి క్షీణించుచున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారును కాంగ్రెసు బల మును తగ్గింప విశ్వప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. దక్షిణ

జిల్లాలందు ప్రజలు పడుచున్న యిక్కట్లు లిన్నియన్ని యన రాదు. ఈస్థితిలో కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థులుగ నిలుచుటకు వెనుకాడుచున్నారు. కావున ఈతరుమున కాంగ్రెసువారివి మంత్రిపద స్వీకారమున కనుచుండిన దేశమునకు కొంత మేలు కలుగ గలదు. ప్రజలకష్టములు నివారించబడ గలవు." అని పల్కిరి.

పి. బాలగూబ్రహ్మయ్యమొదలియారుగారుమాట్లాడుచు కాం గ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరింపరాదని "స్వరాజ్య" "లిబర్టీ" మొదలగు పత్రికలు విమర్శించుట సమంజసమేగాని "నూతనజాతీయ" పక్షమును సమర్థించుటకు సంసిద్ధులైన ఏ. రంగ స్వామిఅయ్యంగారున, వారి"హిందూ"పత్రికయున్న స్వరాజ్య పక్షమువారిని ఖండించుట తమకర్తవ్యము గాకున్నదనియు, కాం గ్రెసువారు తమపూర్వమభివమువలన ద్వంద్వప్రభుత్వమును సంపూర్ణముగ విధ్వంసమొనరింపవలెననిన మంత్రిపదవుల నాక్ర మింపవలెనని గ్రహింపజాలవనియు, అందుచే కాంగ్రెసువారు మంత్రిపద స్వీకార మొనరించు టావశ్యకమనియు పల్కిరి.

ఈ సమయమున సభలో కొందరు పలువిధములుగ ప్రశ్నింపసాగిరి. ఉపన్యాసముల నంతలో ముగింపజేసి అధ్యక్షులు సభవిరమించిరి.

చిలుకూరి నారాయణరావు ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారి

గ్రంథములు	
1. కురాను మరీఫ్ (తెనుగు)	4 0 0
2. అశోక చక్రవర్తి ధర్మశాసనములు (మూలము సంస్కృతము, తెనుగు, ఉపాధ్యాయము)	2 0 0
3. సంస్కృత లోకోక్తులు (1800] తెనుగు వివరణముతో	1 0 0
4. ప్రాచీన హైందవ ప్రజాస్వామి ప్రభుత్వము	0 12 0
5. ఉపనిషత్తులు (ఈశ, కేన, కఠ, ఐతరేయ) చక్కని తెనుగు పద్యములు	0 6 0
వంయువారు :—	159
సాధనబుక్కు డిపో, అనంతపురము	

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జబారునకువెళ్లి, వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు.

జ్వరపడి లేచినపిదప మరల పుట్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీస్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నది. అందు జంతుచమురులెవ్వియు చేరవు. అంతయు | యంత్రనహాయముననే తయారగును, చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేవించదగినది.

గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATER BURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.

ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును వికయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ సీతి గల ప్రాంతములకు తయారొనర్చబడుటవల్ల ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను చెడదు. మంచిగుణావిష్వ గలదు.

52-681

వృత్తాంతలేఖలు

మచిలీపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీ డి.గుమాస్తాలసంఘము

మే 14:—మొన్న సాయంత్రము ఆకల్లవారి మేడలో బందరు శ్రీ డి.గుమాస్తాలసంఘపు ప్రభు వారి కి కృత్యము మిక్కిలి యుత్సాహముతో నిర్వహింపబడెను. శ్రీయుతవేమూరి సుబ్రహ్మణ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అల్పహారముల తరువాత అగ్ర్యక్షుని ఉపసంహారవచనములతో సభ ముగిసెను.

శ్రీ శంకరజయంతి

శ్రీశంకర జయంతి యుత్సవము నిన్న సాయంత్రములో శ్రీమల్లేశ్వరస్వామి వారి ఆలయమునందు గొడుగుపేటలో యథావిధిగా జరుపబడెను.

బ్రహ్మశ్రీ మునుగొండ బుచ్చయ్య లింగశాస్త్రిగారు జయంతి సందర్భముగా శ్రీశంకరుల జీవితచరిత్రను ఉపన్యాస రూపమున వినిపించిరి.

రాత్రి శ్రీహరినాగభూషణం గారిచేత హరికథ యేర్పాటు చేయబడెను.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

శ్రీశంకరజయంతి

బెజవాడ 15-5-29. ఈనెల 10 మొదలు 13 వరకు శ్రీ భగవత్పదాచార్య జయంత్యుత్సవములు ఈ పట్టణమున శ్రీ పద్మమన్నాటివారి సత్రమునందు భక్తజనముచే జరుపదముగా జరుపబడెను. నిత్యము ఉదయమున వేదపారాయణ భాష్య కాలక్షేపములు భజనలు జరిగెను. మతోన్యాస పూర్వకముగా ద్రాభిషేకము జరిగెను. సాయంత్రములందు హరికథా కాలక్షేపములును ఉపన్యాసములును జరిగెను.

ఆంధ్ర జనసంఘము - కళ్యాణి

విద్యావిధానము

కళ్యాణి, మే 19:—ఆంధ్రజన సంఘకార్యాలయమున దొక సభ కావించబడెను. సభకు పలువురాండ్రులు విచ్చేసిరి. శ్రీ యమ్. ఆర్. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. వారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. శ్రీ ప్రతాపగిరి రామమూర్తి బి. ఏ. ఆనంద్యవారు పూర్వము విద్యావిధానమును ప్రస్తుతము పాఠశాలలయం సంబంధము విద్యావిధానమును సరించి విప్రులముగా నడుపుచు ప్రస్తుత విద్యావిధానమును మార్చవలయుననియు, పాఠశాలలయందు వికేసింది మాతృభాషాభివృద్ధికరము లగు పాఠముల విద్యార్థులకు గరువవలయుననియు నుడిపిరి.

శ్రీ చెల్లూరి విశ్వనాథముగారు ప్రస్తుత మన్ని పాఠశాలలయందును అన్ని పాఠశాలల మాతృభాషయందే గరువవలయునని వచించిరి.

అగ్రాసనాధిపతిగారు పాశ్చాత్య విద్యావిధానమును గురించిన భారతదేశ విద్యావిధానమును గురించిన సాంఘిక చర్చింపుచు ప్రతిభావనము యింటియందు తలెసంఘము తగిన శిక్ష యొసగవలయుననియు అట్లాసర్వీర బాలురు సుపథమున లంబింతురనియు నుడిపిరి.

అగ్రాసనాధిపతులకు వందనములతో సభ ముగింపబడెను.

మాండా రామమూర్తి,

కార్యదర్శి.

సర్ జగదీశబోసు

కలకత్తా, మే 21:—సర్ జగదీశబోసు వారిసతియు జ్యోతిప్రసాదుసర్ కారుగారితో ఆమెస్టర్ డామ్ వెల్లు ఉద్దేశ్యముతో బొంబాయికి వెళ్లిరి. (శ్రీ ప్రె.)

అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభ

నాయకుల యుగమనము-ఇష్టాగోష్ఠి సభలు

జరుగుచుండుట - కాంగ్రెస్ లో విభేదముండరాదను కోర్కె యందరికి నుండుట

(శ్రీ ప్రెస్. తంలి)

బొంబాయి, మే 23:—దేశములో నన్ని ప్రాంతముల నుండి నాయకులను, ప్రభునిధులను బొంబాయిలో జరుగు అఖిలభారత కాంగ్రెస్ సంఘసభకు వచ్చుచున్నారు. ఇప్పటివరకు శ్రీయుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ, మహాత్మాగాంధీ, శ్రీయుత సి రాజగోపాలాచారి, జమ్నూల్లాల్ బజాజ్, రాజేంద్రప్రసాదు, గంగాధరరావు దేశిపాండే, శ్రీమూన్ యన్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులు యన్. సత్యమూర్తి, వేంకటరమణ అయ్యంగారు, ఏ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, డాక్టరు పట్టాభిసేతా రామయ్యగారు, జవహర్లాల్ నెహ్రూ, నల్లభాయి పటేల్, శంకరలాల్ బాంకర్, సతీశచంద్రదాస్ గుప్తా. బి. కందసామిచెట్టి గారలను యింక చాలమంది వచ్చిరి.

బెంగాల్ ఒక్క ప్రతినిధిని పంపుచు

బెంగాల్ లో ఎన్నికలసన్నాహమువలన అప్పటినుండి సభ్యులు రావలండను కాని బెంగాల్ కాంగ్రెస్ సంఘము యొక్క అభిప్రాయములను వ్యక్తపరుచుట కొక్క ప్రతినిధిని వారు పంపవచ్చునని తలంపబడు చున్నది.

ఈరోజు నాయకులలో పరస్పరము ముచ్చటలు జరుగుచున్నవి. కాంగ్రెస్ సంఘసభలో చేయదగిన పని యిప్పుడే చర్చింపబడుచున్నది.

తంతుకారసంఘము

మహాత్మా భీమమమ వేమ ఉదయము అఖిలభారత తంతుకారక సభయొక్క కార్యనిర్వాహకసభ జరిగెను. తరువాత స్వాగత్యంజనమితి కార్యనిర్వాహక సభ జరుగును. ఆసభలో సమితియొక్క కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడును. తత్సమితి యధ్యక్షుడు మంత్రిత్వశ్రీకారమును గూర్చి ప్రకటించిన యభిప్రాయములను గూర్చి చర్చజరుగును. సభలో ముఖ్యనిధు యను తమిళనాడు కాంగ్రెస్ సంఘముయొక్క తీర్మానము. ఇరుపక్షములవారు భేదాభిప్రాయములు గలిసియున్నను కాంగ్రెసులో రెండుపార్టీలు లేకుండ నుండవలెను. యిచ్చి అందరికిని యున్నది. ఇందుకై యిష్టాగోష్ఠిసభలు జరుగుచున్నవి.

గాంధీగారి మధ్యవర్తిత్వము

బొంబాయి, మే 23:—నోచేంజర్ల (మార్పు వలదను వారు) ఉద్యోగస్వీకార వాదోపవాదములందు పాల్గొనని అందరు నమ్ముచున్నారు. వారు గాంధీగారి నాయకత్వము నవసరింతురు. గాంధీగారు మధ్యవర్తిగ నుండి ఉభయ పక్షములకు రాజీతుర్క యత్నింతురు వీలుకావచ్చునో తటస్టులుగ నుండరు (శ్రీ ప్రె.)

“ట్రీబ్యూను” సంపాదకుని కేసు

సక్రమమగునా కాదాయను విచారణ

జూను 8 లేడికి వాయిదా

లాహోరు, మే 22:—ట్రీబ్యూను పత్రిక సహాయ సంపాదకుడగు పండిత ప్యాటిమోహనుగారు ఇండియా మంత్రి, స్కాట్టు, కర్తరుకింగు గార్లపై రూ 2000/—నష్టపరిహారము గోరుచు తెచ్చినకేసును సబ్ జడ్జిగారు సేతు మరల విచారించిరి. స్కాట్టు కర్తరుకింగుగార్ల తరపున ప్రభుత్వసేవి వాదించుటకు వీలులేదు గాన వారి ప్రతివాదము రద్దుకేసి ఎక్సుపార్టీ నిర్ణయ మొసంగ గోరెడి నూచనము న్యాయమూర్తి నిరాకరించెను.

ప్రతివాదులకేర్లు సరిగనున్నచా లేదా, దావా వెట్టుటకు న్యూని మించినదా లేదా, ఇండియా మంత్రిగారికిని కర్తరుకింగుగార్లకు పంపబడిన నోటీసులు సక్రమమగునా కాదా, ఫిర్యాదునందు ఇండియామంత్రిపై నేరము మోపబడెనా లేదా అను విషయముల గూర్చి జూను 8 లేడిన విచారించుటకు కేసు వాయిదా వేసిరి.

పైనును కమిషనువారు లాహోరు పోయినపుడు ఫిర్యాదిన అనవసరముగ అరెస్టుకేసి విడచుటపై యీ కేసువచ్చెను. (శ్రీ ప్రెసు)

బక్రీదు పండుగలు

నిరర్లు, మే 20:—ఇక్ పండుగ ఇచ్చట నెమ్మదిగా జరిగిపోయెను. ప్రభుత్వపు ఉద్యోగియులు పెక్కు 144 వం జారుచేసి జమబుగో ఎవరును తుపాకులుగాని లావీలుగాని 22 వ లేడి వరకు నెత్తుకొని పోహుడదరి నిషేధపరచిరి. ఆవులను చంపవలయునను విన్నపములను పోలీసువారు నిరాకరించిరి. పోలీసువారు నగరమంతయు కాష్టారి చేయుచున్నారు. బాయింటు మేజిస్ట్రేటుగ బారింసుగారు యీ కాష్టారిపనుల స్వతహాగా చూచుకొనుచున్నారు. (శ్రీ ప్రె)

మాంగ్ కూగు, మే 21:—మాంగ్ కూగునందు బక్రీదు పండుగ శాంతముగా జరిగెను. మహమ్మదీయులు వారిస్థానల ఉలేసింపుల,పోలీసువారి సాహాయ్యముతో జరిపిరి. బండ్లుతోలు వారును మోటార్లు తోలువారును మహమ్మదీయతరులగుటచే వారు సారథాకము అటంచించిరి. దీనివల్ల జనులకు అసౌకర్యము గలిగెను. (శ్రీ ప్రె.)

పెహారునందు బక్రీదు పండుగ నెమ్మదిగా జరిగెను. కాబూలునందు పరిస్థితులబట్టియు, తుర్కీ-యందుండి గొట్టెలు రానందునను ఇచ్చట ఆవులు మెండుగాజంపబడెను. ఈ కారణము బక్రీ వ్యాపారము మందగించి యున్నది. (శ్రీ ప్రె)

పకారా జిల్లాయందు ఇక్ పండుగ శాంతముగాజరిగెను. కాన్పూరునందు బక్రీదుపండుగ ఏలాటి విపత్తుజరుగక జరిగెను.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ మే నెల 23-వ లేడి గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత
ముఖ్యస్థానములు	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత	గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత అల్పస్థానములలో గరిష్ఠ ఉష్ణోగ్రత
గోపాల్ పూర్	91	81	...	0.1	— 2.1
విశాఖపట్టణం	98	79	...	2.5	+ 0.8
కాకినాడ	106	84	...	0.5	— 1.1
మచిలీపట్టణము	108	86	...	0.6	— 0.9
కర్నూలు	105	81	...	1.6	+ 0.8
బళ్లారి	100	79	...	4.4	+ 2.4
అనంతపురం	...	...	...	0.9	— 1.1
కడప	107	86	...	0.7	— 0.8
నెల్లూరు	108	80	...	2.0	+ 1.1
మద్రాసు	101	82	...	1.8	+ 0.1
కడపూరు	100	80	...	4.0	+ 2.9
చెల్లూరు	103	72	...	2.4	— 0.4
సేలము	100	79	...	7.8	+ 1.8
కోయంబత్తూరు	94	75	0.5	6.5	+ 8.8
తిరుచనాపల్లి	104	81	0.8	5.3	+ 1.4
నాగపట్టణము	103	83	...	2.6	+ 0.7
మధుర	103	81	0.1	5.7	+ 1.8
పాంబన్	90	82	...	6.1	+ 8.9
పాలంకోట	...	...	...	4.8	+ 0.5
తిరువేండ్రము	87	81	1.2	14.5	+ 5.4
కొచ్చిక్	89	77	2.2	10.9	— 0.5
కాలికట్టు	98	78	...	9.5	+ 1.1
మంగుళూరు	91	78	...	6.8	+ 2.1
బెంగుళూరు	93	70	...	8.3	+ 4.1
మేర్ కార	79	64	...	8.0	+ 2.2
కొడైకనాల్	70	56	0.2	21.8	+ 12.4
మానూర్	79	58	...	12.6	...

సర్కారులు:—విశాఖపట్నములో మబ్బు దట్టముగ నున్నది. గోపాలపురంలో తప్ప ఇతరచోట్ల పగటివేడిమి 4 మొదలు 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. మచిలీపట్నములో 108, కాకినాడలో 106 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

డక్కా:—మేఘములు విస్తారముగా నున్నవి. కడపలో నిన్న 107 డిగ్రీలు ఎండగా నెను.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో పగటివేడిమి 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ. 108 డిగ్రీల ఎండగా నెను.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్యరు, సహాయవాతావరణశాస్త్రజ్ఞుడు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము

బి. ఏ. డిగ్రీ ఫలితములు

ఈ క్రింది విజ్ఞప్తమునందు కలపారు గౌ. బి. ఏ. డిగ్రీ పరీక్షలలో కృతార్థులెరి.

1 పాఠ్యము.

2 వక్రము:—

15 75 284 285 347 531 622 702 775 793
1408 1538 1732 2300 2413.

3 వక్రము:—

1 3 to 9 12 13 14 18 19 21 22 25 26 28
31 32 33 37 39 to 42 44 46 to 54 55 59 to 64
67 68 69 71 73 74 76 79 81 to 84 86 87 88
90 to 96 98 to 103 106 109 112 113 115 117
118 119 123 126 189 190 193 194 196 to 202
204 205 207 to 215 221 to 224 226 227 228
231 232 233 235 to 242 247 250 252 282 283
286 288 290 291 293 296 297 299 to 302 321
to 327 331 334 to 343 345 346 348 to 355
357 358 361 to 365 367 369 371 to 374
377 380 393 394 396 to 405 408 409 411
413 417 419 421 424 425 426 429 431
432 433 436 437 439 442 445 to 449 451
456 to 462 465 467 471 to 476 479 to 483 485
486 488 489 491 to 498 502 503 507 509 520
521 522 524 525 527 528 532 534 535 537 to
540 545 547 549 550 551 555 556 558 559
560 563 565 570 to 573 575 576 577 579 582
583 587 588 589 597 to 600 604 606 to 609
613 615 619 620 621 624 625 626 628 630
631 632 636 637 639 642 to 645 650 651 654
655 657 658 659 662 663 666 667 670 672
673 674 678 to 7 701 705 706 708 710 716
720 721 768 770 to 773 776 777 778 780 781
783 785 786 788 to 792 794 795 798 799 801
806 809 812 813 815 816 817 820 821 825
827 834 839 840 842 843 854 860 862 864
866 867 868 872 to 876 879 882 884 887 888
895 to 900 901 905 907 to 911 919 to 924 259
928 930 to 934 937 938 939 941 942 947 to
952 954 956 964 966 968 970 972 973 978
979 982 983 984 986 989 990 993 998 1000
1005 1006 1010 1015 1017 1019 1021 to 1024
1026 1030 to 1033 1040 1041 1042
1044 1052 to 1058 1065 to 1067 1073 1075
to 109 1093 1094 1096 to 1100 1102 1103
1105 1111 to 1113 1116 to 1122 1125 to 1127
1129 1131 to 1133 1138 1158 1162 1163 1166
1173 1176 1179 1182 1184 1186 1187 1197
1198 1200 to 1204 1206 1208 1212 1213 12.8
1223 1224 1225 1228 1229 1233 1235 1239 1241
1243 1244 1246 to 1249 1251 1253 1259 to 1254
1268 1269 1271 1273 1274 1277 to 1290 1292
1296 1305 1310 1314 1319 to 1324 1327 1329
to 1332 1346 to 1351 1355 1357 to 1359 1361
to 1366 1368 to 1372 1374 1380 to 1383 13.0
to 1393 1396 1398 1399 1401 to 1407 1409 to
1421 1423 to 1427 1429 to 1431 1433 to 1435
1444 to 1447 1449 1450 1452 to 1454 1455 to
1465 1467 1473 to 1476 1479 to
1481 1487 1489 1490 1492 to 1494 1497 1499
1505 1510 1512 1514 1517 1519 to 1521 1524
1525 1530 1531 1533 to 1535 1537 1539 1551
1552 1554 1558 1560 1561 1564 1565 1567
1573 1577 1578 1580 1588 1594 1597 1598
1600 1601 1603 1607 1613 1616
1618 to 1620 1622 1623 1629 1631
1631 1635 1639 1641 1646 1649 to 1652 1654
1656 1658 1662 1665 1667 to 1674 1676 to
1678 1681 1683 1685 to 1688 1697 1698 1705
1707 to 1709 1714 1722 1724 to 1731 1733
1735 1738 to 1740 1742 1745 1750 1754 1757
1768 1776 1780 1784 1786 1789 1793 to 1795
1801 to 1816 1818 1820 1828 to 1837 1840
to 1844 1846 to 1852 1855 to 1861 1863 to
1871 1873 to 1876 1878 to 1880 1883 1884
1896 1899 1901 1906 1909 1910 1913 1914
1917 1922 1923 1927 1930 1931 1935 1937
to 1941 1944 to 1947 1949 1962 1964 to 1966
1968 1971 1974 1977 1989 1991 2004 to 2012
2014 2015 2017 2018 2020 to 2028 2045 2048
to 2050 2052 2055 2061 to 205 2067 2079
2083 to 2088 2108 2115 2123 2125 2134 2135
2137 2139 2143 2146 2150 to 2152 2154
2155 2157 to 2160 2162 to 2165 2167 2168
2174 2180 2207 2208 2213 to 215 2217 2218
2220 2221 2223 to 2227 2231 to 2234 2239
2241 to 2244 2247 2249 2254
2255 2257 2259 to 2261 2264 2270
2287 to 2290 2295 2297 to 2299 2303 to 2305
2307 2310 2313 2317 2319 2323 2327 2328

2331 to 2336 2339 2344 2346 2370 2373 2375
2381 to 2384 2388 to 2390 2392 2394 to 2396
2398 2399 2412 2412 2414 2416 2417 2420
2422 2424 2426 2428 2430 2432 to 2434 2436
2438 2442 to 2447 2449 2451 2452 2454 to 2458
2460 to 2463 2465 2467 2469 2471 2474 to
2476 2478 2481 2497 2498 2501 2502 2509
2512 2536 2546 2554 to 2567 2571 2578 to
2581 2583 2585 2589 2597 to 2600 2603 to
2608 2611 to 2619 2624 2630 2635 2639 2642
2644 to 2646 2654 2663 2668 2672 to 2677
2680 2682 to 2684 2686 to 2689 2692 to 2698
2700 2721 to 2724 2726 to 2729 2731 to 2734
2736 2737 2755 to 2757 2759 to 2763 2765
2768 2776 to 2778 2781 2782 2784 to 2786
2788 2807 2809 to 2812 2815 2816 2819
2821 2823 2825 to 2831 2833 to 2835 2839
2841 2842 2846 2848 2849 2851 to 2854
2862 2864 2866 to 2868 2871 to 2876 2880
2881 2887 2888 2890 to 2892 2894 to 2896
2898 to 2902 2908 2909 2912 2913 2915
to 2917 2919 2920 2926 2928 2930 2936
2951 2955 2956 2258 2959 2963 2964 2966
to 2968 2971 to 2974 2981 to 2986 2992
2995 3009 3015 3017 3020 3022 3026 3028
3029 3035 3037 3038 3041 3043 3045 3345
3049 3357 3059 3061.

బి. ఏ. 2 పాఠ్య గ్రామము 1, మేధమెటిక్కు

1 వక్రము:—

15 22 61 103 1186 1243 1245 1250 1253
1368 1598 1824 1941 1945 1946 2061 2134
2159 2556 2560 2702.

2 వక్రము:—

5 8 12 21 44 50 51 60 75 100 119 1244
1357 1372 1535 1537 1593 1803 1806 1808
1809 1938 1940 1943 1944 2054 2065 2135
2137 2139 2143 2151 2157 2158 2162 2200
2554 2555 2561 2563 2568 2572 2573 2688

3 వక్రము:—

7 9 13 14 17 18 19 23 26 28 30 31 32 38
40 46 47 48 49 56 59 64 67 68 69 71 74 76
78 79 80 81 84 85 86 87 90 91 92 99 131 133
135 136 139 141 146 147 152 153 157 159
161 166 170 172 174 175 176 178 179 180
183 184 186 1066 1069 1070 1074 1076 1086
1087 1089 1092 1180 1181 1182 1187 1191
1191 1246 1247 1249 1251 1254 1256 1257
1359 1360 1364 1365 1373 1376 1533 1538
1540 1544 1592 1594 1595 1597 1601 1603
1601 1609 1612 1611 1663 1664 1804 1805
1807 1810 1811 1812 1815 1818 1825 1826
1827 1935 1939 1947 1948 1949 1950 1953
1955 1956 1957 1999 2063 2066 2069 2074
2077 2136 2138 2141 2142 2144 2145 2146
2148 2149 2150 2152 2154 2155 2156 2160
2165 2167 2168 2191 2192 2193 2199 2.04
2557 2566 2569 2575 2672 2674 to 2678 2680
2685 2689 2693 to 2697 2704 2706 2707 2710

గ్రామము 2 ఎ. ఫిజిక్స్ పైపు

1 వక్రము:—

200 1266 1619 1829 1830 1833 1837
2271 2721.

2 వక్రము:—

196 201 202 211 218 221 227 237 1263
1267 1382 1384 1390 1615 1618 1620 1673
1832 2220 2222 2226 2227 2231 2255 2722
2723.

3 వక్రము:—

195 198 206 207 208 214 216 217 224
226 230 232 233 234 236 239 to 242 243 253
256 259 260 261 265 266 269 270 277 278
279 1258 1259 1261 1262 1264 1265 1268
1269 1270 1271 1380 1381 1383 1386 1388
1359 1394 to 1399 1614 1616 1665 to 1671
1828 1831 1834 1835 1836 1838 2205 2207
to 2217 2223 2224 2225 2228 2229 2233 to
2237 2239 2241 2243 2244 2246 2248 2250
to 2254 2257 2258 2259 2274 2281 2283
2285 2726 2733 to 2737 2744 2743 2752.

గ్రామము 2 బి. ఫిజిక్స్ పైపు

1 వక్రము:—

284 285 1273 14.2 1403 2332 2334 2755
2785.

2 వక్రము:—

238 290 293 296 299 307 1275 1288
1407 2287 2293 2297 2298 2300 2303 2328
2353 2759 2767 2768 2782 2800 2801 2805.

3 వక్రము:—

283 289 291 294 295 297 300 301 302
1274 1279 to 1285 1289 1408 1409 1411
1412 1414 1677 1681 1682 1686 1690 2288
to 2291 2295 2296 2299 2304 2305 2307
2310 2311 2313 2318 2320 2324 2331 2336
339 2344 2347 2349 2351 2354 2355 2367
2755 2757 2758 2761 2762 2763 2765 2769
2770 2775 to 2781 2790 2794 2796 2798
2802.

3 వక్రము పైపు నేమరల్ పైపు (బాటసీ)

2 వక్రము:—

340 345 352 361 359 2805 2309 2812
2818 2821 2823 2826.

3 వక్రము:—

328 348 354 364 368 371 372 374 377
1432 1433 1440 1442 2807 2808 2810 2811
2814 2815 2817 2819 2820 2824 2825 2827
2828 2829.

3 వక్రము పైపు

1 వక్రము:—

362

2 వక్రము:—

321 325 430

3 వక్రము:—

316 318 321 322 335 336 338 342 351
353 357 356 387 1416 1417 1418 1421 1423
1425 1426 1429 1435 1436 1443

జియాలజీ

2 వక్రము:—

347

3 వక్రము:—

326 327 329 331 332 337 341 382 386.

4 వక్రము పైపు

2 వక్రము:—

401 481 1295 1622 2005 2009 2011 2015

3 వక్రము:—

391 to 394 395 397 398 402 403 406 408
409 410 412 413 415 417 418 419 421 422
426 to 431 433 434 436 437 439 445 to 452
454 456 to 462 464 465 467 469 471 472 474
475 476 479 480 482 483 484 436 to 496 509
515 517 518 519 1093 1097 to 1100 1102 to
1105 1109 1111 1112 1196 1292 1293 1294
1297 1300 1301 1302 1621 1623 to 1626
1692 1694 1695 1698 1700 1840 to 1844
1846 to 1852 1854 19.3 2004 2005 2007
2008 2010 2012 2013 2014 2078 2370 2371
2373 to 2376 2378 2830 to 2835 2837 2838
2844 2845 2846 2848 2849 2851 2852 2858
2859

5 వక్రము ఎ. హిస్టరీ ఎకనమిక్సు

2 వక్రము:—

538 582 651 687 702 1859 1917 1966
2026 2579 2581

3 వక్రము:—

520 521 522 524 to 528 530 531 533 534
535 539 540 542 545 547 549 to 553 555 556
558 560 562 to 566 571 572 575 576 577 579
581 583 587 to 590 596 599 600 604 606 607
608 610 611 613 615 619 to 622 624 625 628
631 637 638 639 641 to 645 650 653 654 657
659 660 662 663 664 666 667 670 672 to 676
678 679 682 683 686 689 690 691 693 695
696 699 700 701 704 705 707 713 716 720
723 730 731 732 734 740 742 to 745 753 to
757 762 763.

1116 1118 to 1122 1125 1127 to 1130
1132 1133 1134 1138 1142 1147 1197 1198
1200 1201 1203 1204 1206 1207 1208 1210
1221 1222 1303 1307 to 1310 1313 1317 1444
1445 1446 1449 1450 1451 1453 1454 1456
1457 1458 1460 1463 1464 1465 1467 1551
1554 1555 1707 1708 1709 1711 1855 to 1858

బొంబాయి, మే 20:—నవనగరు అధిపతియగు జాంసా
హెబ్ మేనల్లుడగు (సిన్సు) డులీపుసింగారికిని బారీయా
గుహాగారి సోదరియగు రాజసిల్లా కుమారిజీరాజ్ కుమార్తెకును
వివాహము జరుగునట్లు నిశ్చయమాయెను. డులీపుసింగారు
కొంతకాలమునునుపే, క్రీకెటు ఆడుటకు ఇంగ్లాండునకు వెల్లిరి.
(అ. పే.)

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి సమాచార సమావేశము:—
24 వ తేదీ శుక్రవారం సాయంత్రం 6-30 గంటల వార్తాపత్రిక సమాచారసంఘ కార్యాలయమున గా॥ వి. రామదాసు పంతులు గారియధ్యక్షతన జరుగును.

దగాచేసి రను నేరముపై ఎరెస్టు:—మద్రాసు అడినను అడుకంపెనీలో పూర్వము ఉద్యోగిగానున్న ప్రిమ్ రోజ్ అనునాతడు ప్రదర్శనములనిమిత్తము చెండుపేల రూపాయిల విలువగల పెళ్ళురైటింగు యంత్రములను తీసికొని పోయి కనుపడకుండ పారిపోయెను. ఈ తడు ఒక సంవత్సరమునుండి కనుపడలేదు. ఈతనిని బొంబాయిలో ఎరెస్టుచేసి మద్రాసునకు కేసునిచారణ నిమిత్తము గొనివచ్చిరి.

పోయినది:—మద్రీ సుదర్శనంగారిట్లు వ్రాయుచున్నార. ఈ నెల 21 తేదీని ఉదయము నేను తెనాలినుండి మద్రాసువచ్చి మింటుస్ట్రీటునుండి చెనబజారురోడ్డునకు పోవుచుండగా 195 రూపాయలతోట్లును రూ 2 లును గల మనీషర్స్ నాది పోయినది. ఎవరికైనా నను దొరకినచో నాకు తిరిగిచ్చివేసిన యెడల రూ 20 లు బహుమన మొనగెదను. ఎద్రడు:- మద్రీ సుదర్శనం కేరఫల జి. కృష్ణఆర్యగారు బి. ఏ. బి.ఎల్. నెం 876 మింటుస్ట్రీటు, మద్రాసు.

రాకపోకలు:—పండిత మదన మోహనమల్య సి. ఎస్. మత్తురంగమెదలియార్, కా. నాగేశ్వరరావుపంతులు, బషీర్ అహమ్మద్ సయ్యద్ గార్లు మున్నగు అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులు గతరాత్రి బొంబాయికేగిరి. ది. బ. మోర్లే రామచంద్రరావుగారు గతరాత్రి బొంబాయికేగిరి. సి. రాజంగారు నిన్న ఉదకమండలము నుండి మద్రాసు వచ్చిరి. గా॥ జస్టిసు అనంతకృష్ణయ్యగారు పాట్లాటనకు, టి. ఆర్. వెంకటరావుశాస్త్రి, ఆర్. వి. కృష్ణయ్యర్, అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యర్ గార్లు ఉదకమండలమున కేగిరి, వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు ఉదకమండలము నుండి నేటియందయమనకు మద్రాసు వచ్చిరి.

శ్రీసుబ్రహ్మణ్యస్వామివారికి లక్షార్జున
బార్ని సార్వభౌమని ఆరోగ్యస్థుడై జెందినందుకుగాను దాక్షుడు పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యంగారిచే తమస్వగృహముందు (ఎన్నూరు, ప్రాస్పెక్టు కాటేజి) గత 22 వ తేదీన ఉదయం 6 గంటల మొదలు రాత్రి 10 గంట వరకు జరుపబడెను. అనేకమంది భక్తులకు భోజనము, కొబ్బరికాయలు, దక్షిణలు, ఒసగబడెను. రాత్రి సుమారు 1000 మంది బీదలకు భోజనము పెట్టబడెను. చుట్టుపక్కల వల్లిపరగయకాలక్షేపము శ్రీమతి పండితై త్రిపురసుందరియమ్మగారిచే జరుపబడెను. అనేకమంది రాజులును, జమీందారులును హాజరయిరి. పండిత స్వామిగారు తమపూజయొక్క ఫలితముగా చక్రవర్తిగారి ఆరోగ్యము అభివృద్ధి చెందునని విశ్వసించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి రహస్యప్రకటన

కాంగ్రెస్ ప్రదర్శనములకు ప్రభుత్వోద్యోగియులు గాని ప్రభుత్వ శాఖలుగాని సాయముచేయరాదు

లిబర్టీ పత్రిక గుట్టును బయటపెట్టుట
కలకత్తా, మే 23-కాంగ్రెస్ వారి యజమాన్యమున జరుగు పారిశ్రామిక, వ్యవసాయక ప్రదర్శనములతో రాష్ట్రీయప్రభుత్వములు సహాయనిరాకరణమును గావించునలె నని భారతప్రభుత్వమువారి పాలిటికల్ డిపార్టుమెంటు వారిచే ప్రకటింపబడిన రహస్య ప్రకటనమును లిబర్టీ పత్రిక ప్రకటించుచున్నది. సిమ్లాలో 1929 సంవత్సరము 26 తారీఖున ప్రకటింపబడినయీసర్దులరు యిట్లున్నది.

మద్రాసులోను, కలకత్తాలోను జరిగిన కాంగ్రెస్ మహా సభల సందర్భమున యీ సమస్య ప్రాముఖ్యతకు వచ్చినది. కాంగ్రెస్ మహా సభ తమ పద్ధతులను స్వక్రమచేయుటచేతను ఆసభ యమలించిన ఆతి చాపకర్షణల పలనను, కాంగ్రెస్ యజమాన్యమున జరుగు ప్రదర్శనములకు ప్రభుత్వోద్యోగియులు గాని, ప్రభుత్వశాఖలు గాని యేవిధమైన సహాయమును చేయుటనుంచి కాని భారత ప్రభుత్వమువారు తలచుచున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

మోటారు ప్రమాదము

ఒకరు చనిపోవుట

మద్రాసు, మే 23:—నేటి యందయము వండలూరుదగ్గర నొక మోటారుకాక్సెలబికి 30 ఏండ్లవయసుగల యొకమనుజుడు చనిపోయెను. ఆ డ్రైవర్ యొకను తెలియలేదు. పోలీసువారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె)

ఒక బాలికకడుపులో 1813 గులకరాళ్లు (పెబిల్సు) కనబడట

సింహళములోని కలతురావై దృశాలలో జరిగిన అద్భుతము

12 ఏండ్ల వయసుగల ఒక బాలికను మగలకండగ్రామమునుండి కలతురా వైద్యశాలకు తీసికొనివచ్చిరి. ఆ బాలిక కొంకిపురుగువ్యాధిచే బాధపడుచు, మిక్కిలి నీరసస్థితిలో నుండెను. శరీరమున రక్తమేమియు లేనందున చాల పాలిపోయియుండెను. ఆ వైద్యశాలలో శస్త్రచికిత్స చేసి చూడగా కడుపులో 1813 గులకరాళ్లు కనబడెను. ఆ బాలిక వానిని క్రమక్రమముగా మింగియుండునని వా రూహించుచున్నారు అని కొలంబోనుండి యీనెల 21 వ తేదీ మంగళవారమునాడు ఆఫోసి యేటెడ్ ప్రెసువారు ప్రత్యేకతంతివార్త నంపిరి.

తిరుపతి నందాల్ గురుపూజసందర్భమున అన్నదానము

తిరుపతినందాల్ కాశీమఠమందు శ్రీ ఆదికమార గురపర స్వామిగారి గురుపూజ శ్రీ కాళివాసి చొక్కలింగ తంబి రాజ్ గారిచే 26 వ తేదీ ఆదివారమున జరుపబడు సందర్భమున చెన్నపురి అన్నదానసమాజము, తిరునెల్వేళి అన్నదానసమాజము, పురసువాకం అన్నదానసమాజము మున్నగు సమాజముల యొద్ద బీదలకు అన్నదానమొసగుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడినవి. ఇంతగాక, కల్పంట్లపము రోడ్డునందున్న కార్పొరేషను బీదల శరణాలయముందును, రాయపురమణిదున్న చెముడు, మాగ, వారి శరణాలయముందును నింపించుచున్నవారికి గూడ, ఆసమయమున అన్నదాన మొనగబడును.

ప్రథమవిమానసర్వీసు

కలకత్తా, మే 21:—కలకత్తా, డార్జిలింగు మధ్యమున విమానముల నడుచునట్లు, బెంగాలు వాయుబ్రాహ్మణ్స్ కంపెనీవారు నేటి ఉదయం ప్రారంభించిరి. వారి పరీక్షార్థము నడచిన మొదటివిమానము ప్రాంతకాలమున 4-50 ఫుంటలకు కలకత్తా విడిచి బిలిజారి 8-10 ఫుంటలకు చేరెను. అప్పటినుండి విమాన ప్రయాణికులు మోటారునందు డార్జిలింగు మధ్యాహ్నము 12 ఫుంటలకుచేరిరి. మరల యీవిమానము మరునటిదినము ఉదయం 10 ఫుంటలకు డార్జిలింగు విడిచి కలకత్తా సాయంత్రం 5-40 ఫుంటలకు చేరెను. ఈ విమానపు సర్వీసు బాగగనడచిన వైకంపెనీ వారె, కలకత్తా, ఆసాముకున్న, కలకత్తా, రంగూనుకున్న విమానపు సర్వీసులు పెట్టలరచియున్నారు. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తా కార్పొరేషన్

భారతీయుని ఉన్నతోద్యోగమునకు నియమించుట
కలకత్తా, మే 22:—నెలపుపుచ్చకొనిన జె. ఆర్. కోట్టుగారి స్థానే లండన్ విశ్వవిద్యాలయమునందు కన్వల్సింగు యింజనీయరుగానున్న డా॥ బి. యస్. జే. డి. యస్. సి. గారిని కలకత్తా కార్పొరేషనువారు నేడు ఫీఫ్ యింజనీరుగా నియమించిరి. డేగారు జులైకి పూర్వము రాజాలరుగనుక తత్కాలముగా వారిస్థానే విక్రిస్ సన్ గారిని (డ్రెయినేజ్ ఇంజనీరు) నియమించిరి. డేగారి జీతము నెలకు 3,000 రూపాయలు. వైగా వారికి లండనునుండి రాకపోకలు మొదటితరగతి ఖర్చులుకూడ యివ్వబడును. (ఫ్రీ ప్రెస్)

కలకత్తాలో ఎండతీయట

చాలమందికి నడచెట్టుతగులుట
కలకత్తా, మే 22:—నేడు మధ్యాహ్నము కలకత్తాలో నడ అధికముగా నుండుటచే చాలమందికి నడచెట్టుతగిలినదని తెలియవచ్చినది. తరువాత వాయువ్యదిక్కునుండి గాలి సాయంత్రము వానజల్లు పడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బెంగుళూరు రాజద్రోహపు కేసు

వీరకేసరి నీతారామశాస్త్రిగారిపై కేసు విచారణలోనున్నది

బెంగుళూరు మే 21-బెంగుళూరు లోని నవజీవన పత్రికలో నొక వ్యాసము కొంతకాలము క్రిందట ప్రచురింపబడెను. రాష్ట్రములోని పత్రికల స్వాతంత్ర్యమును సరికట్టుచు మైసూరు ప్రభుత్వమువారు అమలుపరచు చున్న నిబంధనలను రద్దుచేయవలయునని కోరుచు ఆ వ్యాసములో వ్రాయబడెను. ఆ వ్యాసము నీరకేసరి నీతారామ శాస్త్రిగారిచే వ్రాయ బడినందున అయిన మైసూరు ప్రభుత్వముయెడల ద్వేషభావమును ప్రజలలో పురిగొల్పు చున్నాడను రాజద్రోహనేర మాయనపై యా రోపింపబడెను. జిల్లామేజిస్ట్రేటుకోర్టులో కేసు విచారణమగుచున్నది.

ఈ వ్యాసమును తమనవజీవన పత్రికలో ప్రచురింపబడుట కవకాశ మొసంగినందులకై పత్రికాధిపతి యగు అశ్వత్థనారాయణగారు కోర్టువారి యెదుట క్షమాపణ దాఖలుచేసిరి. కోర్టు వారు సదరు క్షమాపణ నంగీకరించి వారిని విడుదల చేసిరి:—
తీర్పు యీ నెల 27 తేదీనిచెప్పబడునని వాయిదా వేయబడినది. (ఫ్రీ ప్రెస్)

బెంగాల్ కార్యనిర్వాహకసభ్యుని నియామకము
డార్జిలింగు, మే 22:—కీర్తీమలను నవాబ్ అలీచాదరి గారి స్థానే బెంగాల్ కార్యనిర్వాహక సంఘములో సో అబ్జుల్ కరీమ్ గుజనవిగారి నియామకము రాజుగారిచే నంగీకరింపబడినది. (ఆ. ప్రెస్)

వైనరాయి లక్ష్మీ వెళ్ళుచుండుట
కలకత్తా, మే 22:—వచ్చేసంవత్సరము ఫిబ్రవరి నెలలో సివిల్ సర్వీస్ వారమున రాజప్రతినిధి లక్ష్మీ దర్శించి వారమురోజులుండునని స్టేట్సుమెన్ పత్రికకు తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రెస్)

తోక్కుడుబండిపై ప్రపంచమును చుట్టివచ్చుట
యమకులు కాశీచేరుట
కాసి, మే 22:—తోక్కుడుబండ్లమీద ప్రపంచమును చుట్టుకొని వచ్చుటకు కాన్పూరునుండి బయలుదేరిన. యమకులు శ్రీకృష్ణబాబుగారు కేరళాలో అవనిగారు కాశీవచ్చిచేరి నారు. తేపు వారు పాట్నా నగరమునకు బయలుదేరుదురు. (ఆ. ప్రె)

శ్రీ మహాత్మా మోహనదాస కరంచంద్ గాంధీగారికి, నెల్లూరుజిల్లా బుచ్చిరెడ్డిశాశేపు స్త్రీలు వినయపూర్వకముగ నొసగు వినతిపత్రము.

మహాత్మాజీ, వేదవేదాంగములకును పుట్టినిల్లయి, ఆధ్యాత్మిక జీవనాధార నిరంతరము ప్రసహించుచుండిన మన భరతవర్షమున, ఇకమున్న మహాబుఖలు, యోగులు, తపస్సుంపన్నులు జన్మించగని తెలచు సంకేతాత్ముల సంఘముల నివారింప ఆ త్రిమూర్తులే మహాత్మా గాంధీ, కవి సార్వభౌమ రవీంద్రు యోగి అరవిందుల రూపముల గైకొని ఒకే యుగమున జన్మ లభ్యమునాండి నటుల తోచుచున్నది. మహావైశ్యరములగు అధిపతియయ్య, భిక్షులనును మానని ఆ మహేశ్వరునివలెనే, తమకును దరిద్రనారాయణుని పూజానీవకై ద్రవ్యమును గడించు నిమిత్తము మా గ్రామమునకు విచ్చేయుట మా సద్భాగ్యము. వసంత సమీరములకయి కాచుకొనియుండు కోరక సుగంధము వలె మేమును తమ సతీమణియొక్కయు తమయొక్కయు పావనదర్శనమునకయి వేచియుంటిమి.

ఈ సుదిన ప్రాంతకాలమున మీ యిద్దరి దివ్యదర్శనము మా కబ్బుటచే, రామన్నకాలమున మా సంతతి వారు ముమ్మల నిష్పందోహముగ ధన్యులనెదరు. గ్రీష్మ మేఘమురితి తమరు అతి స్మల్ప కాలము మా అతిధిగ నుండి నెడలుచున్నను తమ దర్శనస్మృతి చిరకాలము ముమ్మల ఆనందపరుపగలను.

త్యాగమూర్తి, భరతవర్షము స్వతంత్రదేశ మగుటకును ప్రపంచమున శాంతిస్థాపనకును తమరు కావించు ప్రయత్నములు ఆనతికాలములోనే తమ ఫలితముల పొందగలవని మాకు దృఢముగ విశ్వాసము కలదు. తమ రోసగు ఉపదేశముల సారమును గ్రహించుటకును సానుభూతిపూర్వకముగ వాటిని ఆచరణయందు చూపుటకును నలయు బుద్ధి ఉత్సాహములు తమ దర్శనానంతరముననైన మాకు లభించు గాక.

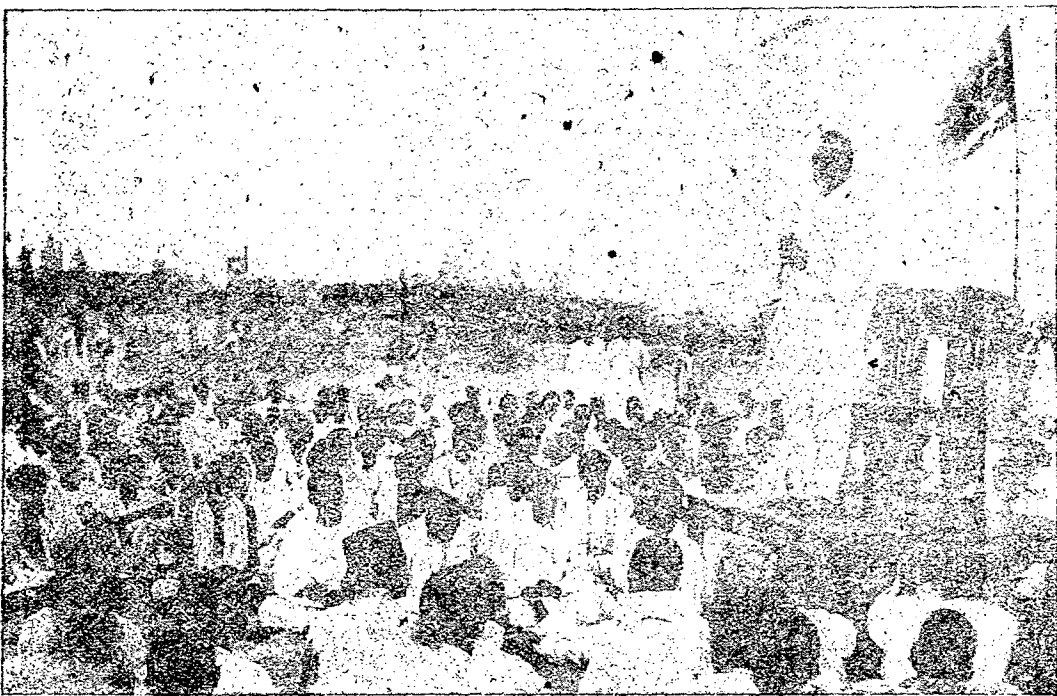
స్వతంత్ర రాజ్య సత్వర సస్థాపనాభిలాషురగు బుచ్చిరెడ్డిశాశేపు స్త్రీలు.

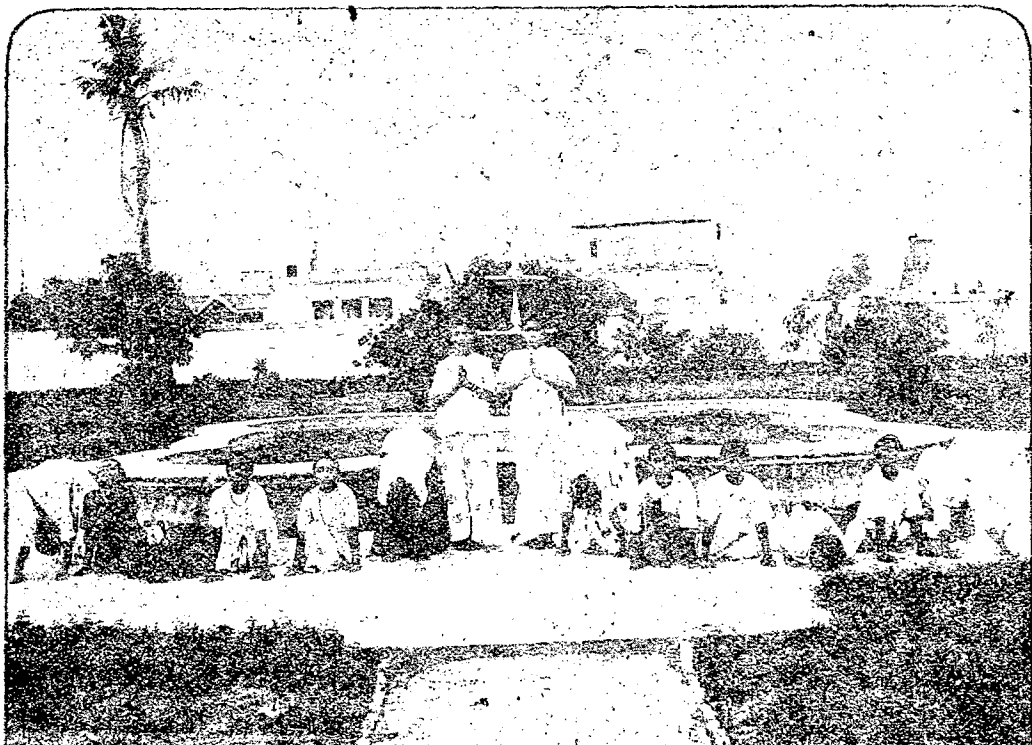
ఉద్యోగస్వీకారనిరసన సభ

తిరువల్లిక్కేణి సముద్ర రమున 21-వ తేదీని జరిగిన సభలో ఉద్యోగస్వీకారపద్ధతిని ఖండించుచు వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు మున్నగువా రుపన్యసించిరి. (ప్రె. ఫో. బి.)

హైకోర్టు బీచియందు డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన కాంగ్రెసు సభ. (పి.ఎల్.ఎ.)

శ్రీ కస్తూరీదేవి విద్యాలయములోని బాలికలు సూర్యనమస్కారములు చేయుట.

తెనాలి తాలుకా హైస్కూలు

ప్రాథమికోన్నత సంస్థాని ద్వితీయము 19-5-29 తేదీ ఆదివారమున క్రియంత లక్కరాజు బహద్యుర్ బి. ఏ. బి. ఎల్. గారియధ్యక్షతన జరుపబడెను. అల్పచోరముల భోజనము జరిగిన తరువాత, సంఘముయొక్క నూతన కార్యనిర్వాహక తెన్నుకోబడి. పిచ్చుల సంఘముయొక్క కట్టుబాటును పంబంధించిన తీర్మానము కొన్ని గానింపబడెను.

పెద్దాపురం నందలి శ్రీ శివాజీ గ్రంథమండలియొక్క ద్వితీయ వార్షికోత్సవము ది 24-5-29 నాటికి శుక్రవారం సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీ తామ్మరివారి మేడమీద ఆంధ్రకవిసత్తములగు మహారాజశ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పండులగారి యాధిపత్యమున జరుపబడును

తామ్మరి సత్తిరాజు,
గాడ్లంక సత్యనారాయణ.

నూరెళ్ల స్మారక పంచెములు

ఏలూరులో జరిగిన బాప్టిస్టుల పంచెమసందు విజయ మొందిన గౌరిసోదరుల జట్టు. వీరు ఏలూరులో హిందూ ముస్లి మసోదరుల జట్టు నోడించిరి.

దేశబంధువేర క్రొత్తపాలిటి

కానీ మునిసిపల్ సంఘమువారి తీర్మానము

కానీ, మే 20:- మైదగిస్ నుండి గోడోరిల్లాకు చాకు మీదుగా పోవు రాధారిని లజపతిరాయగోడ్డు అని పిలుచుటకు కానీ మునిసిపల్ బోర్డువారు తీర్మానించివారు. దశాశ్వపేథము నద్ద దేశబంధు పాకును నిర్మించుటకు బోర్డువారు 10,000 రూపాయలను మంజూరుచేసినారు. 30 లో నవ్వోగారు తన తల్లిదండ్రులపేర యిచ్చిన 5,000 చేరి యున్నది.

గుడ్డలమీదపన్ను

ఇదిచరకు గడ్డలమీద మజునుకు 2-8-0 సుంకము వేయబడుచుండెను. ఇప్పుడు విదేశవస్తువులకు రూపాయికి 9 పైసలను, భారతదేశమునందు మిల్లులలో యారగు బట్టలను రూపాయికి 3 పైసలను సుంకము వేయుటకు బోర్డువారు తీర్మానించిరి. ఖాదీపై యిదిచరకు గూడ పన్ను లేదు.

జాతీయపతాకము నెలకొల్పుట

పురమండరముపై జాతీయపతాకమును నెలకొల్పవలయును కానీ మునిసిపల్ బోర్డువారిచేత మరల ఆపుదల చేయబడెనది. ఈ ప్రశ్నను ఎత్తుటకు ఒకసభ్యుడు రెండుసార్లు ప్రయత్నించెను. కాని ఆధ్యక్షుడు వీని వినించినట్లుండెను. ఈ పూర్వపుబోర్డు జాతీయపతాకమును నెలకొల్ప వలెనని తీర్మానించెను. ఈబోర్డు దానిని స్థిరపరచెను. ఈ తీర్మాన మైనరరువార పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘము జాతీయపతాకము తాము బహుళుని చేసెదమని తెల్పిరి.

నైనికులు ఇషించబడుట

కలకత్తా, మే 21:- బినీసూరాలోనుండు ఈస్టరక్ ఫ్రాంటియరు వైభులకు చేరిన నలుగురు నైనికులు ఏప్రిల్ 18 తేదీ క్రిరామనవమి మేళసమయమున కొమ్మి గావించినందులకు సబ్ డివిజన్ ఆఫీసరుగారు యీ దుండగదార్లకు శిక్షలు విధించిరి. కొందరు మద్దాయిలు పోలీసు కాపుదారినుండి తప్పించుకొని పోయినందులకు వారిని మేజిస్ట్రేటువారు శిక్షించిరి. ఈఘూర్కా నైనికులు సదార్ పోలీసుస్టేషన్ ప్రవేశించి కొన్ని ఖైదీలను విడుదల చేసిరి. సుబేచార్ అలి అను మద్దాయికి ఆరుసాసముల కఠినశిక్ష నొసంగిరి. (ఆ. ప్రె)

పాంచాలపు విశ్వవిద్యాలయము

లాహోరు, మే 2:- పాంచాలపు విశ్వవిద్యాలయము వారు మెట్రిక్యులేషన్, స్కూల్ ట్రైనీజ్ పరీక్షలకు పదునెనిమిది ఏండ్లలోగా వివాహములైన బాలికలకు పైపరీక్షలకు చేర్చు కొనకయుండు విషయము, రాష్ట్రములలోని హైస్కూళ్ల ఆధికారులయొక్క ఆభిప్రాయముల విచారించియున్నారు.

1929 వ సం॥ మే నెల 23 తేది

గురువారము

నూతన సిద్ధాంతము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదము గోరువారిని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము గోరువారిని శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు విభజించువిధము ఆశ్చర్యముగ నున్నది. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము గోరువారు అసహాయ మార్గము నవలంబించగూడదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము గోరువారు మాత్రమే శాసనోల్లంఘనాధి చర్యల నవలంబించవలయు ననియు వీరు చెప్పట జూడ, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము అడిగినమాత్రాన లభించునని వీరూహించుచున్నటుల దోచును. అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించినపుడు, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యము ఆదర్శముగ నుండెను. ఇట్టి ఆదర్శమును చేరునిమిత్తమే, మహాత్ముడు అసహాయకార్యక్రమమును బోధించెను. శాసనసభల బహిష్కారమును, నిర్మాణకార్యక్రమాదిసాధనలను సూచించి యుండెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకును, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమునకును గూడ దౌర్జన్య రహిత అసహాయ కార్యక్రమమునే మహాత్ముడు సాధనముగ బోధించును. శ్రీనివాసయ్యంగారు రటు గాక, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యముగోరువారు మంత్రిపదవులను చేపట్టిన చాలు నని తలచుట జూడ, వీరు దేశము నెదుర్కొనిన సమస్యను గ్రహించినటుల దోషదు. శాసనసభలలో పనిజేసినమాత్రాన, ప్రభుత్వవిధానమును మార్చి వీలగునని, దేశబంధుధానుగా రయినను దెలిపి యుండలేదు.

స్వరాజ్యనిర్మాణమున కవసరమగు కార్యక్రమము శాసనసభలకు వెలువలనే గలదని, ఎల్లరును అంగీకరించిన విషయమే. అట్టితరి, శాసనసభలలో జేరి, ఎంతదూరము నిరోధము సలిపినను, స్వపరిపాలనము లభించనందున, ఉద్యోగములను స్వీకరింపవలయు నని, తమిళరాష్ట్ర నాయకుడు చేయుచున్న వాదన అసంగతముగ నున్నది. స్వరాజ్యపక్షము వారు శాసనసభలలో వలె శాసనసభల వెలువల గూడ నిర్మాణ కార్యక్రమాభివృద్ధికై పాటుబడి యున్నచో, పరిస్థితు లీనికి వేరువిధముగ నుండెడివి. శాసనసభకు వెలువలి కార్యక్రమముపట్ల శ్రద్ధ వహించని లోపము, ప్రస్తుతస్థితికి హేతువయ్యెను. అందుచే, కాంగ్రెసు కంతకును గాంధీ మహాత్ముడే తిరిగి శిరస్సు డగుట తటస్థించెను. మంత్రిపదవులను స్వీకరించినప్పటికీ శాసనసభల వెలువలికార్యక్రమముపై ఇష్ట దున్న శ్రద్ధగూడ అంతరించుట నహజము. ప్రతికూలురు మంత్రి పదవులలో ప్రవేశించకుండ జేయుటయే తమ యుద్దేశ్యమని, శ్రీనివాసయ్యంగారు అసానీయే టుడు ప్రెస్టు ప్రతినిధితో జెప్పిరి. అట్టివారిబదులు కాంగ్రెసుపక్షమువారే మంత్రిపదవులను స్వీకరించు

చో, ఇతరులు గాంచు నవస్థనే వీరును గాంచగలరు. వీ రయినను ద్వంద్వప్రభుత్వమును స్వర్ణతుల్యముగ గావింపగలరా ?

ఇంతకాలమునుండియు దానియెడల కాంగ్రెసు వివరించుచున్న ఆక్షేపణలను వీరిపుడు చాటుజాలరు. కాంగ్రెసుపక్షమువారు అధికసంఖ్యలతో శాసనసభలలో ప్రవేశించునెడల, మంత్రిపదవులను స్వీకరింపరని శ్రీనివాసయ్యంగారు దెలుపుచున్నారు. కాని, మంత్రిపదవులను స్వీకరింపనియెడల కాంగ్రెసు పక్షములో నిలిచియుండమని నేడు బెదిరించుచున్న వారు, ఫలము చేతికివచ్చినపుడు, నిరాకరించుటకు సమర్థులై చెదరా? మంత్రిపదవులు లాభకరమైనను గావలెను. లేక తద్వ్యతిరేక మయినను గావలయును. లాభకరమయినచో, కాంగ్రెసుపక్ష మధికసంఖ్యలతో ప్రవేశించునపుడు, మంత్రిపదవులను నిరాకరింపనేల ? ఇప్పుడు వీరిని స్వీకరింపకుండ నిలువలేనివారు, ఆ ప్పడు నిలువ గలరనుట, భ్రమదప్ప వేరుగాదు. ఏవిధమున జూచినను నూతన పద్ధతి మిగుల హానికరమని స్పష్టమగుచున్నది. కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను గోల్పోవ జేయుటకును, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమున కడ్డు గలిగించుటకును, ఘనాదర్శములను నిష్ఫలము గావించుటకును, ఉద్యోగస్వీకారపు ఏర్పాటు తోడ్పడినటులుగ మరియొక ఏర్పాటు తోడ్పడజాలదు. పార్లమెంటుసభ హిందూదేశమునకు విశాలసంస్కరణముల నిచ్చుట కెన్నటికిని తలపెట్టదు. దేశము స్వరాజ్యసంపాదనవిషయమై విశేషమగు పట్టుదల జూపుచున్న సమయమున వారి ఉత్సాహముపై చలినీళ్లు జల్లుట నాయకులకు పాడి గాజాలదు. స్వశక్తిద్వారా స్వరాజ్యమును బడయుటకు మారుగ, ఉద్యోగముల ద్వారా బడయ వీలగునని, మితవాదులుగూడ నిరాకరించు సిద్ధాంతమునే శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రభుత్వము చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసుపక్షమువారిట్టి సిద్ధాంతమును చేపట్టినమాత్రాన, దాని కక్కుడు విలువ గలుగజాలదు. సంవత్సరములోపల తిరిగి ఎన్నికలు జరుగవలసి వచ్చును. ఈ లోపున కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమదీక్షను విడనాడి మంత్రిపదవులను చేపట్టినను, ఎట్టి కార్యక్రమమును సాగించుటకయినను కాలవ్యవధి గనుపించదు. మంత్రులకు ముఖ్య శాఖలు వశము గాబోవు. చేతనున్న శాఖల కయినను, కోశాధికారము వీరికి లేకబోవుటచే, చాలి నంతధనమును వెచ్చించజాలరు. గవర్నరుగారు బలవంతపెట్టుచో, వీరును రాజీనామా సీయవలసి వచ్చును. ఇతరపక్షములమంత్రుల కెట్టిగతి పట్టెనో వీరికిని అట్టిగతియే పట్టగలదు. పరిస్థితులను చక్కగ గమనించి, బెంగాలు కాంగ్రెసు సంఘమువారు మంత్రిపదవులను కాంగ్రెసు పక్షమువారు రంగీకరింపగూడదనియు, ఈ విషయమై రాష్ట్రములకు స్వేచ్ఛ యొనగి, కాంగ్రెసు పక్ష సూత్రములకు భంగము గలిగింపగూడ దనియు, తీర్మానించియుండిరి. చెన్నరాష్ట్రమునం దయినను, ఆంధ్రకాంగ్రెసు సంఘము వారి సూచనకు ప్రతికూలముగ తీర్మానించియుండిరి. కర్నాట కాంగ్రెసు ప్రముఖులగు కరంతు మున్నగు సభ్యులు ఉద్యోగస్వీకారము పనికిరా దని చాటుచున్నారు. ఇట్టి సం దర్భములలో తమిళ సభ్యుల నిమిత్తముమాత్రము, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారు దేశక్షేమమునకు భంగము కలిగింపకుండుటగాక యని కోరె

దము. ఉద్యోగస్వీకారము పనికిరాదని, తిరువల్లి క్కేణి బీచిలో జరిగిన సభ గూడ తీర్మానించి యుండెను. అందుచే, ఉద్యోగస్వీకారకృత్రిమాందో శనమున కెడ మిచ్చుట, అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘసభకు పాడిగాజాలదు. రేపటిదినము బాంబాయిలో గూడు సమావేశము, కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడు నని నమ్మెదము.

మాళవ్యాగారి నేరము

సాధుపుంగవుడును, హిందూసంఘాభిమానియు, నిర్మల హృదయుడు నగు పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారికి, అస్పృశ్యత సమర్థ యోగ్యము గాదని తోచుట వింతగాదు. హిందూ మతమునందు బోధింపబడిన అహింసాధర్మమునకును, భూతదయకును, అస్పృశ్యత విరుద్ధమని వీరికి తోచెను. ఇంతవరకును హిందువు లెల్లరచే అసమాన గౌరవము బాందిన మాళవ్యాగారు, అస్పృశ్యతా నివారణావశ్యకతను తాము ప్రతిపాదించుచో తమధర్మమును నెరవేర్చినవారము గాజాల మని, నమ్మియే దక్షిణదేశమందంతటను ఈ విషయమై బోధించిరి. ఇటులనే సర్వజాతులకును వైవసందర్భ నపుహక్కు గలదని తెలిపి, హిందూమత ప్రాశస్త్యమును వీరు చాటిరి. శ్రీరాముడు తన అపారకరుణామహిమచే, శబరి యిచ్చినపండ్లను స్వీకరించి, ఆమెను రక్షించియుండెను. వానరులను, భల్లూకములనుగూడ శ్రీరాముడు తనకు తోడుగ నైకొని వారి నెల్లరను రామభక్తుల గావించెను. విశాల హృదయు లగు ధర్మాత్ములను సంకుచితదృష్టి యావరింపదు. మాళవ్యాగారిసంబోధనము పూర్వచారప్రియుల కౌగిలము గలిగించెను. పండితులను వారు, వీరిపై ధ్వజమెత్తసాగిరి. కాని, పండితుల సమదర్శను లని, శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునకు దెలిపెను. కొన్ని గ్రంథములను పఠించినమాత్రాన, విజమగు పండితులు గాజాలరు. శ్రీ శంకరుడు చండాలునికి దూరముగబోయి, తనలోపమును గ్రహించి, అతనికి సమన్వరించుటలో, సమదర్శనభావము జూపెను. సిద్ధాంతములో తత్త్వమసి ఇత్యాది వాక్యములను పఠించుచు, బ్రహ్మము దప్ప వేరు పదార్థము జగత్తునందు లేదని చెప్పుచు, నిమ్మజాతులను చూడరాదనియు, తాకరాదనియు జెప్పవారలు, అద్వైతసిద్ధాంతరహస్యమును గ్రహించి రని చెప్పవీలగునా? వేదాంతమతము, ప్రపంచమంతయు అవలంబించదగిన సార్వజనికమత మని వివేకానందుడు బోధించినపుడు, అస్పృశ్యతా దోషమును నహించెడిమతమని సూచించవలంపలేదు. హిందువులలోనే కొందరను దూరముగ తరుముచు, అట్టి వారు మహాత్ము దీయులో, క్రైస్తవు లో యయినపుడు మాత్రము వారిని గౌరవించుమతము, హిందూమత మగునా? వర్ణాశ్రమ ధర్మమునందు విశ్వాసము గల మాళవ్యాగారికి సయితము, అస్పృశ్యతను సమర్థించుట యసంభవమని తోచుచున్నది. అట్టితరి, వీరి కన్నను వెనుకబడు పూర్వాచారప్రియుల వాక్యముల కెట్టివిలువ యుండు జాలదు. హిందూమత ధర్మ మెటున్నను, దేశకాల పరిస్థితులను గుర్తించి యయినను, అస్పృశ్యతను పాటించకుండుట యవసరమని స్పష్టజ్ఞానము గలవా

రయినను గ్రహించగలరు. మాళవ్యాగారు అస్పృశ్యతను పాటించవలదని చెప్పటం హిందూ మతధర్మమునకు విరుద్ధమగుచో, ఇట్టి అన్యాయమును విధించెడి ధర్మము పట్ల హిందువులకు గౌరవ ముండజాలదు. అస్పృశ్యత విధింపబడెనని తెలుపువారు, హిందూమత ప్రాశస్త్యమున కెట్టి కళంక మాపాదించుచున్నారో గ్రహించుకొన్నారు. జీవబ్రహ్మైశ్వర సిద్ధాంతమును చాటిన మతమునకన్న, ఎక్కువ విశాలసిద్ధాంతములను బోధించు మత ముండునా? పూర్వాచార ప్రియుల దృష్టితో మాళవ్యాగారు నేర మొనర్చుచున్నచో, ప్రాజ్ఞులగుహిందువు లెల్లరు వారితోపాటు నేరస్థులుగ నుండుటకే అనుమతించెదరు. మాళవ్యాగారు త్రివేదమునం దుపన్యసించుచు, గాంధీ మహాత్ముని బోలు లోకోత్తర పురుషులకు తృప్తి నొసగిన హిందూమతమును విడనాడవలదని కోరిరి. గాంధీ మహాత్ముడు అస్పృశ్యతను పాటించవలదని, ముఖ్యముగ బోధించుచున్నాడు. ధర్మాత్ము లెల్లరులోను, ఇట్టిభావమే ప్రబలుట సహజము. జాతీయోద్యమప్రభావ మేమన, అయ్యది యొకవంక రాజకీయస్వేచ్ఛకై కృషిసలుపుచు, వేరొకవంక సాంఘికోద్ధరణకు గూడ తోడ్పడుచున్నది. మహాత్ముని కృషియంతయు నొకవేళ వ్యర్థమయినను, అస్పృశ్యతను నివారించుట ధర్మమనుభావమును మాళవ్యాబోలు ధర్మాత్ములహృదయములలో ప్రవేశపెట్టగలిగినందులకు, మహాత్ముడు ధన్యుడని నిస్సందేహముగ జెప్పవచ్చును. పతితులని ఎంచబడుచున్న కోట్లకొలది ప్రజలు, గాంధీ, మాళవ్యాగారులకు సర్వదా కృతజ్ఞులై యుండకమానరు. గాంధీమహాత్ము డివారపు “యంగు ఇండియా” పత్రికలో వ్రాయుచు, ఆంధ్రదేశమునం దక్కడక్కడ అస్పృశ్యత తలయెత్తినటుల గనుపించినను, అయ్యది అడుగంటినటుల ఎంచవచ్చునని సూచించెను. మహాత్ముని ఆంధ్రదేశ పర్యటనమువలన, నిట్టి భావము రూపుమాసియుండవలెను. మహాత్ముల సంకల్పము వృథాగానేరదు. కద్దరునిర్మాణము, అస్పృశ్యతా నివారణము, ఎటుల సఫల మగుచున్నచో దెలుపనక్కరలేదు. ఇటులనే స్వరాజ్యప్రాప్తిగూడ గలుగకమానదు. మహాత్ముని ప్రయత్నములకు సహాయధర్మ పరాయణులును, సంస్కృత పండితులునగు, దేశనాయకులును, హిందూసంఘశ్రేష్ఠులునగు మాళవ్యాగారు మనఃస్ఫూర్తిగ తోడ్పడుట, నిమ్నజాతుల యదృష్టమని భావింపవచ్చును. మాళవ్యాగారు ఆంధ్రదేశమునందుగూడ పర్యటనముసలిపితమ సందేశమును వ్యాపింపజేయుట యవసరమని తోచును. మాళవ్యాగారు పండితునినిజధర్మమును అనుష్ఠించుచున్నారు. హిందూమతశ్రేష్ఠతను, వీరు తమ యువదేశముల ద్వారా వ్యాపింపజేయుచున్నారు. నిమ్నజాతులు హిందూ మతమునందలి సహజ భావమును గ్రహించుచో, నికమీద అన్యమతములను చేపట్టజాలరు. హిందూమతమునకై వీరు తమ ప్రాణముల నర్పించుటకయినను వెనుదీయరు. శ్రీరామానుజులు, నిమ్నజాత్యుద్ధరణాసక్తతన గ్రహించెను. మాళవ్యాగారు దెలిపినటుల, వీరు తిరుమల్రమము సర్వజాతులకును బోధించిరి. నిమ్నజాతులలో నుద్భవించినవారు మహర్షులయిన నిదర్శనములు పురాణములలో గనుపించును. శ్రీరాముడు అనాగరికులగు అరణ్యనివాసులను గూడ సముద్ధరించి, శీలమునే, ప్రధానముగ నెంచిన సంగతి

శ్రీమద్రామాయణమునందు గనుపించును. మానవులనే గాక, తిర్యగ్జంతువులను గూడ అతడు ఆదరించెను. క్రూరకర్ములని భావింపబడిన రాక్షసకోటిలోని విభీషణాదులను ప్రేమించి, వారియందు గూడ గుణమునే ప్రధానముగ పాటించెను. అట్టి తరి, నిక్కాలమున హిందూసంఘమునందలి నిమ్నజాతులను మానవమాత్రులను గవరిగణింపవలయునని, మాళవ్యాగారు కోరుట నేర మగునా? హిందూమతధర్మమునకు భంగకర మగునా? మాళవ్యాప్రభృతులు హిందూమతము నుద్ధరించుటకు సందిగ్ధసమయమున, తమ యావచ్ఛక్తిని వినియోగించుచున్నందులకు, వారలకు హిందూమతావలంబు లెల్లరును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనముల నాచరింపవలెను. మాలవ్యాగారి సందేశము, తమజీవితము సంతను నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకై ధారబోయుటకు డాక్టరు మూంజీ బోలు ప్రముఖులను ప్రేరేపించుచున్నది. ఇయ్యది శుభచిహ్న మనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్య సిద్ధినిమిత్తము, రాజకీయనాయకులును, హిందూ సంఘరక్షణమునిమిత్తము హిందూనాయకులును, భూతదయ నిమిత్తము, భూతదయా పరులును, ఈ విషయమున చేతుల గలిపి కృషిసలుపుట కవకాశ మేర్పడినది. ఇక్కార్య మెంతత్వరలో నెరవేరిన సంతమేలు. ఇంతకుపూర్వము, ఆర్యసామ్రాజ్యంలో బ్రహ్మసామ్రాజ్యంలో, లేక సంఘ సంస్కర్తలో యిట్టిపనులను ప్రేరేపించెద రనియు, వీరికి హిందూమతముపై అభిమానము లేదనియు, పూర్వాచార పరాయణులు సామాన్యముగ నిరసించుచుండెడివారు. ఇప్పుడు హిందూమతాభిమానుల హృదయము కరగుటచే, వారే యిక్కార్యమును చేపట్టుట యోగ్యమయ్యెను. ఆంతరంగిక సంస్కరణము శాశ్వతముగ నిలచును. ఇతరుల బలవంత మేమియు లేక, ఉన్నతజాతులవారు బుద్ధిపూర్వముగ అస్పృశ్యతను పాటించక నిమ్నజాతులకు హిందూసంఘమునం దర్హస్థాన మొసగుచో, హిందూసంఘాన్నత్యమునకును, సత్వర దేశ స్వాతంత్ర్యసిద్ధికిని, విశేష సహాయ మొనర్చినవారగుదురు. మాళవ్యాగారిసందేశము సఫల మగుగాక!

రాజద్రోహనివారణము

బండి సంస్థానాధీశుడు సంవత్సరమువర కమలులో నుండు ఆర్థి నెన్నును ప్రయోగించినటుల, నేటి వార్తలు దెలుపు చున్నవి. బండిసంస్థానమునందు రాజద్రోహము పూర్తిగ నిషేధింపబడెను. రాజద్రోహమును శిక్షించుటకు సంస్థానమునందలి పీనలుకోడ్డు పూనుకొనియున్నది. దీనివలన ప్రయోజనము గలుగనిచో, క్రొత్త ఆర్థి నెన్ను ప్రకారము, అనుమానింపబడినవారు శాశ్వతముగనో తాత్కాలికముగనో ప్రవాసమంపబడుదురు. ప్రాయశః విచారణ యుండదనితోచును. అనుమానముపై నెట్టివారి నైనను శిక్షింపవలగును. ఇట్టినిర్బంధచట్టములువానిని నిర్బంధించి యుద్దేశ్యమును సఫలపరచుటకు మారుగ ప్రజలలో నశాంతిని పురికొల్పుటకు తోడ్పడుట సహజము. స్వదేశసంస్థానాధీశులు నిర్బంధములపై గాక, ప్రజలసహజప్రేమపై నాధారపడుట మేలు. ప్రజల సక్రమ కోర్కెలనుగూడ రాజద్రోహము క్రింద పరిగణించుటకు, నూతన ప్రవాసచట్టము మవకాశ మియగలదు. సంస్థాన ప్రజలందువలననే,

బాధ్యతగలపాలనము వలయునని గోరుచున్నారు ఇట్టి నిర్బంధములను ప్రయోగించుకొలదియు, నిట్టి కోర్కె మరింత వ్యాపించును గాని తగ్గనేరదు.

బొంబాయి సహాయసంఘము

పైమను కమిషనుకు తోడ్పడు నిమిత్త మేర్పడిన బొంబాయి రాష్ట్రీయ సంఘములో, అధిక సంఖ్యాకులు, రాష్ట్రీయస్వపరిపాలనము వలదనియు, సింఘదేశమును ప్రత్యేకింపగూడదనియు, లా ఆర్డరులను ట్రాన్సుఫరుజేయగూడదనియు, రాష్ట్రములలో రెండవసభ నేర్పరుపవలయు ననియు, సాంఘిక నియోజకవర్గములు నిలిచియుండవలయు ననియు మహమ్మదీయ ప్రాతినిధ్యమును నూటికి ముప్పది యొక్క వంతున వృద్ధిచేయవలయు ననియు, నామినేషనును రద్దుజేయవలయు ననియు గోరిరట. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధియగు డాక్టరు అంబేదికారుగారు మాత్రము సంపూర్ణ రాష్ట్రీయ స్వపరిపాలనమును గోరుచున్నారు. లా ఆర్డరులను ట్రాన్సుఫరు చేయవలయుననియు, రెండవశాసనసభ యుండగూడదనియు, సంయుక్తనియోజకవర్గము లేర్పడవలయు ననియు వీరు గోరుచున్నారు. దేశాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ పైమను కమిషనుకు తోడ్పడురాష్ట్రీయ సంఘమువా రిట్టి వ్యర్థసూచనలను గావించి, ప్రజాభిలాషలను నిరోధించుట, వింతగాదు. వీరివైఖరికి, ఫలిత మనుగుణముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును.

సర్ జాన్ సను హిక్కుగారు : హిందూదేశము

హిందూదేశముగూర్చి ముచ్చటించగూడదని, బ్రిటీషు పక్షములవారు కట్టడి చేసికొనినను వారు దాని ననుసరించుటలేదు. లాంకుపైరువస్త్రములను హిందూదేశమున విశేషముగ జొప్పింపవలయునని, స్నానముగా రెటుల ఎచ్చరించిరో, నిన్నటిదినము సూచించియుంటిమి. నేటివార్తల ప్రకారము సర్ జాన్ సను హిక్కుగారు మార్చి ౧౫ పోస్టు పత్రిక కు వ్రాయుచు, హిందూదేశపు అశాంతికి రుష్యాకుట్రలు కారణమని దెలుపుచున్నారు. ప్రస్తుతనాయకుల కెవరికిని రుష్యాకుట్రలతో సంబంధము లేదు. స్వరాజ్యాభిలాషను హిందూదేశము చాలగాలమునుండియువ్యక్తపరుచుచున్నది. దీనిని పాలకులు సఫలపరచియున్నచో అశాంతి కెడము లేకబోయెడిది. ఇప్పుడయినన బ్రిటీషువారు ప్రజలకు వెంటనే స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్య మొసగుచో, అశాంతి దొలగిపోవును. అందుక మారుగ, ఎవరి ప్రోద్బలమో భారతీయులకు గలదః తెలిపి, జాతీయోద్యమమును నిందించుటవలన అశాంతి దొలగజాలదు. నిజకారణముల నరయుట బ్రిటీషువారి ముఖ్యధర్మము. కన్నరైటీపు ముఖ్య లిప్పటికిని ప్రాతమార్గములనే అవలంబింపదలచుచున్నారుగాని క్రొత్తత్రోవ ద్రొక్కుటకు యత్నింకున్నారు.

స్థానికసంఘములు : భారతీయోద్యోగులు

స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములయినను, ఉన్న తోద్యోగములలో భారతీయులను నియమింపజాకున్నవి. వీనికి గూడ విదేశీయులను నియమించు తటస్థించుచున్నది. కలకత్తా కార్పరేషను, కాంగ్రెస్ పక్షము వశమయినదని తెలిసినసంగతియే. కార్పరేషనువారిపుడు, చీఫ్ ఇంజనీయరుగ, డాక్టరుడే అ:

భారతీయుని చదవికి నియమించినది తెలియుచున్నది. ఇదివర కీవదవియందున్న, జే. ఆర్. కోట్నగూరు ఆరునెలల సెలవుమీద ఇంగ్లండుకు బోయిరి. వారి స్థానమున డేగారిపుడు నియమించబడిరి. వీరి కిపుడు మానమునకు, మూడువేల రూపాయల వేతన మొనగబడును. మద్రాసు కార్యరేపనువారుగూడ, కలకత్తా కార్యరేపను మార్గ మనునరించుట యుక్త ముగనుండును.

విదేశవార్తలు

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

ఆఫ్టరు ప్రభిన్

(బీము నర్సిస్)

లండన్, మే 21:—సోమలిస్టు సభ్యుడు వెస్టువీడ్ గారు ఎన్నికకు దరఖాస్తును తన పేరుతో నింపుచుండగా లిబరల్సు మీకు ఎన్నికకు తోడ్పడెదరని పేషనగ ఆఫ్టరు ప్రభిన్ మాట్లాడెను. మీ రెటులైనను ఓడిపోయెదరు. అట్లని మీరు తొందర పడవలదని వెస్టువీడ్ గారు రనిరి. ప్రేక్షకులు ఆఫ్టరు ప్రభిన్ కేలి చేసిరి. ఆమెకు ఆవేశముగలుగునటుల విప్లవపదములను బాడిరి. ఆఫ్టరు ప్రభిన్ జాతీయగీతములను బాడి వారిని ప్రతిహతమొనర్చెను. ఈసమయమున సోమలిస్టుసభ్యులలో ఒకరు ముందుకు వచ్చి దుమికెను. అతని బోపిని ఎగరగొట్టిరి. ఈలోపుగ పోలీసువారువచ్చి అదమాయించిరి.

కీ॥ శే॥ రోజుబెర్రీ ప్రభువు

(వైర్లెస్)

రుగ్బీ, మే 11:—సుప్రసిద్ధ రాజకీయవేత్తలలో ఆరికే రినట్టియు, పూర్వము ప్రధానామాత్యులుగ నున్నట్టియు రోజుబెర్రీ ప్రభువు చనిపోయెను. నేటియువయముననే 82 వ జన్మ దినోత్సవము జరిగెను. విక్టోరియా రాణికి పరిపాలనమున ఇతడు 26 సంవత్సరములు బ్రిటును రాజకీయములందు అద్వితీయస్థానము నాక్రమించెను. 1894 లో గ్లాస్టన్సుగారి స్థానే లిబరల్సు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండెను. అంతకుముందు గ్లాస్టన్సు పరిపాలనము న విచ్ఛేదాంగమంత్రి మున్నగు ప్రభుత్వోత్సాహములను నిర్వహించెను. ఇతడు నాల్గొండు ప్రధానామాత్యుడుగ నుండెను. ఆ కాలము చివరన రాజకీయములనుండి విరమించెను. గత 20 సంవత్సరముల నుండియే అపుడపుడు ముఖ్యనియమములగుర్చి యుభిపాయములను చెలుపుచుండెను. ఓటిని ప్రమాణముగ గైకొనుచుండెడివారు. అతడు గొప్ప విద్యాధికుడు. అతనికాలమున రోజుబెర్రీగారిని మించిన వక్తలేడు. ఆటలయందు ఆసక్తిమొందు. తనయుద్యోగములో నున్నపుడు డెర్బీపండ్లముగెల్లిన ప్రధానమంత్రిలలో ఇత డొక్కడే. మొత్తము మూడుసార్లు డెర్బీపండ్లమును గెల్చిరి. ఈ సంవత్సరము పండ్లములలో అతని కెప్టెనుగు గుట్టును మిట్టోధి యనునది గలదు. గుట్టుపండ్లము నిబంధనప్రకారము ఆ గుట్టుపు యజమానియగు రోజుబెర్రీగారు. చనిపోయినందున అయ్యది పండ్లములో పాల్గొనరాదు. ఇతని కొడుకు పైనికుడు. క్రిడాపరుడు. తండ్రిస్థానమునకు వారసుడగును.

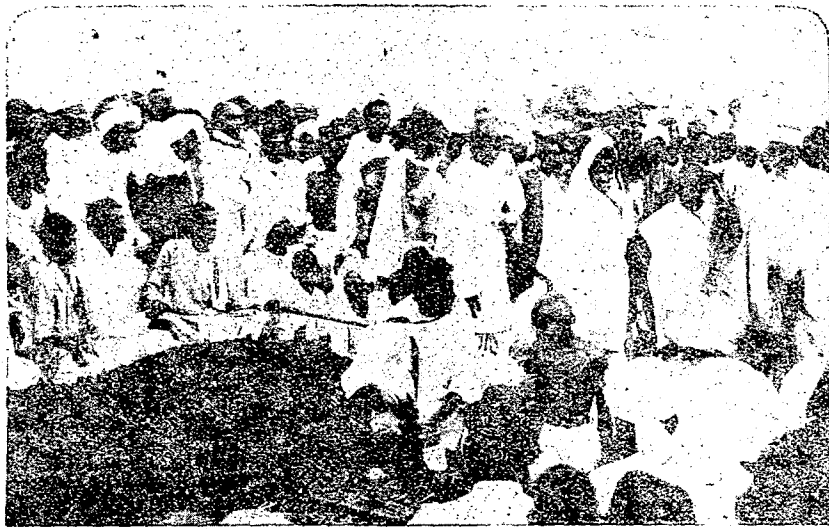
లార్డు హై కమిషనరు

(వైర్లెస్)

ఎడింబర్గ్ లో స్కాట్లండు దేశమును యార్కు ప్రభు దంపతులు తెరచిరి. యార్కు ప్రభుని లార్డు హై కమిషనరుగా నియమించిరి. రాజకుటుంబములోనివారి కిట్లు నియమించుట కిదే ప్రథమము.

కప్తాను మల్కంకాయంత్రెలుగూరు చెర్నూకుపానులో గంటకు 216.8 మైళ్లు మోటారులో వడిగాపోయెను.

గాంధీగారు - నెల్లూరు బాలికాపాఠశాల

నెల్లూరు పట్టణమున శ్రీమతి సాకా కనకమ్మగారిచే స్థాపింపబడిన శ్రీ కస్తూరీ బేరీ బిచ్చాలయమునకు 12-5-29 ని మహాత్ముడు శంకసాపన మొనర్చుట. బిచ్చాలయ సహాయకార్యవర్గి శ్రీ పాణకా పట్టాభిరామరెడ్డి గారు, ఫలములు, నవధాన్యములు మహాత్ముని కందించుచున్నారు. వెనుకను జవాబ్ ఇహంసాహెబ్, శ్రీమతి మాతా కస్తూరీబాయి, శ్రీమతి ప్రభావతి, దేశభక్త వెంకటప్పయ్యార్లు పంపింప నిలిచియున్నారు.

రంగనాథయ్య గారు

మదరాసు పబ్లికేషన్స్ కౌశు సూపర్వైజరు. ప్రపంచములో ముఖ్యస్థానములందలైనను ఇంజనీరింగు కర్మాగారములను జూచివచ్చుటకు ప్రపంచయాత్రై రయలుదేరుచున్నారు. ఆమెరికాలోని న్యూయార్కు యంక్రములను, జావాలోని చక్రైర కార్మానా మన్నగ నవి జూతురు. (ప్రె. ఫో. బీ.)

మేడినోత్సవ దొమ్మి

తత్ఫలితము

(బీము నర్సిస్)

బెర్లిన్, మే 21:—బెర్లిన్ లో రుషియా పత్రికా ప్రతినిధిని జర్మను ప్రభుత్వమువారు రక్షణము బెర్లినునుండి లేచి పొమ్మనిరి. మేడినోత్సవ కొట్లాటచే ఇర డిచు నుండెదగదనిరి. ప్రవాదపత్రికా విలేఖ రిత్తెడు.

జపానులో పరశురామ పీఠి

(బీమునర్సిస్)

లండన్, మే 21:—జపానులో పాంట్యాగర్ ఇంట్ల అంటుకొని 1200 భివములు పరశురామ పీఠి అయినవి. ఎందరో చనిపోయిరి. చాల నష్టముగల్గెను.

డెన్మార్కు సేనాని క్రిస్టియన్ మన్నగు అధికారులు మరఫి రంగులను యోధులచే విక్రయించుచున్నారని తెలియుటచే ప్రభుత్వమువారు వీని రాజీనామా డెట్టులనని నిష్పందించెదరు.

లండనులోనున్న ప్రతి యువ్యావస్థను నడచు విద్యార్థి ములు నష్టముచేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పార్లమెంటు ఎన్నికల ప్రచారము

రాళ్లతో కొట్టుకొనుట

(బీము నర్సిస్)

లండన్, మే 21:—కన్వెన్షన్లు అభ్యర్థి ఎన్నిక ప్రచారము గావించుచుండ ఆత్ నెవరో రాళ్లతోగొట్టి సభ్యులు తోబాటు గలసి పారిపోయిరి. ఇంకను ద్రోహి హట్టుచడలేదు.

బూననైర్సు కాంగ్రెస్

సమావేశముకాలేదు

ప్రభుత్వమునందే లోపము

(బీము నర్సిస్)

లండన్, మే 21:—బూననైర్సు కాంగ్రెస్ 25 తేదీని సమావేశము గావలసియుండెనుగాని జూనులోపుగ సమావేశముగాడట. ఇందులకుకారణము నిర్ణీతసంఖ్య లేకపోవుటయే నుమన్నారు. ఇట్లుగటకు ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదులని ప్రతిపక్షులనుచున్నారు. ప్రతిపక్షుల అభిరంసమును తప్పించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు రిట్లుచేసిరిని ప్రతిపక్షులనుచున్నారు. సభకురానివారి పేర్లను ప్రతిపక్షులు ప్రకటించి నిర్ణీతసంఖ్య లేమిందేని సభ జరుగకపోవుటకు ప్రభుత్వమువారే యుత్తరవాదులని ప్రకటించెదరట.

భారతదేశ ఆందోళనము

సోవియటు ప్రోద్బలము

(బీము నర్సిస్)

లండన్, మే 22:—ఇండియాలో ఆందోళనమునకు సోవియటుపలుకుబడి ప్రోత్సాహమొసగుచున్నదని బ్రిటిషుపత్రికలు మరలగ అదేపనిగ వ్రాయుచున్నవి. నేడు మరల పర్ జోయిస్సన్ హిప్పగారు మార్క్సింగుప్రోత్సాహకలో ఈ సిద్ధాంతమునే బలపరచుచు, ప్రత్యేకముగ ఒకవ్యాసమును వ్రాసిరి. ఇండియాలో కావలసినన్ని సోవియటుపట్ట లున్నవి. మనము రషియాలో అల్లరులను బురిగొల్పుచున్నారమా? సోవియటు ప్రభుత్వమును గూర్చుటకు ప్రయత్నించితిమా? అట్టిసందర్భములందు సోవియటులు మనస్థురహరములం జేల ప్రవేశింపవలెను? మనసామ్రాజ్యము అంగీకరించినవిధానమును నాశనమొనర్చుట. కేల ప్రయత్నించవలెనని యడుగుచున్నాడు.

పార్లమెంటులో నిమిషమునకు పీయోక్రిమినామె గంటకు. 96 ఘంటలకు పైపుచేయించునట్లు. ఇంతకుమించి ఎవరను త్రొక్కుచేయలేదు.

మీరటు ముద్దాయిల
ఆహారసదుపాయము

అన్ని సదుపాయములుజేయ అధికారు లంగీకరించుట

పండిత జవహర్లాలుగారి విమర్శ

కలకత్తా, మే 20:—మీరటు ముద్దాయిలకు జైలులలో జరుగుచున్న సమస్యయనుగూర్చి పండిత జవహర్లాలు నెహ్రూగారు ప్రీప్రెసు ప్రతినీధిని సంబర్ధింప యిట్లు తెలిపిరి:—మీరటు ముద్దాయిలలో యూరోపియనులకు బ్రాడ్లీ ప్రాంటు గార్లు తప్ప తక్కినవారికి ప్రత్యేక సదుపాయములుజేయ అధికారులు నిశ్చయించినట్లు తెలిసెను. ఈ ముద్దాయి లెవ్వరును ప్రత్యేకసౌకర్యములకొరకు జైలులకు పోయిన నేననుకోనను. కాని వేరొక ముఖ్యతము యిం దిమిడియున్నది. ప్రారంభ విచారణయైన ముగియనిది నెలలతరబడి జైలులలో నుంచబడిన ముద్దాయిలు వీరు. వీరిసంగిన జామీనుగూడ అంగీకరింపక నిర్బంధమునందుంచి కేరము రుజువై శిక్షింపబడిన ముద్దాయిల నలెనే వీరినిగూడ కడగండ్లపెట్టుచున్నారు. ఏదినములలోనైన సరే భారతదేశమునందు ఖైదీగానుండుట తగినవని. ఇందుకు తోడే సంయుక్త రాష్ట్రము లందు ఎం డ లు భరింపరానివిగ నుండును. ప్రత్యేక కొట్లలో నుంచబడువారికి నరకమే. ఖైదీగానున్నవారికి దివమునకు కొన్ని ఆకాశుల అధికముగ ఇచ్చుపెట్టుటకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపరు గాని, వారిని శిక్షించుటకు తోడ్పడు పక్షిత్తుల విపరీతముగ నిత్తురు. ప్రజల విషయమును మరచక ముద్దాయిల ప్రతివాదము నకు తగు సహాయము జేయుచురని నమ్ముచున్నాను. (ప్రీప్రెసు)

సౌకర్యముల నొసంగుట

నైనిటాలు మే 22:—మీరటు ముద్దాయిల భోజనసదుపాయముల విషయమున యికముందు వాదోపవాదములుండువు. స్థానిక ప్రభుత్వమువారు భోజన సదుపాయములందు జాతిభేదములు పాటింపక వారివారి అలవాటుల ప్రకారము పదార్థము లొసంగుటకును, యూరోపియను పద్ధతిగోరువారికి ఆ పద్ధతి నే పెట్టుటకును అందరికిని చరి అన్నము టి యిచ్చుటకును నిశ్చయించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కేసు జూను 1 తేదీన జరగగలదు

మీరటు మే 22:—ధర్మశాల బాంబుకేసు సంబర్ధమున ఆ రె స్టు జే సి వా ర ము రో జు లు జైలులలో నుంచబడిన మోహనలాలు బ్యాంకుగారిని సాక్షులు గుర్తుపట్టలేకపోయినందున విడుదలపెట్టిరి.

కుట్రకేసు విచారణ జూను మొదటి తేదీన ప్రారంభము కాగలదని తెలియుచున్నది. ఇకముందు తిరిగి రిమాండు కోరబడును. ప్రత్యేక మేజిస్ట్రేటుగ నియమింపబడిన మిల్టరు వైటు గారు 23 వ తేదీన ముస్సోరినుండి తిరిగివచ్చెదరు. తోడనే కేసు చార్జీ పుచ్చుకొందురు. జూను 1 తేదీన విచారణ ప్రారంభముకాగలదు. (ప్రీ ప్రెసు)

బొంబాయి కార్మిక స్తంభనము

2 వేలమంది నగరమువిడిచి వెళ్ళిపోయిరి

50 వేలమంది వెడలనున్నారు
బొంబాయి, మే 21:—ఇంతవరకును 2 వేలమంది సమ్మెదారులు బొంబాయి నగరమువిడిచి గ్రామములకు వెళ్ళిపోయిరి. శివసమ్మెదారులు స్త్రీ పురుషాదగాని రైల్వేమీదగాని వెడలిపోవుటకు తక్కువరేట్లకు కంపెనీవారు టిక్కెట్లు నిచ్చునట్లుగా కార్మిక సంఘమువారు ఏర్పాటు చేసిరి. ఈ ప్రత్యేకసౌకర్యములవల్ల 50 వేలమందికి ప్రయాణపు ఏర్పాటులను చేయుటకై కంగారి యూనియనువారు యత్నించుచున్నారు.

గతసంవత్సరము 21 లక్షలు నష్టము వచ్చినది
సామాను మిల్లువారి వార్షికసభకు కేసుండుగారు అధ్యక్షత వహించి యిట్లుచెప్పిరి. గత సంవత్సరము కార్మిక సమ్మెలవల్ల మిల్లులు 4 నెలలు మాత్రమే సరిగా పనిచేయగలెను. మొత్తము 21 లక్షల రూపాయలు యీసామాను మిల్లుకు నష్టమువచ్చెను. దీనికంతకును కారణభూతులు కమ్యూనిస్టులే. ఈ దేశములోని పరిశ్రమ లభివృద్ధిపందలనన్నయెడల కమ్యూనిజమును అడగడొక్కవలెను.

మిల్లు యజమానుల సంఘమువారు చేసిన ప్రకటననుబట్టి 58 మిల్లులు పనిచేయుచున్నవి. కొన్నింటిలో పూర్తిగా పనిచేయరదగునట్లు పనిచేయుచున్నారు. కొన్నింటిలో కొందరే వచ్చిరి. (ఆ. ప్రె.)

అస్పృశ్యతా నివారణము

డా॥ మూంజీగారి ఉపన్యాసము

బాల్టిపురు బ్రాహ్మణేతర సోషలిస్టు వారి యజమాన్యమున మొన్న టిడినమున ప్రాగ్రెసివు యూనియనుగూర్చి హోలూ శ్రీయుత సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారి యధ్యక్షతన జరిగిన బహిరంగసభలో డా॥ మూంజీగారు అస్పృశ్యతా నివారణముగూర్చి గంభీరపన్యాసము గావించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున మాటలాడుచు అస్పృశ్యతా నివారణమునకు రాజకీయసమస్య యెంతమాత్రము గాదనియు అదికేవలము సాంఘికసమస్యయే యనియు నుడిపిరి. కాబట్టి యీసమస్యా పరిష్కారమునకు ప్రతివారును చేతులుగలిపి పనిచేయవలెను. అస్పృశ్యత తొలగింపబడుటకు యిష్టములేనివారు బ్రాహ్మణులలో నెండుగరి, బ్రాహ్మణేతరులలోగూడ నందరుగలరు. ఈవిషయమున ప్రజల యభిప్రాయమునందు మార్పు గలుగుటయే యిందుకు కారణముకాని, నూంటుగర్ల సంస్కరణములు ప్రవేశపెట్టబడి నిప్పు జాతులకు వోటు అధికారమొసగబడిన నాటినుండియు నిప్పు జాత్యుద్ధరణమునకు వివిధపక్షముల వారును జోక్యము కలుగజేసికొనుచున్నారు. దాని నవకాశము గాకొని ప్రభుత్వమువారు తమ యవసరమును బట్టి నిప్పు జాతులకును, యితర పక్షములలో తమకు దోచిన పక్షములకును విభేదములను గల్పించుచున్నారు. కాబట్టి వివిధరాజకీయ పక్షములవారందరును తమలో తమకు భేదము లెట్లున్నను, యీ అస్పృశ్యతాసమస్య విషయమున మాత్రము, తమ విభేదములను తొలగించుకొని చేతులుగలిపి పని చేయుట అత్యవసరమగుచున్నది.

పిమ్మట డా॥ మూంజీగారు పన్యసించుచు ని. నిరి:—నేను హిందూ మహాసభ కన్వెన్షనుడనయి యున్నందున మనదేశమునకు హిందూసాసనము సార్వకామము గావలెనని గోరుచున్నాను. అన్నిసలములను అన్నిజాతులవారిని, స్పృశ్యులను, అస్పృశ్యులను, అందరిని గూడ దర్శించుటకును, ఉపదేశించుటకును, సౌకర్యగలదని మేము భలించుచున్నాను. మనసాంఘిక శాస్త్రములో అస్పృశ్యతకు చాల విశాలమగు ఆరము గలదు. కాని, ప్రస్తుతసమస్యను, అస్పృశ్యులని పిలువబడుచున్నవారికి మాత్రమే యిది ప్రతిబంధముచున్నది. నా కిప్పుడు కొంత యాశ బుట్టుచున్నది. మలబాగులో నంబూద్రి యువకులు నాయెద్దకు వచ్చి, తమ పూర్వకారము లెట్లున్నను, అస్పృశ్యతను తొలగించుటలో తానుందరికంటె ముందునడుమ సిద్ధముగా నున్నామని జెప్పిరి. దీనినిబట్టి అస్పృశ్యతా నివారణోద్యమ మెంతవర కభివృద్ధి గాంచి నదో తెలిపడుచున్నది. హిందువులమగు మనమొక ప్రత్యేక మతమునకును ప్రత్యేక సంఘమునకును, చెందియున్న సరకును ఆత్మ గౌరవము మనలో నున్నంతవరకును, మన మతమును కాపాడుకొని మనసంఘమును బలపరుచుకొనుట, మనకు ధర్మము యున్నది. ఇతరమతములు వచ్చి మన సంఘములో ననే కులను దమలో గలుపుకొనుటకు మన హిందూమత మొక్కటి మాత్రమే కర్ణవిహీనమగు మతమయియున్నదా. హిందూ మహాసభ జీవించి యున్నంతకాలము యిట్టిభావము హిందువుని మనసులో నుండగూడదు. బ్రాహ్మణులను త్రోసి రాజుచేయదలచు బ్రాహ్మణేతరులే నేను ప్రశ్నించుచున్నదేమనగా, బ్రాహ్మణులు క్రైస్తవ, లేక మహ్మదీయ, మతములలో గలిసిపోవుటకే వానిని ద్రోసివేయుట బ్రాహ్మణేతరుల యుద్దేశమయి యున్నదా? అందుకలన నిజముగా క్రైస్తవ లేక, మహ్మదీయ, సంఘములకే మరింతబలముచేకూర్చుటయను తమహిందూ సంఘము మరింత క్షీణించుటయను, తలపించును. ప్రస్తుత బ్రాహ్మణ్యముతొలగింపబడి, మన హిందూసంఘము సంస్కరింపబడవలెననియే నేను నిజముగా గోరుచున్నాను. కాని, మనహిందూ సంఘములో కొందరిని త్రోసివేసి, స్వసంఘబలమును క్షీణింపజేయుట తెలివితేననున కార్యము.

పోలో ఆటనమయమున ఆరెస్టు చేయబడుట

సిల్లా, మే 20:—వైన్ రాయి పోలోకప్ టోర్ను మెంటున ఆట ప్రారంభపూర్వము ప్యాషియాలాకు జేరిన మేజరు జస్వంత్ సింగునకు ఇండియన్ పిసల్ కోడు పెక్కును 426 క్రింద ఆరెస్టువారంటు జారీచేయబడెను. ఈతని బంధువగు నారాయణసింగువల్ల యీ చర్యలు లేబడినవి. మేజరు జస్వంత్ సింగు ఆటాడునమయమున ఆరెస్టువారంటు వచ్చినపుడు ఆయన పోలో ఆట పూర్తియగునరకు ఆరెస్టుచేయక స్వగతి పోలీసు అధికారులను కోరిరి. ఈకోర్కె గౌరవింపబడినది. ఆట సమాప్తి యయినపిదప రెండునందల రూప్యముల పూచియును మరియొక రెండునందల రూపాయల స్వంత పూచినిచ్చి విడుదల కాబడిరి. ప్రేక్షకుల ఆశ్చర్యకరకంగా ప్యాషియాలాటెనువారు ఓటిపోయి, జస్వంత సింగుకేసు యీనెల 23 వ తేదీ టాడియానాయందు విచారణకు వచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

ఉద్యోగస్వీకార ప్రశ్న

డా॥ వరదరాజులు నాయుడుగారి ప్రకటన

మద్రాసు, మే 22:—డా॥ పి.వరదరాజులు నాయుడుగారు ఉద్యోగస్వీకారమును గూర్చి తమయభిప్రాయమును జెలుపుచు నీ క్రిందిప్రకటన గావించిరి.

ప్రభుత్వముతో పోరాడుటకు ప్రజలలో తగిన ఏర్పాటులను గావించుటయే గాక ప్రభుత్వమునకు నూతనశక్తికలుగకుండ మన మాటంకపరుచుకొనునని నేనెల్లపుడును తలచుచున్నాను. అసహాయోద్యమకాలమున శాసనసభల బహిష్కారమునకు నేను అంగీకరింప లేదు. 1926 సంవత్సరమున శాసనసభకు అధిక సంఖ్యగల కాంగ్రెసు సభ్యులెన్నకొనబడినపుడునుంత్రిపదవులను వారుస్వీకరించవలెనని నేను చెప్పితిని. ఇప్పటికిని నాయభిప్రాయమదియే. జాతీయాదర్శములకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయువారు మంత్రులుకాకుండ నాటంకపరుచుటకు యారాష్ట్రమున కాంగ్రెసువాదాలధికసంఖ్యాకులు శాసనసభ కన్ను కొనబడుచో వారు మంత్రుల పదవులను స్వీకరించుటకు స్వతంత్రులుగ నుండవలెను.

మనకు స్వరాజ్యము కావలెనన్నచో మనము ప్రభుత్వముతోడనేగాక ప్రభుత్వమునకు సహాయము చేయువారితోడను గూడ పోరాడవలెను. స్వతంత్రులును, దేశాభిమానులును అగు కాంగ్రెసుసభ్యులు అధికసంఖ్యాకులుగ ఎన్నుకొనబడినపుడు వారు మంత్రులపదవులను ఆక్రమించవలెననియే నాయభిప్రాయము. ఇది చాల ముఖ్యముగ జరుగవలెను. అట్లుచేయుట అభిలభారత కాంగ్రెసు కమిటీవారి యనుమతినిబొందినపిమ్మట సుసాధ్యమే. అభిలభారత కాంగ్రెసుకమిటీవారు ఉద్యోగస్వీకారమునకు అంగీకరింపనియెడల కాంగ్రెసులోనే ఉద్యోగస్వీకారవాదులు మరియొకొత్త పక్షముగ ఏర్పడవలెనని నేను సలహాసచ్చుచున్నాను. అట్టినూతనపక్షము కాంగ్రెసుయొక్క గౌరవమునగాని పలుకుబడినిగాని తగ్గించుటకు ఏవిధమునను ప్రయత్నింపదని నేను దృఢముగ నమ్ముచున్నాను. (ఆ. ప్రె.)

తీర్చివాసయ్యంగారి రాజీనామా

ఉద్యోగస్వీకారమునం దభిప్రాయభేదమువలన స్వాతంత్ర్యసమితి అధ్యక్షుడవడి రాజీనామా

బొంబాయి, మే 22:—ఈ సాయంత్రము భారతస్వాతంత్ర్యసమితి సమావేశమగునపుడు శ్రీమత్ శ్రీనివాసయ్యంగారు తన యధ్యక్షుడవడికి రాజీనామా నిత్తురని తెలియుచున్నది. రాజీనామాకు కారణములు (1) తమిళనాడు కాంగ్రెస్ కమిటీవారి తీర్మానముపై శ్రీనివాసయ్యంగారికిని పండిత జవహర్లాల్, సుబాష్ బోస్ గారలకును కలిగిన యభిప్రాయభేదము (2) కలకత్తాకాంగ్రెసు మహాసభచే నా మోదింపబడిన అభిలపక్ష మహాసభయొక్క నివేదికను దేశముయొక్క రాజ్యాంగ విధానముగా నంగీకరించుటను గురించి శ్రీమత్ గారికి అభిప్రాయభేదము లుండుట వలనను.

మద్రాసురాష్ట్రమునందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రచారమునకై శ్రీనివాసయ్యంగారు ప్రత్యేకసంస్థయొకటి యేర్పాటు చేయుననిగూడ తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

ప॥ గోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీ

పై జిల్లానుండి మద్రాసు శాసనసభకును, భారత శాసనసభకును రాబోవు ఎన్నికలలో సభ్యులగు నియమలవారు తమదరఖాస్తులను జూను నెల 4 తేదీవోపున కచ్చిగుగోదావరి జిల్లాకాంగ్రెసు ఆఫీసునకు చేరునట్లు పంపవలెను. ఈ జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీసభ జూను 7 తేదీన నిడుకోటనందు సమావేశమగును. అందరు సభ్యులను దయచేయ ప్రార్థింతులు అని పై జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులు వ్రాసుచున్నారు.

ఆకస్మికవివత్తు

డిల్లీ, మే 21:—వైన్ రిగిల్ లాడ్జ్ వీరిన రక్షకభటుల ండ్లు కట్టుచున్న కూలీలపై ఇంటి పైభాగమువడి ఒక గొప్ప విపత్తు సంభవించెను. పబ్లిసిజనల్ ఆఫీసరు గ్రాంటుగారు యీసమయమున అచ్చటనుండుట సంభవించినవారు అపాయము దైవనాత్తు రప్పించుకొనిరి. ఆయింటిపైభాగము క్రొత్తగా కట్టినదని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ కార్యమునకు సంబంధించిన కంట్రాక్టర్లు, బ్యాంకర్లే స్పీకునగు అపవాదముల పొందినవారేయని తెలియవచ్చుచున్నది. (ప్రీ ప్రె.)

ఆంధ్రనయనము

బాచ్చా సామగారి

విజయాదంబరము

ఖజానా యదగంటుచున్నది

కృష్ణ, మే 21—అమానులగారు తమ పటాలములతో ముహూరుతుండి కిలాతీ గిల్లాయాకి వెనుకకు సురలిరి. వీరియొక్క సుశీలత పటాలములు కిలాతీ గిల్లాయాలోనే చుకాము చేసి యున్నవి. వీరికి సహాయార్థమై తాత్కాలికముగ తోడ్పడిన ఆయా తెగలవారి పటాలదళములు పంపివేయబడినవి. ఆప్సను ప్రభుత్వ ప్రతినిధిగ లండను నగరములో నుండినట్టి ఖజా ఉద్దెలాగా రిటేవల హీరలు నగరమునకు వచ్చియుండిరి. వీరు అమానులగారి పక్షపాలములు. హీరలు నగరము బాచ్చాసామగారి వశమైన తర్వాత యీ ఖజా ఉద్దెలాగారు ఏమిటో తెలియలేదు. కాని వీరిపుడు రవ్యుల రాజ్య సరిహద్దు ప్రాంతములలో నున్నారనియు ఇదివరలో సర్వ వైద్యునిగ నుండిన వహుమ్యుడు గొనుగాడుకూడ వీరితోడనే యున్నారనియు వార్తలు తెలియవచ్చినవి. హీరలు నగరము బాచ్చా సామగారి వశమై యుండుటచేత పీఠాలు అనేకులు హీరలు నగరము విడిచి మేపెడుకు పోవుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

బాచ్చాసామగారి పటాలముల విజృంభణ

పెనువరు, మే 21—గోర్ఖుల కొండలోయలవద్ద నున్న తమ పటాలములకు సహాయభూతముగా నుండుటకై వీలగుచున్న సైన్యమును బాచ్చా సామగారు క్రొత్తగా పంపిరి. కాబూలు మొదలు, మైదానువరకును, దురానీ ఖిల్లావరకును గల వేర్వేరు ప్రదేశములందు విడిసియున్న తమ సైన్యములకు తోడ్పాటుగా మొత్తము 7 వేల బలముగల సైన్యమును బాచ్చాసామగారు పంపిరి. ఇటీవల అమానులగారు వదలిపెట్టిన ముహూరునగరమును పట్టుకొని వశపరచుకొనుటకై కొన్ని తెగలవారు సులేమాను ఖేలునుండి బయలుదేరిరి. వీరికి కొన్ని సురభిరంగులను బాచ్చాసామగారు గారు సప్లయి చేసిరి.

చీరాఖువరకును విస్తరించియున్న లోగారు పర్యవేషయ యంతయును బాచ్చాసామగారి వశమై యున్నది.

బాచ్చాసామగారి సోదరుడైన హమీదుల్లాగారు గజనీ యందు సైన్యాధికారిగా నున్నారు. ఇదివరలో గార్డేజులో సర్వ సైన్యాధికారిగా నుండిన ఫాహిద్దాదా మహమ్మదుసిద్దిగుగారు గూడ గజనీలో పటాలముల కధికారులై యున్నారు. గజనీలో సర్వ సైన్యాధిపతిగా నుండిన బాచ్చా సామగారి సోదరులగు హమీదుల్లాగారితో కొన్ని యుద్ధప్రశ్నలైతములు పోరు బజారులోని హజరతుగారి సోదరుడగు షేరు ఆగాగారికి వడచెను.

వాదిరుఖానుగారును వారి సోదరులను కాబూలు పై పటాలములకు నడిపించుటకు ఎడతెగక యత్నించుచున్నారు. వాదిరుఖానుగారు కొలదిదినముల క్రిమునరకును పీముఖులో నే యుండిరి. వాదిరుఖానుగారి సోదరులగు మహమ్మదుఖాను గారు మంగల్ తెగవారి పరగణాలో నుండిరి. వాదిరుఖాను గారి ఇంకొక సోదరుడగు మహమ్మద్ గారు గార్డేజులో నున్నారు. ఈ ముగ్గురు సోదరులను బట్టిదండుగ అయినపిమ్మట కాబూలుపై దండెత్తుటకు గాను వేర్వేరు తెగల వారి పటాలములను ప్రోగుచేయుచున్నారు. హాషీముఖాను గారు దక్షిణప్రాంత పరగణాకు వచ్చెద రని యెంచుడెను. కాని వారింకను అచటికి రాలేదు. దక్షిణ పరగణాలోని హ రానులు, బాజీలు, మంగులు బాచ్చా సామగారి యెడల విముఖులై యున్నారు. బాచ్చాసామగారు ధనాభావముచే కాబూలు వర్తకులవద్దనుండి అపారమైన ధనమును నిర్బంధముగా వసూలు చేయుచుండె నను వార్తలు వైకెప్పిన తెగలవారు ఖిడియండుటచేత బాచ్చా సామగారి యెడల నయిష్టలయి యున్నారు. అందువల్ల వీరిని హెచ్చరించి అమానులగారి పక్షమున పోరాడుటకు ఆయ త్తపరచుటకు వాదిరుఖానుగారికి కొంత యనువైయున్నది.

బాచ్చాసామగారి విజయాదంబరము

పెనువరు, మే 21—కాబూలునుండి వచ్చినయొక యనాదీ యనర్థకుడు ఇట్లుచెప్పుచున్నాడు:—బాచ్చాసామగారి విజయ పరంపరలు హెచ్చుచున్నను, వారి ప్రభుత్వము కాబూలు లో పాదుకొనియున్నను కాబూలులోని జనుల తీవ్రపరితాపముగానున్నది. ఎవరో ఇద్దరు లేక ముగ్గురు అమానులగారియెడ

అభిమానము కనుబకదినంగులై నేరవిచారణ యేమియునులేక యే కుపాకీతో కాల్చివేయబడనట్టి దినములేదు. వాక్యాన్వయం ప్రకారముగాని ప్రాణరక్షణ కభయపా సముగాని కాబూలు ప్రజలకు లేదు. తీవ్రవాదములైన పదార్థములవల లపరిమితముగా హెచ్చుచున్నవి. పెట్రోలియమును, కిరసనాయలును గాలను 1 కి రు 20 లు చొప్పున అమ్ముబడుచున్నది. నెయ్యి బజారులలోనే లేదు. మాంసముగ్రాము కొంతవరకు లభించుచున్నది. గుపాకు లు ముందుగుండుసామాను సప్లయి అగుటలేదు. ఉన్న సరకు తరిగినది.

ఇటీవల జరిగిన విజయ యాత్రలకు గాను ఖజానాలోని ద్రవ్యసంపదయు నిర్లక్ష్యముగా మితిమీరి వెచ్చిం పబడుటవల్ల వాణిజ్యవిలసన తీవ్రమైనది. దేశములో ధనాభావ మేర్పడినది. ధనికులవద్దనుండియు పర్వతలవద్దనుండియు ధనము అపారముగా నిర్బంధముగా వసూలుచేయబడుచున్నది. ఇందు వల్ల సిపాయిల జీతములుగూడ బహుధాచేయుటకు ద్రవ్య ములేదు. సిపాయిలు తమ ఆయుధములను ముందుతోటాలను అమ్ముకొని తినుబండారములను కొనుక్కొనుచున్నారు. అయి నప్పటికిని పటాలములలోనికి క్రొత్తపైనికులను పోగుచేయుచునే యున్నారు. కొహిస్తానీ పటాలములే ఎక్కువ పోగుచేయబడు చున్నవి.

బాచ్చాసామగారి క్రొత్తములు

అమానులగారి పక్షపాలముడైన హాతీ అబ్దుల్ రహి మానుగారిని బాచ్చాసామగారు సంహరించినచుట వార్తవమే. అబ్దుల్ రహిమానుగారిని ఒక మోటారుకారునకు బినియగట్టి కాబూలుపీఠులలో యాడ్చించి కాల్చితో ఆయనను గొట్టించి ముక్కలుగా సరికివేయించెను.

బాచ్చాసామగారి ప్రాణభీతి

బాచ్చాసామగారు తమప్రాణ మెదురదీనెదరో యని వెరచుచున్నారు. వారు తరచు బయటికిరారు. శుక్రవారము వాడు నమాజుచేయుటకై నను బయటికిరారు. వీరు నివసించు చున్న ఆరుగ్ల అను మందిరము చుట్టును బాంబులతో పరిరక్షిం చబడి యున్నది. ఎచ్చెనను తెలియక మందిరములోనికి చొర బ్రయత్నించినచో బాంబురేలి వెంటనే మరణించును.

కాబూలునుండి జలాలాబాదునకు పోవుసార్లములో వేర్వేరు తెగలవారికి జరుగుచున్న అంతఃకలహములవల్ల మార్గ మపాయకరముగానే యున్నది.

వాదిరుఖానుగారు ద్రవ్యములేక చాలా చిక్కులు పడు చున్నారు. ద్రవ్యముకొరకై పెనువరుకు కలుచుచేసిరి.

(ప్రె. ప్రె.)

అనంతపురమండలము-మహాత్ముని

సంచారము

16-5-29 ఉదయమున 9 గంటలకు మహాత్ముడు మదన పల్లెనుండి కదిరికి విచ్చేసిరి. మార్గమున నాగిరెడ్డిపల్లె రయితులు రూ 116 సమర్పించిరి. కదిరి పొరులు 1250-8-11, కదిరి యూ నియంట్ బోర్డు రూ 50/ సమర్పించిరి. సన్మానపత్రమును యేలము వేయగ శ్రీకూతుమాల వెంకట్రెడ్డిగారు రూ 25/-కు కొనిరి. ఆసాయంత్రం 5-45 కు కదిరివిడిచి ధర్మవరమునకు విచ్చేసిరి. త్రోవలో కుటాగోళ్ల వై. వారాయణరెడ్డిగారు రూ 116 న్ను, ముదిగుబ్బ రైతులు రూ 115 లున్నా దండెట్లయితులు 116 న్ను ధర్మవరమున 1148-8-0 ఖడ్గదనిధికి అర్పించిరి. ఆ రాత్రియే అనంతపురమునకు మహాత్ముడు దండెచ్చెను.

17-5-29 ఉదయము అనంతపురమున 8 నుండి 8-30 వరకు బహిరంగసభ జరిగినది. పొరులు రూ 1015-4-0 అర్పిం చిరి. గంటా పోలవరగారు 116 న్ను, మోటారు సుబ్బయ్యగారు 116 న్ను సమర్పించిరి. ఆఉదయమే 9 గంటలకు తాటిపర్తి జేరి, పొరుల వేడికొలు ననుసరించి శ్రీ గొంది లక్ష్మయ్యగారు ఉచితముగనిచ్చిన ఫలములతో బాతీయపతాకమును మహాత్ముడు ప్రతిష్ఠించెను. తాడిపత్రిలో 1189-8-0 ఖడ్గదనిధి కర్పింపబ డెను. మ్యునిసిపల్ హౌస్కూల్ డ్రాయింగుటింగుగారు బియ్య పుగింజపయి 107 అక్షరములుచెక్కి మహాత్మునికి సన్మాన పత్రము నర్పించెను. తాటియంకులపయి పొరుల సన్మానపత్రము అర్పింపబడెను. ఆ బియ్యపుగింజను ఏలమువేయగా శ్రీ కదిరి వేదాంతాచార్యులవారు 5 రూ॥లకు కొనిరి. పుంగుమరి సన్మాన పత్రమును ఏలమువేయగా 6 రూ॥లకు శ్రీ గొంది లక్ష్మయ్య గారు కొనిరి. హండి 20-12-0 వసూలయినది. శ్రీలు 116 అర్పించిరి. వెరగి 461-9-11 అయినది. కారణాంతరములచే గుత్తి గంతకల్లు కార్యక్రమమునుండి తొలగింపబడక యుండిన ఇంకొక వేయికైగా మొత్తము వసూలు అయియుండితిది.

వార్తకవి రామచంద్రరావు.

విప్లవతేజుల విప్లవకారులచే

వ్రాయబడినవి కావు

పండిత మోతీలాల్ గారు పయ్యసీరు

పత్రికకు వ్రాసినలేఖ

అలహాబాదు, మే 22:—భారత ప్రభుత్వమునాడు తమ సిద్ధిని స్పష్టముగా చెప్పవలసిన దనియు, మోతీలాల్ నెహ్రూ గారు విప్లవపద్ధతులను ఖండింపవలసినయి పయ్యసీరు పత్రిక వ్రాసిన సంపాదకీయ వ్యాసమునకు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు త్రియుత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారికిందిలేఖను పయ్య సీరు పత్రికకు వ్రాయుచున్నాడు. విప్లవలేఖల నందుకొనినవారి కంపమును ఈ లేఖలు నిజమైన చని నమ్మ స్వభావముగలవారిని నేను ఖండింపవలసియున్నది. విప్లవకారుల చూయలు పిల్లలు గూడ ఆర్థముచేసికొనవలసియునుంటిని. వీనినిగూడ నమ్మి మోస పోవువారుండ బట్టియే యివి మరల మరల చేయబడు చున్నవి. భారతదేశములో ప్రభుత్వాధికారులను చంపించుటకు రహస్యద్రవ్య మున్నచో లేదో విారటు కేసులో నిర్ణయింపబడును. ఆ విషయమై యిప్పుడు నేను అభిప్రాయము నివ్వను. ఉన్నను, తమప్రాణముల నిచ్చియొనను ఇతరుల ప్రాణములను దీయ నంకల్పించువారు భయపెట్టు లేఖలు వ్రాసియు, తెలివీనులలో మాటలాడియు తమ గుట్టును బయట పెట్టుకొని పోలిసువారిని తమపై దెచ్చుకొనునంత యవివేకనంతులై యుండురని నమ్మి వారి నేనునవలెను? రహస్యముగా నితరులప్రాణములను దీయ సిర సంకల్పిడైన హంతకునికి ఇట్టి లేఖలను తెలివీనువార్తలను పం పుచారు నేనేహితు లెన్నటికిని కాదు. ఈబూటకపు పనులను చేయుచారెవరైనను పలువురు పలువిధములుగా తలచుచున్నారు. నేనును ఒకరితిగా తలచుచున్నాను. ఈయభిప్రాయముల నటుం చి, యీదుండగిండ్రకు పోలీసువా రనిసభయము లేదనియు, పోలీసువారు వీరిని పట్టుకొనుపని యందు చాలియుండలేదని కాని, వారిని పట్టుకొనుట కిచ్చగించుట లేదనిగాని స్పష్టము. కాకమానదు. లాంఛనముకొరకు ఖండించుట వాకిష్టములేదు పనిచేయుటయందే నాకు వ్యక్తము గలదు. నేరములు జరుగ కుండా ఒక్కరోజైనను గడవనప్పుడు యీ నేరములను ఖండిం చుటయే పనిగా బూసుకొనినవాని తీవ్రము ప్రయోజనరహిత ము. నేరస్థులెవరో తెలిసికొనగలసాక్ష్యము వాకుండెనేని వారి ని ఖండించుటయందు నాకాలమును వృథాపుచ్చక అనేకవిధ ముల వారికి కష్టములను కలుగజేయుచుండును. ప్రస్తుతము విప్లవలేఖలు విప్లవకారులచే వ్రాయబడినవే యని నేను నమ్మి జాలకున్నాను. (అ. ప్రె.)

సోషలిస్టు ప్రభుత్వము

రాకుండజేయుట

బాల్విసుగారి రహస్యపు లేఖ

(వీము నర్జెన్)

బాల్విసుగారు కన్సర్వేటివు సభ్యులచేత సోషలిస్టుప్ర భుత్వము వచ్చిన ప్రమాదమునియు గాన ఆ ప్రభుత్వము రాకుండ కన్సర్వేటివులందరను జేయవలెనని ఒక రహస్యపుటై త్రమును వ్రాసెనని డెయిలీమెయిలుపత్రికా రాజకీయవిలేఖరి డెయిలుచు న్నాడు. ప్రతికన్సర్వేటివు సభ్యుడు 10 పానులను చందాగట్ట వలెనని గోరుచున్నారు. కాని అంతగా సామ్య చేరుచున్న టుల లేదట.

ఇద్దరు తెలుగుపండితులు కావలెను

కాలేజీకిని హౌస్కూలునకును తెలుగు చెప్పటకు పాఠశాలానుభవము కల్గియును, విశ్వ విద్యాలయపత్రములు పొందినవారు యోగ్యతా పత్రములతో వలయు పరతులతో దరఖాస్తులు పంపుకొనవగును.

ప్రిన్సిపల్,

తాళురం రాజావారి కాలేజీ, కాకినాడ.

అస్పృశ్యత-పండితుల ఆక్షేపణలు

మాళవ్యాగారికిని, చెన్నపురి పండితులకును చర్చ మదకాసు, మే 28:—అస్పృశ్యత నివారణవిషయమై పండిత మ ద న మో సా న మా ల వ్యా గా రి కి ని, చెన్నపురియందలి పండితవర్గమునకును, నిన్నటిదినమున, హిందూమతానుకూలమందు చాల దీర్ఘ కును చర్చ జరిగెను. చాల మంది పండితులు ఎచ్చి చర్చయందు పాల్గొనిరి. చాలమంది ప్రేక్షకులుగూడ అరుదించిరి. పట్టాభిరామ య్యంగారు (పకిలు) సభకర్తృత్వ వహించిరి. ఉదయము 11 గంటల ప్రారంభమున చర్చ ప్రారంభమయ్యెను. ఆసమయమున పండితవర్గము అంత్యజాలకును, అగ్రవర్ణకులకును వేదాధ్యయన, శ్రేణిభాధికారమును, మంత్రోచ్ఛారణాధికారమును లేని నివాదించుచు అందుకు శాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. మాలవ్యాపండితుడు, ఇతరవర్గములవారికి, మంత్రోచ్ఛారణాధికార ముగలదని వాదించుచు అందు శాస్త్రములనుండి ఉదాహరణ ముల నొసగిరి.

విశ్రాంతికోరకు చర్చ కొంతసేపు విరమింపబడిన పిదప, మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు తిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, అస్పృశ్యతను పాటింపకుండుటకు శాస్త్రము లంకాశమునొసగు చున్నదనియు, దేవాలయములలో అస్పృశ్యతను పాటింపరా దనియు వాదించుచు అందుకు శాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. ఈవిధముగ వాదోపవాదములు రాత్రి 8 గంటల వరకును సాగెను. పిమ్మట మాలవ్యాపండితుడు చర్చను ముగించుచు, ప్రస్తుత మ స్పృశ్యతను, తొలగించి ఉద్ధరించి, వారి హృదయముల సంప్రేక్షింపించుటకు పండితులు మార్గముల నన్వేషింపవలెననియు, అక్షరార్థముల పట్టుకొని ప్రాకులాడక, హిందూదేశము యొక్క యా, శాస్త్రముల యొక్కయు తత్వమును గ్రహించి విశాలముగ నర్థమును చేప్పవలెననియు ప్రవేశించిరి.

సాయంత్రము తిరిగి చర్చ ప్రారంభమైనపుడు, మాలవ్యా పండితుడు వేదములను వినుటకు ఇతరవర్గములవారి కందరిని గల అధికారమును గురించి చర్చించుచు “శ్రావదేవో, కృత్యా బ్రాహ్మణ మగ్రతః” (భారతం) అను వేదవ్యాస ప్రమాణము నుదహరించి, బ్రాహ్మణుని అగ్రమున నిడుకొని, వేదములను వినుటకు అన్విష్టములవారికిని అధికారము గలదని వాదించిరి. కొందరు పండితులు, ఇది పురాణములకు మాత్రమే వర్తించుననియు, మరికొందరు సదరు శ్లోకమునకు అర్థాంతరము గలదనియు ఆక్షేపించిరి. మాలవ్యాగారు ఆక్షేపణకు సమాధాన ము చేప్పుచు, వేదములను వినుట కధికారముగలదని సదరు శ్లోకమున స్పష్టముగ కలదనియు కనుక, వేద వ్యాసుడు ప్రమాణమునందాని నాక్షేపింపవలెదనిరి. అశ్లోకమున కర్థ ముడియే యగుచో వేదము విన్న స్త్రీలచేపులలోను, కూడ్రాని వర్ణములవారి చేపులలోను కరగించిననీసమును నూనెను పోయవలెనను ధర్మశాస్త్రవచనమెట్లు సమర్థనీయుమని ప్రశ్నించిరి. మాలవ్యాగారు సమామనముచు, అట్టిభూరిము ఎన్నడును జరిగియుండునని తాను విశ్వసింపమనిరి. ఎందుకనగా, బ్రాహ్మణులైన ను, ఇంట్లో కూర్చొని వేదము చేప్పుకొను చుండగా ఇంట్లోని స్త్రీలందఱును వినుట సంభవించును. నదిలో స్నానమునర్పి విధిబెంబడి పండితులు వేదపారాయణ మొనర్చుచున్నచుండగా, ఆవేదభాగము మేఘగర్జనమువలె అర్రోశపర్యంతమును ప్రతిధ్వనించుచుండును. ఈశోపుగానున్న వారందఱును వర్షవినుతులేక వినుచుండురు. వారందరిచేపులలోను వీసముగాని నూనెగాని కరగించి పోయియు సంభవమున విషయ మాయని ప్రశ్నించిరి. అంతియగాక, సప్తకులకంటే; వేద వ్యాసరచితములే యొక్క ప్రమాణమనియు వ్యాసనిర్ణయములను స్మృతులు ఖండింపజాలవనియు నుడివిరి.

ఈ విషయమై పండితుల అభిప్రాయమును అధ్యక్షుడు ప్రశ్నింపగా, మొదట చాలమంది, మాలవ్యాగారివాదన మంగీకరించితిమనిరి. కొందరి నూచనమైన, అట్లయిన నావిషయమును లిఖితపూర్వకముగనొనర్పవలసినదని మాలవ్యాగారు గోరగా, చాల మంది పండితు లభ్యుతా తమావాదన మంగీకరింపమనిరి. పోనీ అంగీకరించిన వారిచేర్చనే వ్రాయవలసినదని పండితుడు గోరగా, అపుడు ప్రతివారును గూడ, తామావాదన అస్పృశ్యతను, తొలగించుట కాచారములమార్పుట పండితుల కర్తవ్యమని నుడివిరి. అప్పటి చండాలరు ఇపుడు చండాలరు గారు. వారికి పూర్తిగా మారిపోయెను. అందుచే వారి నస్పృశ్యులుగ పరిగణింపవలెదను. ఇంతమాత్రమన శౌచమును పాటింపవలయుననిన పవిత్రులుగూడ అస్పృశ్యతను పాటింపరా

దని నేను చెప్పుచులేదు. ఇతరులప్పుడొకనూత్రమున, తాన పవిత్రుడనై తినిని నిజముగ హృదయమున భావించినవారు, స్నానమునర్పి, తన పవిత్రతను కాపాడుకొనవలెను. అందుకు నేనాక్షేపించను. కొందరు, వాస్తవ్యగూడ, అపవిత్రతను భావించవచ్చును. అట్టివారు ఇంటికిపోయి స్నానమునర్పి నేనెట్లు ఆక్షేపింపగలను. వారికిట్టి హక్కుగలదు. అంత జాగ్రత్తతో తను శౌచమును కాపాడుకొను, శౌచవరులు, ఎల్లప్పుడును నచాన్యులే. వారినిగురించి చర్చించుటలేదు. ఎట్టి విషయములేక, ఒకకులమంతయు అస్పృశ్యులనుటనుగరించియు, వారు పీఠులలోకి రారావనియు, కలసితిరుగరాదనియు, అస్పృశ్యులనియు చెబుట ఆచారమునుగురించియే ప్రస్తుతము చర్చ సీయము.

దేవాలయ ప్రవేశము

అంత్యజాలు భగవద్దర్శనార్థము దేవాలయముల ప్రవేశించుట కర్మ తగలదనియు, అటు అస్పృశ్యతను పాటింపరాదనియు మాలవ్యాగారు వాదించుచు, “దేవయాత్రా, వివాహేషు, ఉత్సవేషు సర్వేషు, యజ్ఞ ప్రకరణేషు చ—స్పృష్టా స్పృష్ట్యం నవిచారయేత్” అను శాస్త్ర ప్రమాణము నుదాహరించి ఈ శ్లోకమునం దుదహరించిన ప్రదేశములయందెవని తాకినన, అస్పృశ్యతను పాటింపరాదనియు ప్రాయశ్చిత్త స్నానం చేయరాదనియు నుడివిరి.

ఒకపండితుడు—అది ఆపదర్శనం.

మాలవ్యాగారు—యజ్ఞములును, వివాహములును ఉత్సవములును, తీర్థయాత్రలును, ఆపదలలో ఎచ్చి బెచ్చుట అస్పృశ్యతను పాటింప వలెలేదే, అట్లుట్లు పాటింపరాదని ఈ శ్లోకము నిర్వచించుచున్నది. అదియే శాస్త్రకారుని అభిప్రాయము గూడ దేవాలయములయందు అస్పృశ్యతను పాటింపరాదనుటకు మాలవ్యాగారింకను ఉదాహరణముల నొసగుచు విష్ణుసేవా పగులై, విష్ణ్వలయమున కెవరు వచ్చిన— చండాలరు వచ్చినను వారిని తాకినందుకు స్నానమునర్పరాదు, అను ప్రమాణమును ఉదహరించిరి. అంతియగాక భగవన్నామము, సకలమును పవిత్ర మొనర్చుననియు, దాని నుచ్చరించినవారు సర్వ పాపముల బాసి, పరిశుద్ధమూర్తులగుదనియు శాస్త్రములు ఘోషించుచున్నవి. అట్టి భగవన్నామార్చన నిమిత్తమై, భక్తిపరుడై, శుచియై, భౌతవస్త్రధారితై వచ్చు అంత్యజ వంశ సంజాతుడు, దేవాలయమును ప్రవేశించుట కలుల అనర్హుడు, అతడు వచ్చిన యెడల గలగు హానియేమి? అని మాలవ్యాగారు ప్రశ్నించిరి.

పండితులలో కొందరు మాలవ్యాగారికి ప్రత్యుత్తరము సగుచు, చండా లాగమనముచే, అపవిత్రమైన దేవాలయమునకు ప్రాయశ్చిత్త విధిగలదనియు, దానినిబట్టి, అస్పృశ్యులు దేవాలయములలోనికి రారాదనియు నుడివిరి.

మాలవ్యాగారు ముగించుచు—శాస్త్రములయందు చండా లులందు లక్షణములు నిర్వచింపబడినవియు, అట్టిగుణములు గలవారే చండాలరుగాని ఇతరులు గాదనియు, సదరు నిక్షేపము అట్టిగుణములగల చండాలరుకే వర్తించుమగాని స్నాన మొనర్పి, శుచియై పరిశుద్ధ వస్త్రమునుధరించి, నింద్యాహార విధర్జన మొనర్చినవారికి వర్తించవనియు నుడివిరి.

మాలవ్యాగారు ముగించుచు. పండితులు శాస్త్రములందలి పదముల అర్థమునే పట్టుకొని వేలాడక వానివిశాలార్థము నుగుర్చించి పొందుతులే సంజాతులు, హిందూదేవాలయములన అభిమానము గలవారు, గోరక్షులు గాని గోభక్షులుగారు. శ్రీరామకృష్ణనామ భజనతత్పరులగు మన పండితులు 7 కోట్ల ఘండి, దేవాలయములయందు, భగవద్దర్శన లాలసులై యున్నారు. భక్తిజనితములగు వారి కోరికలను, హిందూమతాభి నంగీకరించుట లేదని నుడివిరి. మాలవ్యాగారు రంతుట, నామములు లిఖింపవలెనని తన పట్టుదలగాదనియు, సంగతిసందర్భముల పండితుల కెరిగించి, వారికి కొన్ని విషయముల గురించి మనవి జేయుటయే తన యభిప్రాయమనియును నుడివెను. వేదము పర మపవిత్రమైనది. అది ప్రతివారిని పవిత్రమొనర్చునది. అట్టి వేదములను విని, అంత్యజాలును ఇతరవర్ణములవారును గూడ పవిత్రులు గానిండు. అట్టి పవిత్రవేదములను వినుట, పాపకార్యమున నా అది కేవల ముననా? అని మాలవ్యాగారు ప్రశ్నించిరి.

చండాలరు - అస్పృశ్యత

అస్పృశ్యత యనగానేమి, ఎవరస్పృశ్యులు అనువిషయమై పిమ్మట చర్చజరిగెను. చండాలరు అస్పృశ్యులు. వారికిని తాకిన స్నాన మొనర్పవలెను. అనునిర్ణయము కొన్ని గ్రంథములలోనున్నదను విషయమును మాలవ్యాగారు రంగీకరించిరి. కాని చండాలరునగా నెవరు? అనువిషయములో మాత్రము భేదాభిప్రాయము గలదు. చండాలరు వేరు అంత్యజాలు వేరు అని మాలవ్యాగారు నుడువుచు శాస్త్రప్రమాణముల నుదహరించిరి. బ్రాహ్మణాశ్రీని, ఇతర వర్ణ పురుషునికిని పుట్టిన వారును, కుక్కమాంసము తినువారును— అశుచులు... మొదలగు వారు చండాలరు అని శాస్త్రవచనము. ఇందు అంత్యజాలు వేరు, వారిని గ్రామముల వెలుపలనుంచవలెనని కొన్ని గ్రంథ

ములయందున్న మాటగూడ నిజమే. కాని ప్రస్తుతపరిస్థితులలో అస్పృశ్యత సాగుపనిగాదు. అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడు వారు ధనసంతులై పట్టణములలో మధ్య నివసించుచున్నారు. వారును చదువుకొనుచున్నారు. వారును పరిశుద్ధతను పాటించి జీవించుచున్నారు. అట్టివారి, వారిని అస్పృశ్యులుగ పరిగణించుటకు వీలులేదు. అది అసంఘటనమగు విషయము.

పండితులలో నొకరు—శాస్త్రనిర్ణయప్రకారము వారిని వెలుపలనుంచుటయే చేయవలసిన పని. అంతకుంటే ఇంకొకటి సాధ్యముగాదు.

మాలవ్యాగారు—మీరు వారిని గ్రామమువెలుపలనే పెట్టులెననియు, వేరొక పద్ధతి సాధ్యముగాదని మీ రనుచున్నారు. వారినిగూడ మనవలెనే పైకిచెచ్చి చాగిస్తే సర్వ లుల్యముగ నొనర్పవలెననియు, ఒనర్పగలమనియు నా యభిప్రాయము.

మాలవ్యాగారు రింకను ప్రసంగించుచు, పూర్వపు పరిస్థితులు మారిపోయినట్లుల నూతనపరిస్థితులు వచ్చినదియును, పర్వధర్మములు ఆచరణలో నెలుల పూర్తిగా తారుమారైనదియును వివరించి, ఈ కాలమున అస్పృశ్యతను పాటించుటకును, అంత్యజాలు అస్పృశ్యులనుటకును వీలులేదనియు వాదించిరి. దేశకాల పరిస్థితులనుబట్టి ప్రజలకు సుఖప్రదమగుమార్గమున ఆచారవ్యవహారముల నవరించుటయును, అందుకు తన పట్టుమల గావించుటకు రాజును గోరుటయును, పండితుల కర్తవ్యమని యాజ్ఞ వల్క్యదిమునులు ధర్మశాస్త్రములందు గావించిన నిర్ణయము నుదహరించి ఇప్పటి పరిస్థితుల కనుగుణముగ మానమును, సంత్వప్తిపరుచుట మన ధర్మము. లేనియెడల వారు చాల అసంతృప్తులగుదురు. వారిభక్తి అభివృద్ధికి భంగముకలుగును. భగవద్దర్శనాభిలాషులకు దేవాలయవ్యవస్థల మాయమగుదు. శాస్త్రములందు పట్టింపబడిన అస్పృశ్యత ఇప్పుడు లేదు. అది ఈ రోజులలో సాగజాలదు. గోభక్షులును, హిందూశౌచాచార విహీనులును అగు ఆంగ్లేయ, మహమ్మదీయులకంటే గోరక్షులులును, హిందూశౌచాచార సంపన్నులును, విష్ణుభక్తిపరులును అగు మన అంత్యజాతులు నికృష్టుల? ఈ విషయములనన్నిటిని విచారించి, వారి కేదైన దీక్షయో, మంత్రమో యొగగి, ప్రస్తుతము అస్పృశ్యులుగ పరిగణింపబడుచున్న మన హిందువుల నందరను, ఉన్నతపద్ధి ప్రాప్తినందుటకు పండితులందరు నేదోయొక్క శాస్త్రవిహితోపాయమును జూపవలసిన దనియు, హిందూసంఘాన్నత్యమున కిది యుచునరమని హెచ్చరించిరి.

పండితులతరపున యు. పి. కృష్ణమాచారిగారు ప్రత్యుత్తరముసగుచు, మాలవ్యాగారికి శాస్త్రములపైన గల అభిమానమును, పండితులయెడల గల గౌరవమునకును కృతజ్ఞతను దెలిపి, దేశకాలపరిస్థితులను తాముగూడ చూచుచు నేయున్నామనియు అస్పృశ్యతాసమస్యను నివారించుటకు తాముగూడ పరిశోధనల నొనర్చుచున్నామనియు, అచిరకాలములోనే శాస్త్రవిహితముగు మార్గమును గనుగొనగల మన ఆశగలదనియు నుడివిరి. పిమ్మట పరస్పరాభినందనములతో సభ ముగిసెను.

స్తీములాంచికి ప్రమాదముకలుగుట

రంగూను, మే 21:—రంగూను నదియందు నేటిప్రాతఃకాలమున రెండు స్తీములాంచిలు డికోని గొప్పప్రమాదము జరిగెను. రైవళమున నెవరికిని ప్రాణహాని కలుగలేదు. బల్లకొకంపెనివారగు హేలండుగారును, మార్లలుగారును అలహాబాదు బ్యాంకి ఏజంటు షిక్ కాక గారు పిర్లు వారి కంపెనీ మిల్లు మధ్యాహ్నము 1-30 ఘంటలకు మరలి వచ్చునపుడు వారు ప్రయాణించు లాంచి బొంబాయి బ్యాం వాణిజ్యపు కంపెనివారి లాంచితో డికోనెను. ఇట్లు డికోనుటమొదటి లాంచి చెంటనే మునిగెను. హేలండుగారు రెండవలాంచిలో దాటుకొనిరి. లాంచియందుండిన, మువ్వరు విశోషియమలును కొందరు లక్ష్మరులును, నీటియందుపడ వారెల్లరు రక్షింపబడి రంగూనును తేబడిరి. పోలీసువారు ఈవిషయమున విచారణ గావించుచున్నారు. (ఆ. ప్ర.)

సిల్కు ఖద్దరు

లేక వేస్త్ర సిల్కునూటింగులు నాణ్యమైనవి. చౌకధరలో పొందవలెను. ఉతికినను బాగుగానుండును. అందమైన సుపుపద్ధరంగుగాలేలును.

7 గజములు X 27 అం. 1 నూట్, 2 కోట్లకు సరిపోవును. ధర రు 6/2 పోస్టుఖర్చులు ఉచితము. నప్పనియెడల సొమ్ము వాపసుచేయబడును. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులోనే వ్రాయుదు.

Jagannath Chanauram, Choura Bazaar, Ludhiana, Upper India,

తమిళనాడు కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానము ఖండింపబడుట

తిరువళ్ళి క్లెయిన్ బహిరంగసభ

తిరువళ్ళి క్లెయిన్ కాంగ్రెసుసభవారి మాజమాన్యగున నొక బహిరంగసభ మొన్న సాయంకాలమున (21-5-29) తిలవపుట్టు మునందు శ్రీయత వోలాన్యమయ్యగు (తిరుచినాపల్లి) గారి అధ్యక్షతన జాతీయగీతములతో సభ ప్రారంభింపబడెను.

అధ్యక్షుడు ప్రారంభమున తమిళభాషలోనుపన్యసించుచు నిట్లు నెను:- ప్రస్తుత స్థితిలో మన నాయకులు ఉద్యోగస్థీకారపనులను లేవనెత్తుట మిగుల శోచనీయముగానున్నది. భారతదేశమునందు నొక క్లెయిన్ గా కాంగ్రెసుసభద్వారా ప్రస్తుత సంస్కరణములను, ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును ఖండించుచున్నది. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానమును వదులుచున్న మేలో శాసనసభలయందు ప్రవేశించిన మిరవాననాయకులుగూడ ప్రస్తుత సంస్కరణయొక్క బూచకమనంతన వెల్లడించియున్నారు. చింతామణి, హరి కృష్ణలూ, గార్లవంటి రాజకీయవేత్తలుగూడ వినుగుజెంది తమ క్రింది పదవులను విడిచిపెట్టిరి. నైమను కమిషను భారతదేశ పర్యటనను పూర్తిగాంచి, రిపార్టు తయారుచేయుటకు ఇంగ్లాండును మరలిపోయినది. ఇట్టి సమయములో దేశమందలి వివిధరాజకీయ పక్షములలో కల్ల మనరాష్ట్ర కాంగ్రెసు నాయకులొక్కరు మాత్రమే ప్రస్తుత సంస్కరణములకింద నుద్యోగములను స్వీకరింపవలయుట అత్యవసరముగానున్నది. వారు ప్రజలకుగావించుచున్న పలహావిపరీతముగానున్నది. తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీ మధురలోగా వించిన తీర్మానమునకు మన కాంగ్రెసునాయకు లెట్టియర్థమును జెప్పుచున్నను, దాని నిజార్థము మనరాష్ట్రప్రజలకు తెలిసియున్నది. అట్టి విధానమునుసరించుట అత్యవసరముగావించు కొనుట యే యగును. కాబట్టి దాని మూలమున ప్రజలు తప్పుత్రోవకు పోకుండ జాగ్రత్తపడెదరుగాక.

నిర్మాణకార్యక్రమమునే నిర్వహింపుడు

అధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగియగానే, శ్రీయత వోలాన్యమయ్యగారు తమిళభాషలో సుపన్యసించుచు ఉద్యోగస్వీకారపద్ధతిని తీవ్రముగా ఖండించిరి. అది కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠకు భంగకరము. అట్టి విధాన సుసరింపబడవలసిన యనగర విప్లుడు గావించుడు. నిర్బంధవిధానము దేశమంతటను చెలరేగుచున్న యీ సమయమున కాంగ్రెసువాదులు ప్రభుత్వముతో సహకార మొనర్చుట యెట్లు? మన నాయకు లెంతయు క్షితో సహకారము. జెప్పినను, ఉద్యోగస్వీకారముయొక్క ఫలితము నిరంకుశస్వరూపుతో సహకార మొనర్చుటయేయగును. మనకు స్వరాజ్యము చేకూరవలెననినచో మనము నిర్మాణకార్యక్రమమును తీవ్రముగా కొనసాగింపవలెను.

పిచ్చుట వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు సుపన్యసించుచు, యీతరుణమున తమిళనాడు కాంగ్రెసువాదులు ఉద్యోగస్వీకారమునకు బ్రయత్నించుట మనప్రజలచే తీవ్రముగా ఖండింపబడవలెననిరి. ఈసంగతిలో రెండు విధములగు కాంగ్రెసు సభలు. అంధోకటి యుద్యోగ స్వీకారమునకును, యింకొకటి ఉద్యోగ నిరాకరణమునకును, సహకారముకాని పట్టుచాల దురవస్థకరమగు విషయమయియున్నది. యిక్కడ కాంగ్రెసునాయకులు ప్రస్తుతముజూపుచున్న తప్పుత్రోవ దేశము అనుసరింపగూడదు. ద్వంద్వ ప్రభుత్వము ప్రవర్తించి బ్రిటీషు ప్రజలే గ్రహింప వారంభించుచుండగా మన నాయకులు దానిని పట్టు బ్రదుకనిచ్చుట మిగుల తెలివిహీనమగు పని. తాము మంత్రులగుటవలన జాతీయాభివృద్ధికి తాము చేయగలుగునదేమియు లేదని యిదివరలో జెప్పుచుండినవారే యిప్పుడు తమ యభిప్రాయములను మార్చుకొనుటకు కారణము గావించుదు. లోకలబ్ధులలో నెక్కువసానములు యేపక్షమునకి లభించినను, ఒక్కటే, స్వరాజ్యము కొరకు నిజమగు ప్రయత్నమంతయు గ్రామములందే సలుపబడవలెను. కాబట్టి కాంగ్రెసువారు తమ క్షేత్రంతన నిర్మాణకార్యక్రమమునకే విమోగింపవలెను.

నైమను కమిషనువారు తమ రిపార్టువారముట కింకను ప్రారంభింపలేదు. ఈ సమయములో ప్రస్తుత సంస్కరణముల క్రింద నుద్యోగస్థీకారమునకు కాంగ్రెసువాదులే సంసిద్ధులయియున్నారని నైమను సభ్యులకు తెలియుచో, యంతకాలమునుండి ద్వంద్వప్రభుత్వమును ఖండించుచున్న కాంగ్రెసు చాల స్వపక్షపాతివచ్చును. ప్రభుత్వమువారికి మరతులను పిధించుటకు కాంగ్రెసున కింకను సమయము రానున్నది. ఆ సమయము వచ్చినమాదిటనే ఉద్యోగస్వీకారపనులను విచారించబడవలెను.

గాంధీమహాత్ముడు బొంబాయి చేరుట

భోజనపద్ధతిని మార్చి నేయుట

గాంధీమహాత్ముడు ఆంధ్రదేశమునందు 44 రోజులు నిరంతరసంచారము గావించినను ఆరోగ్యము చాలబాగుగానే యున్నది. నేడు 23 వ తేదీ ఉదయమున మహాత్ముడు బొంబాయి చేరెను. ఆంధ్రదేశసంచారము ప్రారంభమైనప్పటినుండియు మహాత్ముడు మేకపాలుగూడ త్రాగుట మానివేసెను. ఇప్పుడు పచ్చిగోధుమలను కాకములను అనగా కాయగూరలు ఆహారముల మాత్రమే తినుచున్నాడు. ఈరీతిగా భోజనపద్ధతిని మార్చుట వలన ఆరోగ్యమున కెక్కినప్రయమును కలుగ లేదు. నేడుదయమున చాలమంది నాయకులును, ప్రతినిధులును బొంబాయిలో మహాత్ముని బసవెల్లి మహాస్మృతి సందర్శించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మిల్లు సమ్మె

76 వేలమంది సనిలో చేరియున్నారు

బొంబాయి, మే 22:- బొంబాయి మిల్లులు సుమారు 84. అందులో 12 మిల్లులపై మిలినవచ్చియు కొద్దిగానో గొప్పగానో పనివాండ్లను గట్టి పనిచేయుచున్నవి. మొత్తము 76 వేలమంది పనిచేయుచున్నారు. నిన్నటికన్న నేడు 22 వేలమంది హెచ్చుగా పనిలోనికి కొత్తగా చేరిరి. కాని సమ్మెదారులను గ్రామదారులకు పంపివేయుటకై కార్మికసంఘము నాయకులు గట్టి ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. (శ్రీ ప్రెస్.)

తాడేపల్లిగూడెం తాలూకావోర్డు

గ్రామపునరుద్ధరణప్రచారము

(స్వకీయవిలేఖరి)

తాడేపల్లిగూడెం, మే 22:- తాడేపల్లిగూడెం తాలూకావోర్డువారి గ్రామపునరుద్ధరణప్రచారము సందర్భమున ఈ దిగువ పేర్కొనబడినవారు ఇప్పటికివచ్చి ఉపన్యాసము లిచ్చియుండిరి. ఈనెల 15 వ తేదీన నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సహకారోద్యమముగురించియు, గ్రామపంచాయితీలను గురించియు ఉపన్యసించిరి. 16 వ తేదీన మంగిపూడి పురుషోత్తమశర్మగారు ఆదర్శప్రాయుడగు ఉపాధ్యాయుడు అను విషయమై ఉపన్యసించిరి. 16 వ తేదీన గరిమల్ల సత్యనారాయణగారు చుద్యుపాన నిషేధమునుగురించియు 18 వ తేదీన పార్వతీ సత్యనారాయణగారు గృహపరిశ్రమగురించియు, రాజమహేంద్రవరం కళాశాలనుచేరిన మల్లాది నారాయణారాయణ శాస్త్రిగారు తెలుగుకవిత్వమును గురించియు 20 తేదీన భారతి నేతకసంఘపు సభ్యులగు వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు సహకారోద్యమము, గ్రామపు ఆర్థికవిషయములగురించియు 21 వ తేదీన కె. యల్. నరసింహంగారు అప్పుయివ్వని సహకారసంఘముల గురించియు ఉపన్యసించిరి. 20 వ తేదీన వి. వెంకటసుబ్బయ్యగారు, సత్యనారాయణగారు, తాలూకావోర్డు అధ్యక్షులగు కె. గంగరాజుగారు కొన్ని గ్రామములకు వెళ్లి అచ్చట గ్రామపంచాయితీలు చేయుచున్నవనిని చూచివచ్చిరి. (తంతివార్త)

పిచ్చుట శ్రీయత చిదంబరభారతిగారు ఉపన్యసించుచు, తమిళనాడు కాంగ్రెసుకమిటీచే జూపబడిన ప్రస్తుతవిధానము రాబోవున్నది కలలో ప్రజలచే నామోదించబడుచో, అందువలన స్వరాజ్యము మరింత యెక్కువమారమునకే బోవుననియు, కాబట్టి మననాయకు లద్దానిని విడిచిపెట్టవలెననియు, నిర్మాణకార్యక్రమమునకే తమకక్షేత్రంతన వినిమోగింపవలెననియు నుడివిడి.

ఉద్యోగస్వీకారమునకు ప్రతికూలతీర్మానము పిచ్చుట ఈ క్రిందితీర్మానము అధ్యక్షునిచే నుపపాదించబడి యేకగ్రీవముగా నామోదించబడెను:-

“ప్రభుత్వమువారు నేపనలు డిమాండును సంతృప్తిపరుచునకును, ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానముక్రింద మంత్రపదవులను గాని, లేక యుద్యోగములనుగాని కాంగ్రెసువాదులు స్వీకరింపగూడదని ఈ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.” ఇంతటిలో సభ ముగిసెను.

బొంబాయి నైమను ఉపసంఘము

నివేదికయందు భిన్నాభిప్రాయములు

కేవలము ప్రజాహిత విరుద్ధమగు శిఫార్సులు

డా॥ అంభేద్కరుగారు కమిటీనియామకమును విమర్శించుట

బొంబాయి, మే 22:- బొంబాయి నైమను ఉపసంఘమువారు భిన్నాభిప్రాయములను జెప్పుచు నివేదికను ప్రకటించిరి. తెలియుచున్నది. నివేదికయందు మే 8 తేదీన సంతకములుజేయబడెను. గతవారము ఇంగ్లాండునకు పంపబడెను.

అధిక సంఖ్యాసభ్యుల అభిప్రాయములు

ఆర్థుసభ్యులు అధికసంఖ్యా నివేదికయందు సంతకములుజేసిరి. కాని అందులో రా. సా. బోంగరుశింస పటేలు, సర్దారు మజుందారు. మియాను మిరాను మహమ్మదు మేగార్లు తమ భిన్నాభిప్రాయములనుచేర్చిరి. డా॥ అంభేద్కరుగారు, బొంబాయి శాసనసభలోని నిమ్నజాతుల ప్రతినిధి అల్పసంఖ్యా నివేదికను దాఖలుజేసిరి. తాను అధిక సంఖ్యాకులతో అంగీకరింపకపోవుటకు ముఖ్యమగు రాజకీయ సూత్రముల విషయమున భేదాభిప్రాయ ముండుటచేతనేగాని నిమ్నజాతుల హక్కుల గూర్చి మాత్రము గాదని డా॥ అంభేద్కరుగారు తమ నివేదికయందు జెప్పిరి.

అధిక సంఖ్యాసభ్యుల నివేదికయందు యీ ముఖ్యశిఫార్సులుగలవు:-

1. రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్య ముండరాదు. 2. శింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించరాదు. 3. గవర్నరును పీటర్ యింగు పునరుద్ధరణ ప్రత్యేకాధికారము లుండవలెను. 4. లా. ఆర్డరులుతప్ప తక్కిన పరిపాలనశాఖలన్నియు మంత్రులపర మొనర్చుట. (రా. సా. బాంగరుశింస పటేలు, సర్దారు మజుందారుగార్లు లా ఆర్డరులనుగూడ మంత్రుల కొప్పగించవలెనని కోరిరి. (5) ప్రధానమంత్రి మరి ఆర్డరుమంత్రులుగల మంత్రివర్గ ముండవలెను. (6) పీటు కాన్సిలువంటి రెండవ శాసనసభ ప్రతిరాష్ట్రములోను ముండవలెను. (7) కొత్తశాసనసభయందు 140 మంది సభ్యులుండవలెను. (8) సాంఘిక నియోజకవర్గములే యుండవలెను. మహమ్మదీయుల ప్రాతినిధ్యము నూటికి 81 వరకు హెచ్చింపవలెను. నిమ్నజాతుల ప్రతినిధులు 10 మందియుండవలెను. (9) ఉద్యోగులుగాని ఉద్యోగేతరులుగాని ప్రభుత్వ నియంత్రణస్థులు సభలోనుండరాదు. (10) నగరములందు ఎన్నికార్హత నిబంధనలు మార్చరాదు. గ్రామములందుమాత్రము అస్థి అర్హతనిబంధనలు సగమునకు (రూ 18) మార్చవలెను.

డా॥ అంభేద్కరుగారి శిఫార్సులు

అంభేద్కరుగారు యీ నూతనలన్నింటిని వలదనుచు యిట్లు నివేదించిరి:- (1) సరిహద్దురాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యముండవలెను. (2) శింధురాష్ట్రమును ప్రత్యేకించరాదు. (3) గవర్నరుగారికి ప్రత్యేకాధికారము లుండరాదు. (4) లా. ఆర్డరులతోసహా అన్ని పరిపాలనశాఖలు మంత్రుల కొసంగవలెను. (5) రెండవ శాసనసభయుండరాదు (6) మంత్రులు బ్రిటీషుమనం దుండునంతకాలము కోర్టులో ప్రాసిక్యూషను చేయరాదన నిబంధనతోలిగించి, శాసనసభలు మంత్రుల విచారణజేయుకాధికార మొసంగవలెను. (7) అల్పసంఖ్యాసభ్యులకు తగు ప్రాతినిధ్యముండుటకై అందరికి ఒకేవిధమగు నిబంధనయుంచవలెను. నిమ్నజాతులకు 15 స్థానము లుండవలెను. (8) మహమ్మదీయులకు కొన్ని స్థానములు ప్రత్యేకించించి సమిష్టి నియోజకవర్గము లేర్పాటుచేయవలెను. మహమ్మదీయులకు నూటికి 21 స్థానములే ప్రత్యేకించవలెను. (9) యుక్తవయస్కుల మగవారందరికి ఒకటింగ హక్కుండవలెను.

డా॥ అంభేద్కరుగారు నైమను ఉపసంఘ నియామకమునుగూడ నిరసించిరి. అందు ఒకే అభిప్రాయముగలవారి నెక్కువమందిని నియమించుటచే, ఒక అల్పసంఖ్యాసంఘము వేరొకసంఘముతో కలసి అధికసంఖ్యాసభ నివేదికను తయారుజేయుటచే, అది రాష్ట్రమంతటిపై అనుసరింపబడును. (అ. ప్రె. స్పెషలు.)

సార్వభౌముని ఆరోగ్యస్థానకనిధి

సిమ్లా, మే 22:- రాజప్రతినిధిచే సాపింపబడిన ఈ నిధికిరూ 27408-4-0 నమూనైనది. (శ్రీ ప్రెస్.)

ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమ ధర్మమహాసభ, బెజవాడ

మే 11, 12 తేదీలను బెజవాడలో గోమహాలనందు జరిగిన ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మసభను గురించి వా ఆభిప్రాయము లను నిజము వివరించుచున్నాను. మైసభ ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమ ధర్మసభ అని పిలువబడినప్పుడు లేక జరిగినపుడు ఆ సభ ప్రత్యేకము క్రికిగాని ఒకకక్షకుగాని చెందినదిగాదును నిర్వివాదాంశము. బాల్యవివాహములు శ్రేయస్కరములై రజస్వలానంతర వివాహములు అనర్థకముకావచ్చును. లేదా బాల్యవివాహములే శ్రేయస్కరములయి రజస్వలానంతర వివాహములే శ్రేయస్కరము కావచ్చును. ఇట్టి వర్తనీయాలనుగల అంశములను గురించి చర్చించుటకుగాని, విమర్శించుటకుగాని, తీర్మానములు చేయుటకుగాని యిరుకక్షలవారికి స్థాన మియవలెనుగాని ప్రతికక్షలు మాటలాడకూడదు. ప్రతిపక్షము రీతియందు పాల్గొనరాదు అని బహిరంగముగ ప్రకటించిచెప్పి తీర్మానములు చేసిన ఏమి ప్రయోజనము.

ప్రతికక్షలను మాటలాడనీయని యీ సభను యిత అ డావుడి ఏల యింతటి ఆర్కాటములే? ఇట్టి దేశమునకు సంబంధించిన మహాసభను ఒకవర్తకి గృహమందు జరిపిన అందలి రహస్యమేమి? మ రి యు యీ స భ వా రు యీమధ్య కాశీలో జరిగిన అఖిలభారత వర్తయ బ్రాహ్మణ సమ్మేళనము వారి ననుసరించునూ ఆసభవారి తీర్మానములను యీసభవారే కేకగ్రీవముగ నంగీకరించిరి. కాశీలో జరిగినసభ మా డా యీవిధముగా జరిగినా? అందరు అనుమాలుకే మట్లాడుకొని తీర్మానములు చేసికొనిరా? కాశీసభకు ఆంధ్రదేశము నుంచి వెళ్ళిన మల్లాడి రామకృష్ణచయనులుగారు తమ పుస్తకాసములో కాశీ సభకు అనేకమంది ప్రతిఘటించుటకు నచ్చిరిని యు, అట్టి ప్రతికక్షలను శాస్త్రవాదములే ఓడించి తీర్మానించితిమనియు సెలవిచ్చినారు. అట్టి విషయములో యీఆంధ్ర వర్ణాశ్రమసభవారు యిత భయముగ తీర్మానములు చేసికొనుట ఎందులకు—

అందరికి ఆహ్వానములుపంపి, ప్రతికక్షల నోడించిన సభ జయప్రదముగ నెంత బాగుండునో వేరుగ వ్రాయవలయువా? ప్రతికక్షలను మాటలాడనీయకుండుటచే విమర్శనలకు బహుస్థాన మేర్పడినది. ఈసభలో పునఃస్థాపించినవారిలో బ్రహ్మశ్రీ, పుల్య ఉమామహేశ్వర శాస్త్రిగారు అనర్థకముగ, శ్రావ్యముగ, గంభీరముగ, విపులముగ, శాస్త్రసమ్మతముగ, రజస్వలానంతర వివాహముల ఖండించి బాల్యవివాహములు శ్రేయస్కరమని రుజువు చేసిరిగాని ప్రతికక్షలులేని యింతటి సారమైన పుస్తకాసము ఆరణ్యకోదనమే గదా!

మరియు యీసభకు దయచేసిన పండితోత్తములు, అధ్యక్షులు, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులలో ఖద్దరును ధరించిన వాళ్ళొక్కరులేరు. ఖద్దరును ధరించుట విధిగదా. తనపత్ని చేసిన వస్త్రము నే భర్తధరించుట నిధియని యజుర్వేదమున ఖండితముగ చెప్పబడినది. ఈసభాతీర్మానములలో 18వ తీర్మానమున “వస్త్ర” తీర్మానమును యువకుల ప్రోద్బలముమీద బలవంతముగా అధ్యక్షులవారు చిత్తము కచ్చిన రీతిని సవరణచేసి తీర్మానించినారు. ఈరీతిగా సభవారు తమచిత్తానుసారముగ తీర్మానించుకొనిరిగాని ప్రతికక్షలకు స్థానమిచ్చిగాని చర్చించిగాని తీర్మానించలేదనుట సత్యము.

మల్లెల శ్రీరామమూర్తి

కృష్ణాజిల్లా గ్రామమున్నిపుల ప్రథమమహాజనసభ 1929 ఫిలిం జూన్ 5-న తేది ఉదయం 7 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సభయున్నా, సాయంత్రం 4 గంటలకు మహాజన సభయును బెజవాడలో కమ్యూనికేషన్ వసతిగృహమందు జరుపుటకేర్పాటుచేసియున్నాము. కావున సోదర గ్రామమున్నిపులందరును తప్పకవిచ్చేసి సభను జయప్రదముగా జరిపించుప్రార్థింతులు. అధ్యక్షుని నామము ముందుప్రకటించబడును.

చర్చించబడు విషయములు :—(1) కృష్ణామండల గ్రామమున్నిపులసంఘము నేర్పాటుచేసి కార్యనిర్వాహకవర్గము నెన్నుకొనుట. (2) గ్రామమున్నిపులను సంబంధించిన యితర విషయములు.

కొడలి ఉమామహేశ్వర రావు
వెల్లంకి బ్రహ్మయ్య
బి. రామసింగు

ఆంధ్ర వేపర్ మిల్సు కంపెనీ లి మి టెడ్ రా జ మం డ్రి

అనుమతి పొందిన మూలధనము రు. 10,00,000
వాటా యొక్కంటికి రూ 100 ల చొ॥
రూ 10,000 ల వాటాలుగ విభజింపబడినవి

వాటాలు యీ నెలఖరువరకు ప్రత్యేకముగ పూర్వపు కర్నాటిక్ వేపర్ మిల్సు లిమిటెడ్ వాటాదారులకు మాత్రమే సదరు కర్నాటిక్ వేపరు మిల్సులో వాటాల నిమిత్తము చెల్లించిన ప్రతి పది రూపాయలకు రు 4 లు కమీషనులు యివ్వబడును. అనగా కర్నాటిక్ వేపరు మిల్సులో రూ 100 లు చెల్లించిన వానికి ఆంధ్ర వేపరు మిల్సులో ఒకవాటా రూ 60 లకే యివ్వబడును. రూ 90 లు చెల్లించిన వానికి రూ 64 లు కున్న యీ ప్రకారము కమీషను యివ్వబడును. ఇప్పటికే చాలామంది వాటాలును కొనియున్నారు. కనుక మిగిలిన వాటాదారులు తక్షణమే వారియొక్క వాటాలనుగొని లాభము పొందుదురు గాక. సదరు మిల్సు నిమిత్తము ఇరువది మూడు లక్షరూపాయలు ఖర్చు అయియన్నవి. అదమునకు నాలుగులక్షల యిరువదివేలకు బహుచౌకగా వచ్చి యిన్నది. ఇతర సంగతు లన్నియు మీ కిదివరలో తెలిసియున్న వే గనుక విస్తరించి వ్రాయలేదు. వాటాలను కొననివారికి యీ కంపెనీతో యేమియు సంబంధ ముండదు. ఇతరు లనేకమంది వేలకొలది వాటాలు కావలయునని యాతురతో నున్నారు. కనుక సదరు మిల్సునుండి వచ్చులాభములను యితరులకు పోసీయక తక్షణము మీరువాటాలను కొనవలయును. మేముప్పుడే పని ప్రారంభించితిమి. నెలరోజులలో కాగితములు తయారుచేయ కలుగుదుము. సదరు మిల్సు చాలమట్టుకు తయారై సిద్ధముగ యున్నది. గనుక త్వరలోనే లాభములను యివ్వగలమని నమ్ముచున్నాను. ఇతరవివరములకు

మోతేపెడా అండుకో

మేనేసింగు యేజెంట్లు అన్నివాయుడు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ ఠాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గంధకర్త—మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)
ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు }
సండుక్యాలికోబైండు ఛెడర్ పైటు కాగితములు }
ప్రస్తుత ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు. }
ధర రు 2 8
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

(స్వకీయ-విలేఖరి)

(ဗ. ပိ)

ఉదకమండలము, మే 20—భారత సంస్థానప్రజల సభా
 ధ్యక్షుడగు శ్రీయుత మోచర్ల రామచంద్రరావు శంకులుగా రీ
 క్రింద్విప్రటనమును గావించుచున్నారు. అఖిలభారత సంస్థా
 న ప్రజల మహాసభ మే 25, 26 తారీఖులను బొంబాయిలో నా
 మిత్రుడును లీ డరు పత్రికాధిపతియు నగు చింతామణి
 గారియధ్యక్షతను సమావేశమగును. బల్లరుకమిటీనివేదిక,
 యింక సంస్థానప్రజలకు సంబంధించిన అనేక ముఖ్యవిషయములు ఈసభలో చర్చకువచ్చును. ఈ చర్చ
 లలో పాల్గొనుటకు అన్ని సంస్థానములనుండి ప్రతినిధులువత్తు
 రని నేను కోరుచున్నాను. బ్రిటాండ్రములో సభను జయప్రథము
 గా జరిపిన దక్షిణభారత సంస్థాన ప్రజలను, పంజాబు
 బీహారు, బెరిస్సాల్లోని సంస్థానప్రజలను, మధ్య ఇండియా
 రాజపుత్రస్థానము, దక్షిణ మహారాష్ట్రమునందలి సంస్థాన ప్రజ
 లను ఆధికసంఖ్యాకులుగా వత్తురు గాకయని కోరుచున్నాను.

(అ. వెస్.)

కలకత్తా, మే 21:— కీర్తి కేఫులగు చిత్తరంజనదాసు గారి ధర్మపత్ని బసంతీదేవిగారు భవానీపురులో తన స్వగృహ మునందు చాల ఖాయీలాగా నున్నారు.

P. B. No. 261, MADRAS.

ప్రథమ ఆంధ్రదేశ వర్ణాశ్రమధర్మ మహాసభ, బెజవాడ

(అధ్యక్షోపన్యాసము నిన్నటి తరువాతి)

బలాత్కారశాసన—రాజదండవిధులు

పూర్వకాలములయం చెప్పుదును రాజులు మతవిషయములయం దీదేశమున జోక్యము కలుగజేసికొనియుండ లేదు. ధర్మబద్ధులు రాజ్యముల పరిపాలించిరి. వైదికమార్గమునుబట్టి రాజ్యాజ్ఞ ధర్మముని కాసించిన వేమనికథ మన కంఠమును విడిచితిమి. ఆంగ్ల దేశమున మతాధికారమును ద్రోసిబుచ్చిన పరిశ్రమ మన మెఱుగుదుము. అయినను మతప్రాబల్యమింకను క్షీణింపలేదు. పార్లమెంటులో ప్రభువులసభలో మతాధికారులుకూడ గలరు. అదేశములో పార్లమెంటు ఆకారమున సాంఘిక నూత్రముల మార్పు వచ్చును. సంఘమునకును, మతమునకును వచ్చుట సంబంధములేదు. అయినను మొనమొన్న సామాన్య ప్రార్థనాపుస్తకమునుగూర్చి జరిగిన యాందోళమును మనము వినియున్నాము. మనసారగున గాంధీజీదేశరాజు విరోధాయాత్రనుండి వచ్చినపిదప తగు మాత్రపంప్తి-రణముల కాసించిన వెంటనే ప్రజలయం దమిత డోళము జనించినది. రాజపదధర్మముని జేసినది. హిందువులు సాత్వికులు అహింసాపరులని యిచ్చుకున్నవీరిని సంరంభములు చేయరాదు. మతవిషయమున బుట్టిన నగ్నిజ్వాలలు నార్పుట కేటీని శక్తిచాలదు. దేశ మాందోళనరహితమని యాత్మగింపరాదు. స్త్రీజనములో కొందఱ తామెడించినయే మఱియకూడదు. పాశ్చాత్యవిద్యావాసనగల స్త్రీజనమే మారమలోచింపక దుమకుచున్నట్లు కానవచ్చుచున్నది. భారతధర్మమును క్షీంపగోరు స్త్రీలు పురుషులను కొట్టు గలరు. రాజసభలకెక్కిన వారే దేశముయొక్క మతాచారములను దిద్ద సమర్థులమని తలపరాదు. అట్టియధికారము వారల కెందునుండియురాలేదు. మహమ్మదీయు లేక గ్రీకులుగా నీశాసనమును మతవిరుద్ధముగా ప్రతిఘటించి యున్నారు. వారి ప్రాజదువులకు విరుద్ధమైన శాసనమే దియు వారలంగీకరింపరు. పూర్వకాలమున బ్రాహ్మణులకు రాజదండములేదు. అట్లని నిరంకుసులు గారు—ధర్మమెఱింగినవారికి మనస్తాపమేదండనము. విద్యవృద్ధివత్తులో తగినప్రాయశ్చిత్తములు విధింపబడుచుండెను. ఆంగ్ల చక్రవర్తులుకూడ జాతిమతధర్మములు యధానూపముగ బరిపాలితులమని యానకు లిచ్చియుండిరి. కాన ప్రతిపాదకుల యాధర్మ్యమునకు మేరలేదు. మదరాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తులనే యధిక్షేపించి ధిక్కరించినారు డెన్నరాప్రెయి. అందున ఆంధ్రదేశము వేదపాఠమున బ్రసక్తికెక్కినది. ఇచ్చటవలె ధర్మమువరణమింత సామాన్యముగా నితర స్థలములయందు కానరాదు.

“లోకేధర్మిన్తం ప్రజాఉపసర్పంతి, ధర్మోపాపపపనుదతి” అని శ్రుతిబల్కుచున్నది. ఇందుకు తార్కాణముగా నహింసాధర్మము నాశ్రయించినందుచునగదా గాంధీమహాత్ముని లోకమర్పించుచున్నది. వారిసిద్ధాంతములన్నియు శాస్త్రనిహితములు కాకపోయినను వర్ణాశ్రమధర్మమునవలెనని వారియాశయము ప్రశంసార్హమైయున్నది. రాజసభలో బ్రాహ్మణులెందరుగలరు. మదరాసునందు అసంఖ్యాకులు సామ్రాజ్యసభయందు అధికులులేరు. వారిలో ధర్మానుష్ఠానపరు లెందరో చెలియదు. వేదవేదాంగ సమైక్యతపురాణేతిహాస నిరతులెందరో తెలియరాదు. కానమునువలయువారికి యెచ్చిక స్వాతంత్ర్యమిచ్చి వలదనువారల నిర్బంధింకుండుటయే రాజనీతిధర్మము. అట్లుకాక అందఱు నవలంబింపవలయుననునది కల్లోలకారణమైనది. కాననోల్లంఘనమున తలదండ్రులు శిక్షింపబడినను పిల్లలగతియేమి? అట్టివారికి అనుమలనరవధూప్రాప్తి కలుగునా? అందుకు తరవాదు లేవ్వదు? ఈవిషయముల బాగుగ మోచింపవలెను. ఆవేశభరితులై వేగపడరాదు. బహుప్రాచీనయుగ కాలములయం దెట్లున్నను—వేటువిధముగ నున్నదనుకొంటయు నసంగతమే—ననాతన శిష్టాచారము నొక్క పెట్టున బలాత్కారముగ ద్రెంపయల్పింపరాదు. డాక్టరుకాలీ యనునొక గొప్పజర్మనీ విద్వాంసుడు తన హిందూలాయను పుస్తకమున నీవిషయమును చర్చించుచు నీక్రిందవిధమున వ్రాసెను. (చూ.పుట 127) “వర్తమానకాలమందు బాల్యవివాహములు బ్రాహ్మణ మతావలంబులకు సాధారణాచారమైయున్నది. ఇది మహమ్మదీయులవైఖడ నెగబ్రావినది.” అని జనాభాలోనుంచి పెక్కుసంఖ్యలనిచ్చినాడు. మదరాసురాజధానిలో నూటికి 72-81 వంతున బాల్యవివాహములదనారించుచున్నారనియు గర్భావాసము ఋతుకుతయైన కొ

న్నిదినములలోనే జరుపబడుచున్నదనియు వ్రాసిరి. రజస్వలకు పూర్వము వివాహము నియతమనియున్నది కావివాహము సర్వస్వస్మృతి సామాన్యమనియు కొన్నిస్మృతులయందు వయోనిర్ణయము కూడ చేయబడియున్నదనియు సతిధిసత్కారములయందు కుమారి కువాసిని భేదము పరిగణింపబడినవనియు సువాసినియనగా వివాహమయినపిదప రజస్వలయగువరకు తండ్రియింట నుండు బాలికయనియుకూడ వ్రాసినారు. బాల్యవివాహములు కొందఱనుకొనునట్లు మహమ్మదీయదండమాత్రలనల చెచ్చిపెట్టబడినవి కావు.

ఉపసంహారము

కాబట్టిసోదరురాలా! మతమును ధర్మమును ద్వేషింపకదు. అట్టిద్వేష మననధికము, ఇహపరవిమారము. వైనుదహరింపబడిన ప్రపంచస్థితులను బాగుగపరికిలింపుము. ఆర్యమతమునందలి యుత్సాహప్రాయు గౌరవము మఱిదేనియందు లేదనినది సాహసముకాదు. ఇప్పటి చీనా, జపాను నాగరికతయు విరోధా నాగరికతయు భారతదేశమునుండియే యాయాదేశముల వ్యాపించి సంస్థితిగని విజృంభించిన దని శాస్త్రజ్ఞు లాపియున్నారు. ఆర్యధర్మము పూర్వకాలములందు విస్తృతభేదియాలగున అచ్చటినుండి గ్రీకులవరకు దేశములకును నట్లుపై విరోధాయందును వ్యాపించినది. పాశ్చాత్యశాస్త్రములకు భారతధర్మామితల్లి, విశ్వధర్మములకు కల్పవృక్ష, నాగరికతకు పుట్టినిల్లు. ఇట్టి తేజః పుంజోన్నేచము భారతధర్మపీఠిగాని వేటొండుకాదు. మూలమును వెదకి గనుగొనుడు. కాఖాపుష్పములను జూచి ధ్రుమింపకుడు. మూలమును ధృఢములముగ నున్నపుడే కాఖాపుష్ప సౌందర్యము ఇంతవరకు నాదరించి సావధానమనస్కులరై విని నందులకు కృతజ్ఞుడను. వేదవిద్యను పోషించుచు స్వధర్మమును విస్తరింపజేసి యాక్షిభావమును దినదిన ప్రవర్ధమానముగా దేజరిల్ల జేయు నుదారహృదయుల కెల్లఱకు నమితవందనము లర్పించు

చున్నాడను. బ్రాహ్మణధర్మము శిథిలమైపోవుచున్నది యనిగాని దానిలగలకెత్తి యొక్కుచున్నది మట్టిపించి జయించుట సాధ్యమనిగాని యోచించు నితరులయెడ మనకట్టిద్వేషముగాని యహంకారముగాని లేదు. అట్టి సాహసములు పాపపూరితములు సర్వదా అనర్థదాయకము లని మాత్రము వారింపవలసియున్నది.

కమలాక్రి (విచిత్రకథ)

గంధకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజ కాలేజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ రాయనం వెంకటగిరిపుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి. సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువునంధ్యులు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు నందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును. ఆంధ్రవృత్తికాకార్యాలయము. 7, తంబుకెట్టి 55 మదరాసు.

మోహినితైలము 5 తు|| నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0-12-0. పురుషులు వాటుటకు యోగ్యమైనది. అమ్మతాంబనం డిబో, బొంబాయి-మదరాసు

“Charm”

ఈసబ్బును వాడుకున్నచో సహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యవతియైనను ప్రజల ప్రశంస నధికముగా బడయగలుగును. స్త్రీలు సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

Let ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వేచ్ఛ తనుగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించున. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈసబ్బునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రహమును శుభిలముచులయేగాక చర్మములోని టిన్యూలకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. యక్షున సహజముగ సౌకుమార్యము పోకుండనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును. దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను సుందరముగను యుండును.

Made in England by the Manufacturers of the famous Erasmic Toilet Specialties

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యప్రభుత్వ ప్రకము - రామానంద
కర్కగారు 0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము) - కే. వెంకటరమణ
రావు గారు. 0-8-0
కారదాంబ, (ప్రీతిధర్మబోధిని) నాటకము - టి. శ్రీనివా
స రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0
శక్తికామిని (నిఘంటువు) - శిరోధూమణి, వేంకటరంగాచా
ర్యులుగారు. చాల ఉపయోగకరము. జేబులోనియుండును. 1-4-0
అల్పశ్రద్ధమము - మొదటి అయిదు అంధ్రమహాజనసభల అధ్య
క్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
ఆరాధనవిధి - ముదిగొండ శాగలింగ శాస్త్రిగారు 0-4-0
ఆత్మజ్ఞానాసంఘము - పొరనంది జగన్నాథస్వామిగా
రు. తీర్థము విడిచినతరువాత ఆత్మజ్ఞానినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
సత్యవత్సవాభ్యాసము - మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశా
స్త్రిగారు. అయిదాభ్యాసముల సవత్సరబంధము. అద్భుతకల్పన
ములతో నిండియున్నది. 1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము) - శ్రీమతి కట్ట
మంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
తిలకు మహాకీర్తనానిశితము, సంపూర్ణోపన్యాసము
లు - మునిగొండ సత్యభారతయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420
పుటలు. 2-4-0
తత్వమంద్రికా (ప్రథమభాగము) - సన్నిధానము నూ
కృష్ణాచార్యులుగారు. 1-0-0
సంగీత కీమంతకమణి. 0-8-0
ముహర్షి జీవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము
- మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్య
ముగ జరువలసినది. పెద్దరైటుకాగితము. పుటలు 214 క్యా
లిగ్రాఫ్ లిండు. (కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
అంధ్రశ్రద్ధచింతామణి (సజీకము) - పొరనంది రామ
శాస్త్రిగారు 0-12-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
నెం 7, తంబు శెట్టిపేటి, జూర్లిటవుక, మదరాసు.

త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!
ఆంధ్రగ్రంథమాల 10-వ గ్రంథము వెలువడినది
ఆ త్ర క థ
(గాంధీమహాత్మనిస్వీయచరిత్రము.)
ప్రథమ సంపుటము
కౌన్ సైబ, పుటలు రగిం
మేలయిన కాగితము ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు.
అమూల్యమైన ఈగ్రంథమునకు
వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు.
శతావధాని వేలూరి శివరామ
శాస్త్రిగారు తెనిగించినది
వెల ఒక రూపాయ మాత్రమే.
తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
నెం. 7, తంబు శెట్టిపేటి మదరాసు.

అమృతాంజనం డిపో

సుప్రసిద్ధ వధముల జాబితా

1. తీర్థరసాయనము మాత్రలు అత్యుత్తమము	1-4
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-4
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-3	1-4
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-10
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిశ్లేషములకు	0-0
8. తేలమందు, తేలకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జిక తైలము, గజ్జిచీడలకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పగుళ్లకు తైలము, శిశుపగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
14. చందన ఆత్మ 1 బొమ్మ	2-0
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-0
16. దంతచూర్ణము, పండ్లతోముటుకు	0-0
17. గుళిభోగిమాత్రలు	1-0
18. గుళిభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెడగుటుకు	0-12
21. చుండుకు మానె సీసా 1-3	0-8
22. గ్రహాణిమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమస్వాధలకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-10
26. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఫహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-3	0-8
28. నుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. సేతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
32. కుంక ముచ్చ పువ్వు తు 1-3	8-0
33. పచ్చక రూపం తు 1-3	8-0
34. కస్తూరి	8-8
35. బామ్మ తు 1-3	3-0

అమృతాంజనం డిపో
బొంబయి - మదరాసు

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు
రెండు ల మొదలగు సకల్యములు నెలనందన దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సి బజారులో నుండు
నా బి.ఎల్. గౌరీశంకరవర్మ లండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. ఆంగ్లేజి
బొమ్మ నీ కల్యములు తేజవారు మా ఏజంట్లు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కళిదాసు	24-0-0
" ఆరమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసములకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0

క్రొత్త సంవత్సరాది సంచికలు

దినపత్రిక చందాదారులకు	1-0-0	చందాదారులు కానివారికి	2-0-0
వారపత్రిక "	1-4-0	సాతసంచికలు సంచిక 1-3	1-0-0

భారతి (సచిత్రమాసపత్రిక)

రింగల చిత్రపటములు, విద్వాంసులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకలాది
విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా	ఉస్మానియా	2-2-0	కళిదాసు	6-0-0
అర్ధసంవత్సరచందా	"	8-9-0	"	3-0-0
పాతపత్రిక	"	0-12-0	"	4-10-0

నిజాంరాష్ట్రమునందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. లు పంపుట సామ్యు వసూలు
రెండు ల మొదలగు సకల్యములు నెలనందన దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సి బజారులో నుండు
నా బి.ఎల్. గౌరీశంకరవర్మ లండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. ఆంగ్లేజి
బొమ్మ నీ కల్యములు తేజవారు మా ఏజంట్లు వ్రాసి పత్రికలు వగైరాలు తెప్పించుకొనవచ్చును.